

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělání

Zpracovaný podle přílohy RVP ZV – LMP

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRAKTICKÁ

***Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník***

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

1	Identifikační údaje	1
2	Charakteristika školy	
2.1	Velikost a úplnost školy	2
2.2	Vybavení školy	2
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	3
2.4	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	3
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	
3.1	Zaměření školy	3
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	4
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními potřebami	5
3.4	Péče o talentované a mimořádně nadané žáky	6
3.5	Začlenění průřezových témat	6
4	Školní učební plán	
4.1	Školní učební plán pro I. stupeň	9
4.2	Školní učební plán pro II. stupeň	10
5	Učební osnovy	
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	11
5.1.1	Český jazyk a literatura	11
5.1.2	Anglický jazyk	45
5.2	Matematika a její aplikace	51
5.2.1	Matematika	51
5.3	Informační a komunikační technologie	82
5.3.1	Informační a komunikační technologie	82
5.4	Člověk a jeho svět	90
5.4.1	Prvouka	90
5.4.2	Vlastivěda	103
5.4.3	Přírodověda	110
5.5	Člověk a společnost	118
5.5.1	Dějepis	118
5.5.2	Občanská výchova	128
5.6	Člověk a příroda	138
5.6.1	Fyzika	138
5.6.2	Chemie	147
5.6.3	Přírodopis	152
5.6.4	Zeměpis	162
5.7	Umění a kultura	170
5.7.1	Hudební výchova	170
5.7.2	Výtvarná výchova	182
5.8	Člověk a zdraví	188
5.8.1	Tělesná výchova	188
5.9	Člověk a svět práce	210
5.9.1	Pracovní činnosti	210
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	234
6.1	Hodnocení žáků	234
6.1.1	Závazné hodnocení: úvod	234
6.1.2	Způsob hodnocení	234
6.1.3	Kritéria hodnocení	235

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

6.2	Autoevaluace školy	235
7	Přílohy	236
7.1	Školní vzdělávací program – Přípravná třída	
7.2	Školní vzdělávací program – Školní družina	
7.3	Dlouhodobé projekty	
7.4	Mezinárodní spolupráce	

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV – LMP.

Adresa školy:

Seifertova 179
276 01 Mělník

Zřizovatel školy:

Město Mělník
nám. Míru 1
276 01 Mělník
IČO: 00237051
www.melnik.cz

Ředitel školy:

Mgr. Miroslava Jalůvková

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Kamila Beránková
e-mail: kamber@seznam.cz

IČO: 47011297
IZO: 047011296
REDIZO: 600047822

Kontakty:

telefon: +420 315 622 202-3
fax: 420 315 622 202
e-mail: zs-prakticka.melnik@tiscali.cz

Platnost dokumentu:

od 31.8.2007
č.j. 632/2007

ŠVP byl schválen Radou školy dne

Mgr. Miroslava Jalůvková
ředitelka školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Jsme úplnou základní školou s 9 postupnými ročníky a kapacitou 150 žáků.
Výuka probíhá ve 3 budovách značně od sebe vzdálených, proto máme k dispozici školní osobní automobil.

2.2 Vybavení školy

Budova školy - Seifertova 179, Mělník

Prostorové:

Na této budově probíhá výuka v učebnách převážně od 6. ročníku do 9. ročníku. Součástí budovy je tělocvična, venkovní hřiště, posilovna, 2 dílny, cvičná kuchyňka, malá zahrada (využívaná na pěstitelské práce), skleník, keramická dílna, třída s videem, učebna šití a učebna počítačů.

Materiálně - technické:

Pro výuku Tv a dopravní výchovy využívají žáci jízdní kola s cyklistickými přilbami. Pro výuku používáme také barevné televizory, videorekordér, pomůcky na posilování. Škola je vybavena učebnicemi a školními pomůckami, které jsou k dispozici ve školní knihovně a kabinetech a jsou průběžně doplňovány. Snažíme se zvýšit počet PC, máme tiskárny a kopírku.

Hygienické:

Sociální zázemí je v přízemí i 1. patře pro chlapce a dívky. Učitelé mají WC v přízemí. Sociální zázemí pro veřejnost je odděleno (tělocvična je pronajímána organizované veřejnosti).

Cukrovarská 2068, Mělník - Rousovice

Prostorové:

V této budově probíhá výuka ve 4 - 5 učebnách. Součástí školy je tělocvična, dílna, cvičná kuchyňka, klubovna ŠD, výdejna jídla, jídelna, kabinet a velká zahrada, využívaná k hodinám Tv a Pv.

Materiálně - technické:

K výuce slouží učebnice, učební pomůcky, barevný televizor, videorekordér, školní jízdní kola, školní žákovská i učitelská knihovna, PC, kopírka, tiskárna.

Hygienické:

Sociální zázemí samozřejmostí, je zde i sprchový kout.

Sportovní 2940, Mělník

Prostorové:

Pro výuku slouží dvě třídy. Součástí školy je tělocvična, výdejna jídla, jídelna a velká zahrada s prolézačkami.

Materiálně - technické:

Škola je vybavena pomůckami pro výuku, barevnou televizí, PC, videorekordérem a potřebami pro činnost dětí v přípravném ročníku. Součástí je žákovská knihovna. Pro potřeby učitelů zde je PC, kopírka.

Hygienické:

Sociální zázemí je přizpůsobeno dětem (jsou zde i děti předškolního věku).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří zkušení pedagogové, kteří využívají všech moderních metod vyučování. Většina učitelů je plně kvalifikována. Ostatní si doplňují vzdělání studiem. Všichni vyučující nadále studují v rámci DVPP.

Pro využívání počítačové techniky ve výuce jsou pedagogové proškoleni - modul „Z“ - téměř 100%; modul „P“ - pouze část pedagogického sboru.

Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání a metodik prevence sociálně patologických jevů. Většina učitelů prošla školením první pomoci.

Při výchovně vzdělávací práci v přípravné třídě pro děti ze sociokulturně - znevýhodněného prostředí, ve třídách praktické školy a pro potřeby žáků ve speciální třídě v rehabilitačním programu pomáhají asistentky pedagoga.

Pro výuku cizích jazyků nemá škola dostatek kvalifikovaných učitelů, proto se budeme snažit o nápravu - studium cizího jazyka si doplní někteří učitelé z naší školy.

Škola má oddělení školní družiny.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči by měla být založena na vzájemné důvěře a neformální partnerské bázi. Takový typ spolupráce vzniká při společných činnostech, které škola organizuje. Jedná se např. o různé výlety, výstavy prací žáků, neformální setkání, osobní pohovory a pravidelná setkání na třídních schůzkách.

Škola spolupracuje i s různými institucemi ve městě. Vystavujeme práce žáků v Regionálním muzeu v Mělníku, v prostorách Městského úřadu. Zúčastňujeme se výtvarných a literárních soutěží vyhlášených Knihovnou Mělník, kam chodíme také na besedy. Pořádáme vystoupení v Domě seniorů Mělník. Také Dům dětí a mládeže v Mělníku nabízí některé kroužky přímo pro naše žáky a využíváme prostory tohoto zařízení k pořádání různých akcí (karneval, dopravní výchova, akce „Čarodějnická škola“ apod.). Spolupracujeme s městem, odborem životního prostředí MÚ Mělník, které pořádá různé akce.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Cílem naší školy je připravit žáky pro praktický život, aby se mohli úspěšně integrovat do života společnosti a žít plnohodnotným životem.

Stanovením vzdělávacích priorit chceme uskutečnit cíle školy podle možností a potřeb žáků a požadavků rodičů. V povinné části i v oblasti volitelných předmětů chceme preferovat výuku pracovního vyučování, pracovních činností.

Naším cílem je vést žáky k dodržování stanovených pravidel - školní řád, bezpečnostní předpisy. Chceme je naučit, že pravidla se mají dodržovat, ne porušovat.

V zaměření naší školy nesmí chybět demokratické principy, tj. respektování žáka jako osobnosti, otevřenost školy rodičům a veřejnosti.

Poznávání reality života formou exkurzí, výletů, vycházek, besed a zájezdů a pochopení významu tradic pomůže k všestrannému rozvoji osobnosti žáka. Klademe značný důraz na informační a komunikační technologii v učebním plánu - využíváním počítačů ve výuce i v zájmových kroužcích - důležitým pro výuku cizích jazyků pro budoucí život v EU.

Uplatňováním kolektivních forem práce žáků, vytvářením mezipředmětových vztahů - učení o přírodě, společnosti, společenských vztazích, kultuře, technice, tedy o základních atributech existence naší společnosti - umožní žákům chápat význam práce pro další pokrok společnosti. Tímto zaměřením usnadníme vycházejícím žákům profesní orientaci.

Nabídka aktivit pro volný čas - kroužky, soutěže - vychází ze zájmu žáků a podporuje růst jejich talentů.

Přihlížíme k rozdílným schopnostem žáků a věnujeme dostatečnou individuální péči všem, kteří mají problémy s učením, s chováním. Posílujeme motivaci těchto žáků k nápravě prací na počítači, zajímavými formami práce, skupinovou prací apod.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání.

Úroveň klíčových kompetencí získaných ve škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- motivace k učení - snaha vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- využíváme různé informační zdroje a učební nabídky - učíme vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (knihovna, internet, exkurze, ...)
- zaměřujeme se na „aktivní dovednosti“ (vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, ...)
- snažíme se o propojení informací se skutečným životem (praktické příklady ve výuce - smysl a cíl učení)
- uplatňujeme mezi předmětové vztahy
- učíme práci s chybou
- při hodnocení používáme převážně prvky pozitivní motivace (hodnotíme to, co žák zvládá a ne to, co neumí)
- podporujeme různé přijatelné způsoby k dosažení cíle
- učení se sebehodnocení - kolektivní a skupinová práce
- prezentace vlastních možností a výsledků práce - práce na projektech
- didaktické postupy zaměřené na výuku práce s textem - čtení s porozuměním

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ -

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů (nejsou hrozbou, ale výzvou)
- podporujeme různé způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci řešení problémů
- podporujeme netradiční způsoby, samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problémů
- vedeme k otevřenému upozorňování na problémy a snahu se je s ohledem na věk řešit se žáky
- učíme, jak některým problémům předcházet
- osobní příklad - učíme se sami řešit různé problémové situace ve škole
- specifika řešení problémů u romských dětí
- žáci si sami volí pořadí vypracování zadaných úkolů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ -

vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně v rodném jazyce
- netolerujeme a snažíme se omezit agresivní, hrubé, vulgární a nezdvůřilé projevy chování i v ústním projevu
- vyžadujeme důsledné dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, řádu odborných učeben a na akcích mimo školu
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytnou součást účinné mezilidské komunikace
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- podpora kritiky a sebekritiky
- osobní příklad - přístup a komunikace na „kulturní úrovni“ se žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností
- prezentace výsledků své práce před spolužáky - učíme formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v ústním i písemném projevu
- učíme žáky sebehodnocení a konfrontaci s hodnocením vyučujícího
- vedeme žáky k toleranci vzhledem k handicapu a postižení některých spolužáků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ -

rozvítet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých

- učíme žáky pracovat ve skupině (týmu)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme základním mravním hodnotám v rodině i společnosti, vzájemné pomoci - umět o pomoc požádat a pomoc poskytnout
- navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky a upevňovat dobré mezilidské vztahy
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě
- volíme různé formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy
- rozvíjíme schopnost zastávat v týmu různé role, kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci i práci ostatních v týmu
- podpora skupinové výuky a kooperativního vyučování
- učíme ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
- učíme umět rozpoznat nevhodné chování a uvědomit si důsledky tohoto chování

KOMPETENCE OBČANSKÉ -

připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- netolerujeme sociálně - patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže, ...)
- seznamujeme se základními právy a povinnostmi dítěte
- žáci se podílejí na vytváření pravidel chování ve třídě (u nejvyšších ročníků)
- kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní vinu
- nabízíme vhodné pozitivní aktivity - kulturní, sportovní, ...
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- multikulturní výchova - porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur - vytváření podmínek pro adaptaci
- budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole
- využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovný poradce, PPP, OPD, polici,.....

KOMPETENCE PRACOVNÍ -

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, bezpečnosti práce a k plnění svých povinností a závazků
- dobrou práci pochválíme, práci žáky netrestáme
- vedeme žáky k osvojování základních pracovních návyků a dovedností
- vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- uplatňujeme sebehodnocení žáků
- výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy apod., jimiž seznamujeme žáky s různými profesemi - podoba budoucího povolání
- učíme samostatně pracovat podle daného pracovního postupu
- snažíme se o vytvoření pozitivního pracovního vztahu k manuálním činnostem

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Na naší škole probíhá výuka žáků s lehkým mentálním postižením. Do naší školy jsou zařazováni na základě vyšetření v PPP a se souhlasem zákonných zástupců.

Výuka je přizpůsobena ve všech ročnících - menší počet žáků ve třídě, speciálně-pedagogické metody práce, redukované osnovy (rozložení látky ZŠ do více ročníků, ...), způsob hodnocení, větší možnost individuálního přístupu apod.

Žákům, kteří mají doporučeno z PPP výuku podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), sestavuje tento IVP vyučující daného předmětu ve spolupráci s třídním učitelem a rodiči.

U žáků s kombinovaným postižením zajišťuje pomoc při výuce asistent pedagoga.

3.4 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

I přes zařazení na naší školu, mohou někteří žáci v některých předmětech přesahovat svými znalostmi stanovené požadavky. V rámci jednotlivých hodin jim jsou zadávány náročnější samostatné úkoly (hlavolamy, křížovky, problémové úlohy, ...) Učitelé pro tyto žáky připravují práci, která rozvíjí úroveň jejich dovedností v oblasti jejich nadání.

Na žáky výtvarně, hudebně nebo sportovně nadané kladou učitelé vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo jiným zařízením.

Není výjimkou, že vyniká - li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

3.5 Začlenění průřezových témat

Všechny tématické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Průřezová témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnosti a sociální výchova					
Rozvoj schopností poznávání	Prv	Prv	Tv		
Sebepoznání a sebepečení	Hv		Čj		
Seberegulace a sebeorganizace				Tv	
Psychohygiena				Tv	
Kreativita	Hv		Pv		Pv
Poznávací schopnosti					Vl
Mezilidské vztahy					
Komunikace				Čj	Čj
Spolupráce a soutěživost	Prv				Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Tv	
Hodnoty, postoje, praktická etika				Př	
Výchova demokrat. občana					
Občanská společnost a škola			Prv		
Občan, občanská společnost a stát					Vl, Př
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	Čj
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Vl
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
Evropa a svět nás zajímá				Vl, Čj	
Objevujeme Evropu a svět					Vl
Jsme Evropané		Prv	Prv		Vl
Multikulturní výchova					
Kulturní rozdíly			Hv		
Lidské vztahy				Čj	
Etnický původ		Prv			Vl
Multikulturalita				Čj	Hv
Princip sociálního smíru a solidarity			Prv		
Enviromentální výchova					
Ekosystémy					Př
Základní podmínky života				Př	Př, Vl
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			M	Tv, Př	Př
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv		Př
Mediální výchova					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Vv	
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj	
Tvorba mediálního sdělení					ICT

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Průřezová témata	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnosti a sociální výchova				
Rozvoj schopností poznávání				Ov
Sebepoznání a sebepojetí			Čj	
Seberegulace a sebeorganizace	Ov		Čj	
Psychohygiena	Tv			
Kreativita	Hv,Pv	Hv, Pv	Pv,Vv	Pv
Poznávací schopnosti		Vv	Vv	F
Mezilidské vztahy	Ov	Čj		
Komunikace			Čj	
Spolupráce a soutěživost	Tv	Tv	Tv	Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Tv	Ov, Tv	F
Hodnoty, postoje, praktická etika				Ov
Výchova demokrat. občana				
Občanská společnost a škola	Ov	Ov		
Občan, občanská společnost a stát		Ov		Ov
Formy participace občanů v politickém životě		Ov		D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Z	D
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Evropa a svět nás zajímá	Hv	Z,Aj	D	
Objevujeme Evropu a svět	Hv			
Jsme Evropané		D	D, Z	Hv, D, Ov
Multikulturní výchova				
Kulturní rozdíly			Z, Hv, Aj	
Lidské vztahy	Ov			Ov
Etnický původ	Hv			Z, Ov
Multikulturalita		Hv, Aj	Hv	D
Princip sociálního smíru a solidarity			Z, Ov	D
Enviromentální výchova				
Ekosystémy				Př
Základní podmínky života	Př	Z		Př, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př		Z	Ch, Z
Vztah člověka k prostředí			Př, Pv, F	Pv, Př
Mediální výchova				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Vv	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Vv		
Fungování a vliv médií ve společnosti				D
Tvorba mediálního sdělení			ICT	Čj

4 Školní učební plán

4.1 Školní učební plán pro 1. stupeň

Předmět	Ročník					Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	
Český jazyk a literatura	6	6 + 1	7	7	7	34
Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	5	5	25
ICT				1	1	2
Prvouka	2	2	2 + 1			7
Přírodověda				2	1	3
Vlastivěda				1	2	3
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	15
Pracovní činnosti	3	3	3 + 1	3 + 1	3 + 2	19
Celková dotace	21	22	24	25	26	118

Poznámky k učebnímu plánu:

Disponibilní časová dotace:

1. ročník	matematika	1 hodina
2. ročník	český jazyk	1 hodina
	matematika	1 hodina
3. ročník	matematika	1 hodina
	prvouka	1 hodina
	pracovní činnosti	1 hodina
4. ročník	pracovní činnosti	1 hodina
5. ročník	pracovní činnosti	1 hodina

Vzdělávací obor Člověk a jeho svět je rozdělen na Prvouku (1. – 3. ročník), Vlastivědu (4. – 5. ročník), Přírodovědu (4. – 5. ročník).

4.2 Školní učební plán pro 2. stupeň

Předmět	Ročník				Celkem
	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	5 + 1	5 + 1	5	4 + 1	22
Cizí jazyk (anglický)	1	1	1	1	4
Matematika	5 + 1	5	4 + 1	4 + 1	21
ICT	1	1	1 + 1	1 + 1	6
Dějepis	1	1	1	1	4
Fyzika		1	1	1	3
Chemie				1	1
Přírodopis	2	1 + 1	2	1	7
Zeměpis	1	1	1	1	4
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	3	3	3	3	12
Pracovní činnosti	5	5 + 1	5 + 1	5 + 1	23
Občanská výchova	1	1	1	2	5
Rýsování			1	1	2
Celková dotace	29	30	31	32	122

Poznámky k učebnímu plánu:

Disponibilní časová dotace:

6. ročník	matematika	1 hodina
	český jazyk	1 hodina
7. ročník	český jazyk	1 hodina
	přírodopis	1 hodina
	pracovní činnosti	1 hodina
8. ročník	matematika	1 hodina
	ICT	1 hodina
	pracovní činnosti	1 hodina
9. ročník	pracovní činnosti	1 hodina
	ICT	1 hodina
	matematika	1 hodina
	český jazyk	1 hodina

Matematika – 8. a 9. ročník – součástí předmětu je i Rýsování.

Výchova ke zdraví – předmět je integrován v 8. ročníku v Přírodopise (1 hodina)
a v 9. ročníku v občanské výchově (1 hodina).

Pracovní činnosti – tématický okruh Svět práce zařazen v 8. a 9. ročníku.

Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět obsahuje tři základní složky - 1. komunikační a slohová výchova, 2. jazyková výchova, 3. literární výchova. Na 1. stupni je složka komunikační a slohové výchovy rozšířena o řečovou výchovu. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, vyjádření reakcí a pocitů žáků, pochopení role v různých komunikačních situacích, orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama, porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Český jazyk a literatura je povinným vyučovacím předmětem pro žáky v 1. - 9. ročníku. Na 1. stupni je předmět rozšířen o 1 disponibilní hodinu ve 2. ročníku, na 2. stupni je celková týdenní dotace 22 hodin, z toho jsou 3 disponibilní. Výuka probíhá v kmenových učebnách, někdy v učebně informatiky. Dalšími formami naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou, časopisy, encyklopediemi. Důraz je kladen na komunikační dovednosti a osvojení gramatiky.

V Českém jazyce budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 2	OSV – 7	OSV – 8	VDO – 3
VMEGS – 1	MV – 2	MV – 4	MeV – 1
MeV – 3	OSV – 3	MeV – 4	

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací.
- Učíme žáky využívat výpočetní techniku, učební materiály, pomůcky a správnou terminologii.
- Učíme žáky osvojovat si základní jazykové a literární pojmy, termíny, znaky a symboly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Učíme žáky základům logického vyvozování závěrů a aplikaci výsledků vlastních zkušeností v životě.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky formulovat a srozumitelně vyjadřovat své myšlenky a názory, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat.
- Učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, vést dialog a vhodně obhajovat své názory.
- Učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti i svou vlastní osobnost.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu.
- Podporujeme posilování sebedůvěry a sebevědomí žáků.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k respektování sociálních, etnických, věkových i intelektových zvláštností spolužáků.
- Motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních.
- Motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví.
- Učíme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- Vedeme žáky k ochraně našich tradic, kulturního i historického dědictví, a aktivnímu zapojení do kulturního dění a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k udržování pracovního místa v pořádku a čistotě.
- Upevňujeme u žáků hygienické návyky pro čtení a psaní.

1. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek	– užívá diferenční cvičení a hry	– rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání	
	– přečte obrázky zleva doprava – orientuje se na stránce – orientuje se na řádku	– čtení obrázků	
– rozpozná samohlásky, rozliší jejich délku	– jednotlivá písmena přečte, napíše, vysloví – rozliší délku samohlásek – rozliší samohlásku jako spojku	– vyvození samohlásek a písmen (a e i o u y) – malá i velká	
– rozpozná souhlásky	– souhlásky přečte, napíše a vysloví	– vyvození souhlásek a písmen (m, l, v t, s, j) – malá i velká	
– tvoří slabiky	– složí slabiku, přečte ji, zapíše, vysloví	– čtení otevřených slabik	
– tvoří slova	– spojí slabiky, složí slovo – slovo přečte, vysloví, napíše	– čtení dvojslabičných slov	
– rozliší větu	– složí, přečte a napíše jednoduchou větu	– čte jednoduché věty	

1. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– správně drží tužku, pero – správně sedí při psaní – užívá uvolňovací cviky	– rozvíjení psychomotorických schopností – jemná pohybová koordinace	
– dodržuje čitelně psaného projevu	– zapíše prvky psacích písmen – písmena, se kterými se seznamuje ve čtení napíše	– psaní písmen	
– spojuje písmena, slabiky	– procvičuje naučená písmena ve slabikách, ve slovech	– psaní slabik, slov	
– zvládá opis a přepis písmen, slabik, slov	– opíše slabiky, slova z tabule, u učebnice – přepíše slabiky, slova – zapíše písmena, slabiky dle nápovědy	– opis psacího písma – přepis slov	
– dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	– zopakuje jednoduchou větu po učiteli – dokáže zarecitovat jednoduchou říkanku (pod vedením učitele)	– edukace a reedukace řeči	

1. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zná probraná písmena velké i malé abecedy	– sestaví slabiky, slova	– čtení otevřených slabik, dvojslabičných slov	
– pamatuje si jednoduchou větu	– jednoduché věty hlasitě přečte – intonuje, vysvětlí obsah přečtené věty – větu opakuje	– jednoduché věty s obrázky	
– pamatuje si a reprodukuje jednoduchou říkanku, básničku	– zopakuje jednoduchou říkanku – zarecituje básničku (1 – 2 verše)	– přednes jednoduché říkanky a krátké básničky	
– dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	– odpovídá dle návodných otázek učitele – rozpozná hlavní postavu	– poslech předčítaného textu	
	– správně dýchá při čtení – používá správný slovní přízvuk	– zvuková stránka jazyka – tempo intonace, přízvuk – rytmizace a melodie věty	
– reprodukuje krátký text dle otázek a ilustrací	– reprodukuje krátkou pohádku dle otázek, pomocí obrázků – dramatizuje jednoduchý text s pomocí učitele	– reprodukce a dramatizace	

2. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zná všechna písmena malé i velké abecedy	– jednotlivá písmena a hlásky přečte, vysloví, napíše	– dokončení ncviku zbývajících písmen velké i malé abecedy (psacích i tiskacích)	
– rozpozná samohlásky, souhlásky	– užívá analýzu a syntézu dvojslabičných slov (složených z otevřených slabik) – rozpozná délku samohlásek	– sluchové rozlišení hlásek – výslovnost samohlásek, souhlásek	
– rozliší větu, slova, slabiky, hlásky	– sestaví jednoduchou větu – spočítá slova ve větě – dvojslabičná slova rozdělí na slabiky – rozloží slabiku na hlásky	– věta, slovo, slabika, hláska	
– správně vyslovuje znělé i neznělé samohlásky	– přečte jednoslabičná slova, zavřené slabiky a dvojslabičná slova se zavřenou slabikou na konci	– čtení jednoslabičných slov, zavřených slabik, dvojslabičných slov se zavřenou slabikou na konci	

2. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- zvládá hygienické návyky spojené se psaním - dodržuje čitelnost psaného projevu	- správně drží psací potřeby - správně sedí při psaní - dodržuje tvar sklon, velikost písma	- automatizace psacího pohybu - plynulé psaní	
- dodržuje čitelnost psaného projevu	- předepsaná psací písmena zapíše - dbá na úpravu v sešitě - dodržuje vzdálenost mezi písmeny	- prvky psacích písmen - opakování písmen I. ročníku	
- spojuje písmena i slabiky	- provede opis a přepis slabik - rozliší písmeno a slabiku - zapíše písmena, slabiky dle nápovědy	- spojování písmen ve slabiky - psaní slov	
- dodržuje správné pořadí a úplnost slov	- opisuje slabiky, slova - zapíše slabiky, slova dle nápovědy	- psaní slabik, slov	
- zvládá opis krátkých vět	- slova, věty opíše - rozliší větu - rozliší začátek a konec věty	- opis psaného textu (slova, jednoduchá věta)	
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- dbá na správné dýchání, výslovnost, slovní přízvuk, intonaci	- mluvený projev, základy techniky mluveného projevu	
- rozumí pokynům přiměřené složitosti	- pracuje dle pokynů učitele		
- čte s porozuměním jednoduché texty	- přečte jednoduchý text - dokáže ho převertovat, popsat hlavní postavu, prostředí	- vypracování, popis	

2. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pamatuje si a reprodukuje jednoduché básničky a říkanky	– zopakuje říkanku, básničku (1 až 2 verše)	– přednes – říkanky a jednoduché básničky	
– dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	– odpoví dle návodných otázek učitele – rozliší hlavní postavu a její vlastnosti	– poslech předčítaného textu – porozumění textu	
– reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	– vypráví dle obrázkové osnovy, návodných otázek – s pomocí učitele dramaturgizuje jednoduchý text	– reprodukce a dramaturgizace	

3. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– rozliší věty, slova, slabiky, hlásky	– rozezná větu – rozliší jednotlivá slova – slova rozdělí na slabiky – rozliší samohlásky – krátké, dlouhé	– věta, slovo, slabika, hláska	
– píše velké písmeno na začátku věty a ve vlastních jménech	– sestaví jednoduchou větu – rozliší velké písmeno na začátku věty – rozliší velké písmeno u vlastních jmen	– věta, tvoření vět	
– správně vyslovuje znělé a neznělé souhlásky	– přečte a vysloví slova se 2 souhláskami na začátku – přečte a vysloví slova se 2 souhláskami na začátku i uvnitř	– nauka o slově	
– rozliší měkké souhlásky – d', t', ň	– přečte a vysloví slova s d', t', ň – slova opíše i přepíše	– hláska d', t', ň	
– správně vyslovuje znělé a neznělé souhlásky	– přečte a vysloví slova se shluky souhlásek	– sluchové rozlišení a výslovnost souhláskových skupin – slova se skupinou tří souhlásek – shluky souhlásek – slabikotvorné r, l uvnitř slova	

3. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– správně drží pero, tužku – správně sedí při psaní – dodržuje sklon a velikost písmen	– základní hygienické návyky při psaní	
– dodržuje čitelnost psaného projevu	– píše plynule slova – snaží se o dodržování správné velikosti a sklonu písma	– technika psaní – plynulé psaní slov – sebekontrola psaného projevu	
– píše písmena velké a malé abecedy, dodržuje správné tvary písmen	– rozliší velká a malá písmena – zapíše písmena dle nápovědy – zapisuje písmena ve správném tvaru	– procvičování písmen velké a malé abecedy – nácvik neprobraných písmen velké abecedy	
– píše písmena velké abecedy	– rozliší velké písmeno na začátku věty – rozliší vlastní jména	– psaní vět – psaní vlastních jmen	
– píše číslice, dodržuje správné tvary	– opíše číslice – zapíše číslice dle nápovědy – zapisuje číslice ve správném tvaru	– psaní číslic	
– zvládá opis a přepis krátkých vět	– přepíše větu – přepíše krátký text (rozliší jednotlivé věty)	– přepis jednoduchého tištěného textu	
– převádí slova z mluvené do psané podoby	– píše diktát jednoduchých slov – provede pod vedením analýzu slov na hlásky a písmena	– analýza a syntéza slov	
–	– dodržuje úpravu v sešitě – dle pokynů učitele – zapíše datum – používá podložku k dodržování okrajů – používá podložku k dodržování správné vzdálenosti písmen, slov	– úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy	

3. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pamatuje si a reprodukuje jednoduché básničky a říkanky	– zopakuje říkanku – zarecituje krátkou báseň z paměti	– přednes – říkanky, krátké básničky	
– ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	– přečte si potichu krátký text – reprodukuje krátký text – na návodné otázky odpovídá	– nácvik tichého čtení – orientace tichým čtením ve větě	
– čte krátký text s porozuměním	– s pomocí učitele text reprodukuje – dbá na kulturu mluveného projevu – určí hlavní postavu – rozliší reálné a pohádkové prostředí	– porozumění textu	OSV - 2

4. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určuje druhy vět	– Pozná větu – rozezná věty v psaném textu ➤ najde počátek a konec věty ➤ určí počet slov ve větě ➤ rozliší velké písmeno na poč. věty od velkého písmene u jména	– Věta	
	– Pozná větu oznamovací ➤ rozezná a užívá tečku u věty oznamovací ➤ zdůvodní užití tečky za větou	– Věta oznamovací	
	– Určí větu rozkazovací - rozezná a užívá vykřičník u věty rozkazovací ➤ u věty rozkazovací odhadne užití tečky nebo vykřičníku	– Věta rozkazovací	
	– Rozpozná větu tázací – rozezná a užívá otazník u věty tázací ➤ z důvodní užití otazníku za větou	– Věta tázací	
	– Sestaví větu oznamovací, tázací, rozkazovací ➤ užívá slova ve věta ve správném pořadí ➤ užívá věty ve správném významu	– Tvoření vět	
– Rozliší věty, slova, slabiky, hlásky	– Rozezná jednotlivá slova ve větě – Zařadí slova souřadná ke slovu nadřazenému – Určí slovo nadřazené ke slovům souřadným – Rozliší slova opačného významu – Pozná slova stejného a podobného významu – Vyhledá slova podle dané vlastnosti (např. co je sladké, co létá, co se pije.....)	– Nauka o slově – Význam slov – Slova nadřazená a souřadná – Slova stejného a opačného významu – Třídění slov	
– Tvoří slabiky	– Utvoří slabiku	– Slabika	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– Pozná slabiky ve slově a učí jejich počet – Doplní chybějící slabiku ve slově – Sestaví ze slabik slovo		
– Pozná všechna písmena malé a velké abecedy	– Rozezná hlásku, zapíše písmeno – Odhadne rozdíl mezi hláskou a písmenem – Určí hlásku na počátku slova – Utvoří slovo na danou hlásku – Určí počet hlásek – písmen ve slově	– Hlávka – Písmeno	
– Rozpozná samohlásky (odliší jejich délku a souhlásku)	– Vyjmenuje samohlásky. Správně vysloví krátké a dlouhé samohlásky. – Rozliší samohlásky krátké a dlouhé sluchem – Najde ve slovech i v textu samohlásky, ukáže samohlásky krátké a dlouhé – Doplní ve slovech krátké či dlouhé samohlásky (dle významu) – Zapiše chybějící samohlásky do slov. – Rozliší krátké a dlouhé u. Odhadne psaní kroužku nebo čárky nad písmenem u.	– Samohlásky a souhlásky – Výslovnost samohlásek	
– Určuje samohlásky a souhlásky.	– Rozezná souhlásky od samohlásek. – Vyjmenuje a určí tvrdé souhlásky (výslovnost) – Zdůvodní užití y, ý po tvrdé souhlásce – Zapiše y, ý po tvrdé souhlásce – Najde y, ý po tvrdé souhlásce v textu	– Dělení souhlásek – Souhlásky tvrdé – Výslovnost souhlásek tvrdých	
	– Vyjmenuje a určí měkké souhlásky (výslovnost). – Zdůvodní užití i - í po měkké souhlásce. – Zapiše i - í po měkké souhlásce. – Najde i - í po měkké souhlásce v textu. – Rozliší souhlásky měkké a tvrdé. – Zdůvodní užití i - í a y - ý po měkkých a tvrdých souhláskách.	– Souhlásky měkké (výslovnost souhlásky měkké)	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Rozliší tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik.	– Vyjmenuje a určí souhlásky obojetné – Zařadí souhlásky podle druhu na měkké, tvrdé a obojetné. – Porovná rozdíl mezi di – dy, ti –ty, ni – ny sluchem – Sluchem určí měkkou a tvrdou slabiku s d, t, n. – Vyhledá měkkou a tvrdou slabiku s d, t, n v textu – Podle významu slova navrhne a zapíše i, í – y, ý po souhláskách d, t, n.	– Souhlásky obojetné – Slabiky dy, ty, ny, di, ti, ni, – Souhlásky d, t, n	

4. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	- rytmizuje říkanky - odhadne přiměřenou sílu hlasu a správný nádech - užívá správný přízvuk a odhaduje správnou intonaci mluveného projevu	- mluvený projev technika mluv. projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, přízvuk, intonace rytmizace)	
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání (1. obd.)	- ukáže správnou výslovnost hlásek, slov - vypráví své zážitky - vypráví jednoduchý děj podle ilustrací - vypráví základní děj podle přečtené předlohy - užívá správné oslovení osob - sestaví jednoduchý rozhovor, dialog se spolužákem - rozpozná gesta a mimiku používané během komunikace - používá slušné výrazy	- vypráví - komunikační pravidla - zdvořilé vystupování	OSV - 7 MV - 2
- popíše jednoduché předměty, činnosti, děje	- popíše obrázek - popíše jednoduchý předmět - vysvětlí děj příběhu, situaci - používá různé výrazy a pojmy - užívá správný pozdrav - užívá prosbu, poděkování - užívá omluvu - sdělí a zapíše svou adresu - navrhne jednoduchý dopis - navrhne krátké přání - navrhne vzkaz spolužákovi	- popis - slovní zásoba - formy společenského styku - adresa, dopis - vzkaz, blahopřání	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– dbá na úpravný a čitelný písemný projev, dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy	– používá správné držení pera, pozici těla při psaní – dbá na úpravu odhadne okraje a mezery mezi písmeny a slovy	– čtení, psaní – hyg. návyky	
– opíše a přepíše krátké věty (1. obd.)	– opíše a přepíše jednoduché věty – dbá na plynulé psaní slov – používá hůlkové písmo – rozloží slovo na hlásky a opačně – určí první hlásku a písmeno slova – rozpozná rozdíly na obrázcích, barvy, tvary .... – rozezná zvuky kolem sebe, hlasy spolužáků – čte a tvoří jednoduché věty – čte jednoduchý text – používá tiché čtení jednoduchého krátkého textu – používá tiché čtení k orientaci v textu	– opis, přepis – analyt. – synt. činnosti hlásky a písmeno diferenciacní cvič. (zrak, sluch) – věty – tiché čtení	

4. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	- čtení krátkého textu, rozezná hlavní postavy, - popíše vlastnosti postav - popíše místo děje - odhadne čas děje	Porozumění textu - postavy, vlastnosti místo děje, čas děje - reprodukce textu	MV - 4
- Rozliší pohádkové prostředí od reálného	- vypráví jednoduchý děj (hl. zápletku) příběhu - porovná místa děje s místy, která zná ze svého života - posoudí, co je v prostředí skutečné a co kouzelné, čarovné, ve skutečnosti neexistující či nereálné - vysvětlí, proč je prostředí pohádkové a ne skutečné - užívá tiché čtení ➤ vyhledá v textu odpovědi na otázky ➤ odpoví na otázky týkající se textu, který žák sám potichu přečetl - podle otázek odpovídá, jaké jsou hlavní postavy, prostředí - z paměti říká krátkou básničku či říkanku - přednáší v přiměřeném tempu - odhaduje správnou intonaci a přízvuk	- reálné a pohádkové prostředí - tiché čtení – nácvik - poslech předčítaného textu - přednes – říkanky (rozpočítadla), krátké básničky	
- drammatizuje jednoduchý příběh	- čte příběh, kde rozezná jednotlivé činnosti (skáče, tleská ...) a postavy (babička, dědeček ..... - vypráví obsah příběhu s pomocí otázek - vymezí jednotlivé postavy (text, vlastnosti ....)	- drammatizace (dle dané osnovy)	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– říká text a předvádí jednoduché (z paměti) činnosti určité postavy – odhadne intonaci ve své roli – posoudí správný čas pro svůj výstup – spolupracuje s ostatními žáky a vyučujícím		
– rozliší prózu a verše	– čte krátké texty – čte krátké básničky – verše – rozpozná rým u veršů – odhadne rozdíl mezi psanou formou prózy a veršů – porovná prózu a verše (rým, složitost textu, zapamatovatelnost textu ....) – určí prózu, objasní pojem spisovatel – určí verše, objasní pojem básník – čte rozpočítadla a hádanky – přednese rozpočítadlo – zadá hádanku ostatním žákům – určí knihu, časopis – popíše rozdíl mezi knihou a časopisem – objasní pojem ilustrace, nakreslí obrázek ke čtenému textu – objasní pojem čtenář	- literární pojmy – próza – pohádka, povídka – verše – říkanka, báseň – spisovatel, básník – rozpočítadlo, hádanka – kniha, časopis, ilustrace – čtenář	VMEGS - 1 MeV - 3
– vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek	– pozná film – rozliší film a divadelní představení – navštíví s učitelem filmové či divadelní představení – zhodnotí, zda se mu představení líbilo – dle otázek odpovídá, jaký byl děj, postavy, prostředí filmu – užívá správné chování během představení	– film, divadelní představení – herec, divák – reprodukce představení	

5. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- určí samohlásky a souhlásky - rozlišuje tvrdé, měkké, obojetné souhlásky - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - řadí slova podle abecedy - správně používá slova se skupinami dě – tě – ně – bě – pě – vě - mě	- rozliší samohlásky a souhlásky - rozezná (pozná) tvrdé, měkké, obojetné souhlásky - dokáže zdůvodnit psaní i - po měkkých, souhláskách, y – po tvrdých souhláskách - snaží se zdůvodnit jejich pravopis - zdůvodní psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova - používá abecedu - zařadí správně slova podle abecedy - správně vyslovuje, užívá a píše slova se skupinami dě – tě – ně – bě – pě - vě – mě - rozdělí slova na slabiky a hlásky - pozná slova stejného a opačného významu	- hláskosloví: - samohlásky a souhlásky - rozlišení výslovnost samohlásek, souhlásek - dělení souhlásek - psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova - abeceda - abecední řazení - nauka o slově: - čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - členění slov na slabiky, hlásky - slova stejného a opačného významu	
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět	- rozliší a určí druhy vět - pozná (rozpozná) větu, slovo - používá správný slovosled ve větě - sestaví větu	- Věta: - druhy vět, tvoření vět	
- určí podstatná jména	- vyhledá podstatná jména - určí číslo u podstatných jmen - pozná vlastní jména - zdůvodní pravopis psaní vlastních jmen - vyjmenovaná slova po b, l, m	- tvarosloví: - druhy slov – podstatná jména	

5. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– tvoří otázky a odpovídá na ně – vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích – v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pausy a tempo řeči – popíše jednoduché předměty, činnosti, děje – opisuje a přepisuje jednoduché texty – napíše správně a přehledně jednoduchá sdělení	– užívá otázky a odpovídá na ně – vypráví jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací – domluví se v běžných situacích – v mlouv. projevu má správnou intonaci, přízvuk, pausy, tempo řeči – má vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování – používá popis jednoduchých předmětů, činností, dějů – užívá opisu a přepisu jednoduchých textů – dokáže správně a přehledně napsat jednoduchá sdělení	– mluvený projev – čtení – tvoření vět – čtení – orientace ve čteném textu – základní techniky naslouchání mluveného projevu, výslovnost, intonaci, přízvuk, dýchání ....) – vypracování, popis – základy techniky mluveného projevu – mluvený projev – popis – formy spol. styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva vzkaz, blahopřání, adresa, dopis – psaní – opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu, zák. hyg. návyky při psaní technika psaní – automatizace psacího pohybu, plynulé psaní slov, vzdálenost mezi slovy, písmeny	VDO - 3 MeV - 1
– dbá na úpravný a čitelný písemný projev, dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy	– používá úpravný a čitelný písemný projev, dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy – používá hůlkové písmo	– psaní – úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi slovy a písmeny	

5. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– čte krátké texty s porozuměním dokáže je reprodukovat podle jednoduché osnovy – ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu – rozlišuje verše a prózu	– přečte text s porozuměním a reprodukuje jej podle osnovy – dokáže číst potichu a orientuje se ve čteném textu – rozliší verše a prózu – zařadí lit. žánry mezi verše, prózu	– přednes – poslech textu – základní literární pojmy – literární druhy a žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, pověst, bajka	
– určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti – rozliší prostředí pohádkové od reálného – dramaturguje jednoduchý příběh – vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek	– rozliší a určí hlavní postavu a její vlastnosti (provede rozlišení) – rozliší prostředí reálné a pohádkové – dokáže dramaturguje jednoduchý příběh – dokáže vyprávět film nebo divadelní příběh – odpovídá na otázky	– porozumění textu – hlavní postava, její vlastnosti – rozlišení prostředí reálného a pohádkového – rozlišení místa, času, děje – reprodukce a dramaturguje podle dané osnovy – reprodukce podle dané osnovy	OSV - 8

6. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Žák by měl umět vyhledat a určit podst. jm. – jejich rod a číslo.	PODSTATNÁ JMÉNA Pojmenuje osoby, zv. a věci užije jich v čísle jedn. i množ. Pomocí otázek v odpovědích mění tvar (koncovku) podst. jm. Procvičí životnost u rodu muž. U tvarů podst. jm. seznámí se s psaním a čtením předložek u podst. jm. (Čtete dohromady, píšeme zvlášť). Upevní si pravopis vlastních jmen.	Podstatná jména. Tvary podst. jmen s předložkami.	
Žák umí vyhledat slovesa, určit jejich osobu, číslo a čas. Zvládá časování v přít. čase – pomoc osobními zájmeny	SLOVESA Žák tvoří slovesa k podst. jm., naučí se doplňovat vhodná slovesa do vět a tvořit se slovy věty. Rozpoznat slovesa v textu. Aplikuje ke slovesům osobní zájmena, používá různých tvarů sloves v č. jednot. i množ. a píše správně koncovky (1. os. č. j. a 3. os. č. množ.). Určí infinitiv – umí poznat a tvořit. Časuje slovesa být – nebýt, mít – nemít.	Slovesa. Tvary sloves. Časování. Koncovky sloves. Časování sloves. být – nebýt mít - nemít	
Zná ucelené řady vyjm. slov, ovládá pravopis – y – uvnitř slova i ve slovech příbuzných	HLÁSKOSLOVÍ A PRAVOPIS V opakování seznámí se s pravopisem vlastních jmen a vyjm. slov po b, l a m. Naučí se vyjm. slova po p, s, v, z a jejich pravopis i ve slovech příbuzných a předpony vy - vý	Vyjmenovaná a příbuzná slova – pravopis	

6. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Rozezná základní literární druhy a žánry. Orientuje se v textu.	Učí se ústně formulovat dojmy z četby (orientuje se v literárním textu). Učí se výraznému čtení uměleckého textu. Rozezná liter. útvary – pohádka, povídka, pověst, bajka. Orientuje se v ději.	Práce s textem – dramatizace, recitace. Uvědomělé tiché čtení. Čtení s přirozenou informací a přízvukem. Čtení vět podle smyslu. Hlavní myšlenka krátkého díla. Sledování pořadů TV, návštěva divadel a film. představení. Vyprávění shlédnutého příběhu. Čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou.	

6. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Vypravuje podle obrázků a otázek děj, příběh. Popisuje jednoduché pracovní postupy a skutečnosti. Dramatizuje některé situace. (Učí se napsat) přání, sdělení, dopis a adresa.	Rozvíjí slovní zásobu nahradí užitá slova slovy podobného významu. Vybírá vhodné výrazy a učí se správné stylizaci v popisu. Učí se formě dopisu.	Vypravování. Popis. Dramatizace. Dopis.	

7. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zvládat Pojmenování vlastností a činností. Pojem skloňování podst. jm. Pořadí pádů, pádové otázky. Vzory podst. jmen.	PODSTATNÁ JMÉNA Vyhledává vlastnosti a činnosti v podstat. jménech. Vyjmenuje pádové otázky. Užije pád. otázek při skloňování. Seznámí se se vzory podst. jm. ke vzorům.	Jména vlastností a činností. Pádové otázky, nácvik určení pádu. Skloňování podst. jm. Vzory podstat. jm.	
Žák zvládá osobu, číslo, ví, co je infinitiv. Umí časovat slovesa v oznam. způsobu všech časů.	SLOVESA U sloves určuje osobu, číslo. Učí se složeným tvarům sloves času min. a bud. – časuje. Převádí slovesné tvary podle osoby, čísla a času.	Slovesa. Slovesný čas.	
Rozliší slovní základ, předponu, příponu. Zvládá pravopis slov s předponami a předložkami.	NAUKA O SLOVĚ Třídí slova podle slovního základu – kořen slova – a rozezná části slov, umí je pojmenovat. Naučí se pravopis předložek a přepon (od, nad, pod, před a předpony vy – vý, roz – bez)	Stavba slova.	
Pokračuje ve výcviku pravopisu po oboj. souhl. uvnitř slova.	HLÁSKOSLOVÍ A PRAVOPIS Doplňuje znalosti pravopisu vyjm. a příbuzných slov. Pravopis příbuzných slov měl by umět odvodit z významu slova a slovního základu	Vyjmenovaná a příbuzná slova – pravopis	
Seznámí se se základními větnými členy – podmět a přísudek s pravopisem koncovek přičestí minulého.	SKLADBA Tvoří věty, vyhledá v nich zákl. skladební dvojice, umí je ve větě označit. Zjišťuje shodu v rodě, čísle a osobě. Učí se pravopis koncovek přičestí minulého.	Podmět a přísudek. Shoda přísudku s podmětem. Věta holá, rozvitá.	

7. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v liter. textu. Rozeznává zákl. liter. druhy a žánry. Hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku textu. Získává pozitivní vztah k literatuře – povídka, pověst, bajka, báje. Zná pojmy encyklopedie, slovník.	Provádí charakteristiku postav, děje, příběhu. Soustředěně poslouchá, reprodukuje, dramaturizuje. Umí vyjádřit čtenářský zážitek vlastní kresbou. Upevňování správného plynulého čtení s porozuměním. Osvojování literatury poslechem.	Práce s textem – orientace v textu, dramaturizace, recitace, poslech, reprodukce textů z četby. Zdokonalení čtenářských dovedností – intonace, přízvuk. Uvědomělé tiché čtení.	

7. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje jazykové prostředky spisovné a nespisovné. Sestaví osnovu k vypravování a vypravuje čtený text. Seznámí se s formami společenského styku. Čte plynule s porozuměním.	Osvojuje si užívání spisovných jazykových prostředků. Porozumí čtenému textu, učí se sestavit osnovu a vypráví podle osnovy. Učí se telefonovat.	Jazyk spisovný, nespisovný. Čtení s porozuměním. Osnova. Vypravování textu. Písemné formy společenského styku.	OSV - 7

8. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zvládat Tvary podst. jm. ve kterých se často chybuje. Pravopis koncovek 1. a 4. pádu vzoru pán, hrad, žena	PODSTATNÁ JMÉNA Určí rod., č., pád a vzor a rod muž. život. – neživot., rozliší č. jedn., množ. Provede skloňování pomocí pádových otázek podle vzorů. Rozliší a napíše správně konc. 1. a 4. p.	Podstatná jména. Pády, vzory podst. jm. Skloňování podst. jm.	
Informativně rozliší a napíše příd. jm. tvrdá a měkká. Používá správně příd. jm. s podstatnými – skloňování.	PŘÍDAVNÁ JMÉNA Vědět, že příd. jm. vyjadřují vlastnosti a činnosti umět se zeptat příslušnými zájmeny. Vyhledá příd. jm., připojí je ke vhodným podst. jm. Říká slova opačného významu. Skloňuje přídavná jména s podstatnými.	Přídavná jména tvrdá a měkká, shoda přídavných jmen s podstatnými jmény v rodě, čísle a pádě. Vzory příd. jmen. Skloňování a pravopis přídavných jmen. Užití přídavných jmen.	
Rozliší číslovky základní, řadové, druhové, násobné, určité a neurčité.	ČÍSLOVKY učí se poznat číslovky jako slova, která vyjadřují počet nebo množství. Umět se zeptat na číslovku, vyhledat ji, správně přečíst a napsat slovem. Za řadovými číslovkami psát tečku. Číslovka – číslice – psaní.	Číslovky. Druhy číslovek. Psaní číslovek.	
Zvládá učivo o slovese z nižších ročníků.	SLOVESA Průběžně opakuje a upevňuje učivo o slovese.	Slovesa.	
Zná pravopis bje – bě – vje - vě	NAUKA O SLOVĚ Chápe, že začíná – li slovní základ na je, píšeme po předponě skupiny – bje -, -vje-	Nauka o slově. Pravopis slov se skup. – bje - bě – vje - vě	
Dokončí výcvik pravopisu po obojet. souhláskách uvnitř slova	HLÁSKOSLOVÍ A PRAVOPIS Doplňuje y a zdůvodňuje pravopis vyjm. a příbuzných slov.	Vyjmenovaná a příbuzná slova – pravopis.	
Zvládá pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem. Rozlišuje několikanásobný podmět.	SKLADBA Vyhledává věty s několikanásob. podmětem, spojuje několikanásob. podměty s vhodnými	Věty s několikanásobným podmětem.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	přísudky, tvoří věty. Učí se pravopisu přičestí minulého při shodě přísudku s několikanásob. podmětem. Zdůvodňuje pravopis koncovek přičestí minulého příslušným rodem v několikanásobném podmětu různého rodu.		

8. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Umí ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení. Čte plynule s porozuměním.	Rozvíjí schopnost souvislého vyjadřování.	Rozvoj schopnosti souvislého vyjadřování. Literární výchova.. Pojmy román, drama, muzikál – srovnání s operetou.	

8. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák volně vypráví. Sestaví osnovu vyprávění a písemně zpracuje zadané téma. Umí psát adresu, vyplnit tiskopisy, napsat pozdrav, dopis, dotazník, formuláře. Popisuje pracovní postupy, krajinu, osoby. Umí napsat stručný životopis. Orientuje se v pravidlech českého pravopisu – průběžně upevňuje v každém roč.	Osvojuje si vypravování podle otázek a společně sestavené osnovy. Učí se volně dovyprávět příběh. pokračuje ve výcviku psaní dopisu, vyplňování tiskopisů, dotazníků a pod. Osvojuje si formu dopisu. Upřesňuje pracovní postup v popisu formou návodu. Vyhledává a užije nejvhodnějších výrazů k popisu osob, krajiny. Učí se psanou formu životopisu.	Vypravování příběhu. Osnova. Pravidla psaní dopisu a adres. Popis pracovního postupu. Popis krajiny, osob, zvířat. Životopis.	OSV - 2 OSV - 8 OSV - 3

9. ročník
Jazyková výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Znáť Podst. jm. – pravopis konc. 1., 4. a 7. pádu jedn. i množ. (čísla jedn. i množ. vzorů pán, hrad, žena, město)	PODSTATNÁ JMÉNA Zařadí podst. jm. ke vzorům, užívá správně koncovky 1., 4. a 7. p. vzoru pán, hrad, žena, město.	Podstatná jména. Vzory podstatných jmen a koncovky.	
Zná přídavná jména tvrdá a měkká, skloňuje je ve spojení s podstatnými jmény, umí je pravopisně správně napsat.	PŘÍDAVNÁ JMÉNA Rozděluje přídavná jména na tvrdá a měkká, doplňuje koncovky přídavných jmen, provádí jejich skloňování. Vyhledává přídavná jména s podstatnými jmény, ke kterým patří.	Přídavná jména tvrdá a měkká. Vzory přídavných jmen a skloňování přídavných jmen.	
Upevňuje a procvičuje znalosti číslovek. Určuje slovní druhy.	ČÍSLOVKY Rozliší podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky, spojky, citoslovce.	Slovní druhy.	
Zvládá učivo o slovese z nižších ročníků.	SLOVESA Průběžně opakuje a upevňuje učivo o slovese.	Slovesa	
Docvičuje pravopis známých jevů ve složitějších případech.	NAUKA O SLOVĚ Tvoří slova s přepónami, nahrazuje je jinými, vyhledává a píše správně slova s předponami.	Slova se skupinami mě – mně. Pravopis předložek a předpon.	
Zvládá pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem i ve složitějších případech (podmět my všichni, děti, oni a pod.) rozezná větu jednoduchou od souvětí.	SKLADBA Doplňuje a zdůvodňuje koncovky přičestí minulého, určuje a podtrhuje zákl. skladební dvojici. Rozvíjením základní skladební dvojice přechází z věty jednoduché v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Zná věty s nevyjádřeným podmětem.	Věta jednoduchá a souvětí. Základní skladební dvojice. Koncovka přičestí minulého.	

9. ročník
Literární výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Získává pozitivní vztah k literatuře. Rozeznává základní formy a žánry. Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury. Orientuje se v textu, hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku textu. Čte plynule s porozuměním. Umí ústně formulovat dojmy z četby nebo filmového a divadelního představení.	Plynulostí a přirozenou intonací zkvalitňuje hlasité čtení. Rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu. V dramatizaci užívá přímou řeč. Charakterizuje hlavní postavy. Rozlišuje řeč spisovnou a nespisovnou. Podle otázek reprodukuje obsah. Rozvíjí schopnost souvislého vyjadřování. Prohlubování a upevňování získaných návyků správného tichého a hlasitého čtení.	Práce s textem. Dramatizace. Recitace. Hlavní myšlenka. Reprodukce textu. Uvědomělé tiché čtení. Rozvoj schopnosti souvislého vyjadřování. Návštěva filmového a divadelního představení.	MeV - 1

9. ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Ovládá koncepci a úpravu běžných písemností – dopis, adresa.... Umí reprodukovat text. Popisuje děje, jevy, osoby, pracovní postupy. Vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracovává zadané téma. Komunikuje v běžných situacích. Zdokonalí se ve psaní dopisu a životopisu. Rozlišuje hovorový a spisovný jazyk. Orientuje se v pravidlech českého pravopisu.	Vypravuje příběh. Popisuje domov, zařízení, osobu, cestu, pracovní postup. Vyplňuje formuláře. Formy společenského styku rozšíří o objednání jídla v restauraci, sestaví jídelní lístek. Umí podat informace. Pronáší krátké příležitostné projevy, přivítání, zakončení, organizace besedy. Sestavuje životopis. Píše dopis, krátké sdělení.	Vypravování. Popis. Vyplňování formulářů. Dopis. Životopis.	MeV - 4

5.1.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zaměřen na komunikaci v cizím jazyce v oblasti jeho zvukové podoby. Je zaměřen na rozvoj řečových dovedností, pravidel komunikace a jednoduchá sdělení používaná v běžných každodenních situacích. Vede k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích.

Časové a organizační vymezení:

Anglický jazyk se vyučuje v 6. - 9. ročníku po 1 vyučovací hodině týdně v kmenových třídách např. učebně informatiky.

V Anglickém jazyce budou realizována průřezová témata:

VMEGS – 1   MV – 1
MV - 4

Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

- dáváme žákům možnost pracovat s učebnicemi, pracovními sešity a listy, dětskými slovníky, PC
- vedeme žáky k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě
- vedeme žáky k uvědomování si významu vzdělání v anglickém jazyce v kontextu s pracovním uplatněním

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- využívá strategie nácviku různých situací, které ho mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se porozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze
- stručně popsat problém
- nenechá se odradit prvním nezdarem
- samostatně najde další možná řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- zvládne písemný projev na úrovni svých základních identifikačních dat
- rozumí psanému textu na veřejných nápisech, při práci s počítačem apod.
- odstraňuje obavy z verbální komunikace
- vyjádří se v jednoduchých a srozumitelných, i když ne zcela gramaticky správných, větách

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- umí respektovat mravní hodnoty a tradice země, kterou navštíví
- umí komunikovat v angličtině
- chápe cizojazyčné kultury a tolerovat jejich odlišnosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- zná základní práva a povinnosti českého občana v cizí zemi
- respektuje právní řád země, kterou navštíví

Poslech

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Seznámení s cizím jazykem ve zvukové podobě	– rozumí při vyučování jednoduchým pokynům učitele – rozumí jednoduchým nahrávkám v učebnici – rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají	– pozdravy – seznámení – říkanky, písně	
– osvojit si základní výslovnostní návyky	– rozumí, když někdo velice jednoduše a zřetelně vypráví o své rodině – rozezná čísla, když někdo mluví anglicky	– rodina – číslovky	

Čtení

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– najde známá slova a věty v jednoduchých textech	– čtení na téma: pozdravy, seznámení	MV – 4 (7. třída)
– Zvládat čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	– pochopí o čem je jednoduchý text s obrázky – rozumí krátkým zprávám na pohlednicích – rozumí jednoduchým nápisům (na PC, plakátech, v obchodě)	– čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	
– orientovat se ve slovníku anglického jazyka	– rozumí jednoduchým pokynům v učebnici		

Ústní interakce

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– rozumět známým slovům a frázím a zvládnout pozdravy, přání, poděkování	– pozdraví dospělého a kamaráda v různé denní dobu, rozloučí se – představí sebe a svého kamaráda – vyjádří souhlas a nesouhlas	– slovní zásoba, jednoduchá sdělení, pozdravy seznámení, poděkování, rozloučení – tvorba otázky a záporu	VMEGS – 1 (7. třída)
– vytvořit jednoduché otázky, zápor, odpovědi	– zeptá se, jak se někomu daří a na podobné otázky dovede odpovědět – požádá o něco a poděkuje za to – zeptá se někoho, jak se jmenuje a, kde bydlí – na podobné otázky dovede odpovědět – dokáže se domluvit v obchodě, ale pomáhá si tím, že vyznačuje	– základní jednoduché fráze – jednoduchá věta domov, rodina – odpovědi na obázky – nákupy	MV – 1 (8. třída)
– vést jednoduchý rozhovor	– dokáže si s kamarádem připravit krátký rozhovor a scénku	–	

Samostatný ústní projev

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– osvojit si základní výslovnostní návyky	– umí o sobě říct několik vět – jednoduše vysvětlí odkud je a kde bydlí	– přestavit se – domov	
– zvládat základní číslovky a jejich pojmenování	– používá základní číslovky – určí celé hodiny – udá svůj věk – pojmenuje školní potřeby – určí barvu a počet – vyjádří velikost – představí členy rodiny – pojmenuje místnosti – pojmenuje běžné vybavení místnosti	– číslovky – hodiny – škola – barvy a čísla – malý – velký – rodina – dům, domov	
– ovládat fonetickou podobu	– vyjmenuje anglickou abecedu – pojmenuje hračky – pojmenuje běžné ovoce a zeleninu	– práce se slovníkem – ovoce a zelenina	
– orientovat se ve slovníku	– pojmenuje běžné potraviny a nápoje – vyjádří pocit hladu a žízně – pojmenuje části lidského těla – pojmenuje běžné oblečení	– jídlo a pití – lidské tělo, zdraví, nemoc – oblečení	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučování v předmětu Matematika je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 1. - 9. ročníku. Na 1. stupni (1. - 3. ročník) je výuka předmětu posílena o 1 disponibilní hodinu. Na 2. stupni o 5 disponibilních hodin v 6. ročníku o 1 disponibilní hodinu, v 8. a 9. ročníku o 2 disponibilní hodiny, z nichž jedna v každém ročníku je využita k základům technického kreslení. Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen na pět tematických okruhů: Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Aplikační úlohy, Základy technického kreslení. Výuka probíhá ve kmenových třídách, případně v učebně informatiky. Pro rozvoj vědomostí, dovedností a znalostí z oblasti matematiky je využíváno různých metod a forem práce, zvláště pak didaktické hry, počítařské soutěže, řešení rébusů a hádanek a individuální práce s žáky.

V Matematice bude realizováno toto průřezové téma:

EV - 3

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky přesně a stručně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádět rozbor a zápisy úloh a zdokonalovat grafický projev, rozvíjet logické myšlení.
- Podporujeme rozvoj paměťového a logického myšlení.
- Stanovujeme dílčí vzdělávací cíle vzdělávacího programu, vedeme žáky k ověřování výsledků.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti.
- Učíme žáky provádět rozbor problémů, odhadování výsledků, zvolit správný postup, vyhodnocovat správnost výsledků.
- Napomáháme žákům v aplikaci matematických znalostí a dovedností v běžném životě
- Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešení a závěrům sami žáci
- Podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodáváme žákům sebedůvěru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učíme je pracovat v týmu
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, umožňujeme vnímat vlastní pokrok
- Rozvíjíme u žáků samostatnost, systematickост, vytrvalost, přesnost a sebekontrolu.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Podle potřeby žákům v činnostech pomáháme a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učíme je využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech a v přípravě na budoucí povolání.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- Zdokonalujeme u žáků grafický projev a základní rýsovací techniky.

1. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– čte a používá číslice v oboru do 5	– počítá na konkrétních předmětech, počítadle – pozná číslice 1 – 5 – dokáže napsat číslice 1 – 5	– vytváření konkrétních představ o čísle	
– doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti v oboru do 5	– doplní číselnou řadu 1 – 5 (vzestupně i sestupně) – určí číslo před, za daných číslem – orientuje se na číselné ose	– číselná osa	
– vytváří soubory prvků podle daných v oboru do 5	– vytváří různé soubory o daném počtu prvků – porovná množství	– počítání předmětů v daném souboru	
– čte, píše, používá číslice 1 - 5	– přiřadí číslici k danému souboru prvků a naopak – opíše číslice z tabule – píše číslice dle nápovědy	– čtení a psaní číslic v oboru do 5	
– sčítá a odčítá pomocí znázornění v oboru do 5	– užívá prsty, stavebnice, počítadlo – zapíše součet – rozdíl – používá symboly + - = – zapíše příklad	– názorné zavedení sčítání a odčítání čísel v oboru do 5 manipulačními činnostmi	
– umí rozkládat čísla v oboru do 5	– rozkládá čísla pomocí znázornění – dočítá čísla do 5	– rozklad čísla, dočítání	
– řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5	– řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu – doplní údaje do zápisu	– jednoduché slovní úlohy	
– uplatňuje mat. znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	– spočítá mince do 5 – řeší jednoduché úlohy s použitím platidel	– platidla	

1. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu vzadu	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU – orientuje se v prostoru, na ploše, na obrázku – používá dané pojmy – odpovídá na zadané otázky pomocí těchto pojmů	– úlohy na orientaci v prostoru – pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	
– pozná a pojmenuje zákl. geom. tvary	– pojmenuje a přiřadí základní plošné geom. tvary – prostorové geom. tvary vyhledá ve stavebnici	– poznávání zákl. geom. tvarů čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychle, koule, válec	

2. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– čte, píše a používá číslice od 1 - 10	– počítá na konkrétních předmětech, na počítadle – píše čísla 1 – 10 – používá číslo 0	– čtení a psaní čísel v oboru do 10	
– doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti v oboru do 10	– doplní číselnou řadu 0 – 10 vzestupně, sestupně – určí číslo před, za daným číslem – orientuje se na číselné ose	– číselná osa	
– vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10	– vytvoří různé soubory o daném počtu prvků	– počítání předmětů v daném souboru	
– zná mat. pojmy $\lt;=>$, umí je zapsat	– používá symboly $\lt;=>$ – správně je přečte – porovná dvojici čísel, správně zapíše	– porovnávání čísel v oboru do 10	
– zná mat. pojmy +, - a správně je zapíše	– správně čte symboly +, - – správně opíše příklad – píše příklady dle nápovědy	– automatizace početních spojů sčítání, odčítání v oboru do 10	
– sčítá a odčítá pomocí znázornění v oboru do 10	– dovede sčítat, odčítat pomocí manipulačních činností – používá tabulku sčítání	– sčítání, odčítání v oboru do 10	
– umí rozkládat číslice v oboru do 10	– rozloží číslice v oboru do 10 – správně znázorní a zapíše rozklad – dočítá v oboru do 10	– rozklad čísla	
– řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10	– řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu – využívá vztah o N více, o N méně – správně doplní údaje do zápisu, sestaví odpověď	– jednoduché slovní úlohy	
– uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	– dokáže spočítat mince do 10 – řeší jednoduché úlohy s použitím platidel	– platidla	
– modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	– používá hračky, stavebnice, platidla	– manipulační činnosti s konkrétními předměty	

2. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pozná a pojmenuje zákl. geom. tvary	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU – pojmenuje a nakreslí zákl. plošné geom. tvary – prostorové geom. tvary vyhledá ve stavebnici	– poznávání zákl. geom. tvarů čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník – koule krychle válec	
	– rozpozná a nakreslí čáru přímou, křivou – nakreslí jednoduché ornamenty	– kreslení přímých a křivých čar	
– umí používat pravítko	– používá pravítko – narýsuje přímku a označí ji	– rýsování přímek podle pravítka	
– zvládá orientaci v prostoru, používá výrazy: nad, pod, vedle, před, za	– používá stavebnice, soubor krychlí – rozvíjí prostorovou představivost – staví dle instrukcí (polož jednu kostku na 3 kostky ležící vedle sebe .....)	– vztahy nad, pod, vedle, před, za – doplněné počtem	

3. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– čte, píše a používá číslice v oboru do 20	– počítá na souborech různých předmětů, na prstech, na počítadle – vytvoří soubor o daném počtu prvků – spočítá předměty v daném souboru – píše číslice dle nápovědy	– čtení a psaní čísel v oboru do 20	
– doplňuje jednotlivé tabulky, schémata a posloupnosti v oboru do 20	– doplní číselnou řadu vzestupně i sestupně – určí číslo před, za daným číslem	– číselná osa	
– porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	– určí množství prvků v souboru – používá pojmy - více, méně, žádný	– porovnávání čísel	
– zná matematické pojmy $<=>$ a umí je zapsat	– porovná čísla (určí větší, menší, stejné) – správně použije matematické značky	– porovnávání čísel	
– umí rozložit čísla v oboru do 20	– dokáže číslo rozložit – správně zapsat – dočítá v oboru do 20	– zápis a rozklad čísla	
– sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu 10	– správně opíše příklad – pozná rozdíl mezi + a -, příklady vypočítá – píše příklady dle nápovědy	– sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu 10	
– řeší jednotlivé slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu 10	– řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu – využívá vztah o N více, o N méně – doplní údaje do zápisu, sestaví odpověď	– jednoduché slovní úlohy	
– uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	– dokáže spočítat drobné mince – při hře „na nákupy“ správně zaplatí, spočítá zbytek peněz – pozná, zda nu daná suma peněz stačí k nákupu	– použití platidel	
– sčítání a odčítání v oboru do 20 s pomocí znázornění	– sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes 10 – rozloží čísla na desítky a jednotky	– sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– správně zapíše		
– zvládá s názorem řadu násobků 2	– užívá násobky 2 v oboru do 20 – umí použít k výpočtu tabulku násobení – umí zapsat příklad na násobení	– násobilka 2	
– modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	– používá platidla – násobí 2 v oboru do 20 - zvládne manipulační činnosti x - krát více	– manipulační činnosti s konkrétními předměty	EV - 3
– čte, píše a porovnává desítky do 100	– používá desítkovou soustavu – orientuje se na číselné ose – provede zápis ve čtvercové síti	– numerace do 100	

3. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je znázornit	– nakreslí základní plošné geometrické tvary – vystřihne základní plošné geometrické tvary z papíru – vyhledá prostorové geom. tvary ve stavebnici	– základní geom. tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník – koule, krychle, válec	
– umí používat pravítko	– pozná čaru přímou, křivou – rýsuje jednoduché ornamenty	– rýsování přímých a křivých čar	
– rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	– narýsuje přímku a označí ji – narýsuje úsečku a správně jí označí – změří délku přímky, úsečky použije správný zápis	– přímka, úsečka	
– modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	– rozdělí stavby z krychlí na sloupce a vrstvy	– rozvíjení prostorové představivosti na stavbách z krychlí	

4. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numeruje do 100 - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose (pozn. může tu být bez „numerace do 100“)	- počítá do 100 po desítkách - numeruje do 100 po 1 - zapíše číslice v oboru do 100 - sčítá a odčítá desítku v oboru do 100 - s názorem sčítá a odčítá dvouciferná a jednociferná čísla v oboru do 100 s přechodem 10 - sčítá a odčítá dvoucif čísla bez přechodu 10 - zapíše a provede pís. sčítání a odčítání v oboru do 100 - porovná čísla v oboru do 100 - rozloží číslo na 10 a jednotky v oboru do 100 - zapíše číslice do číselné osy v oboru do 100 - žák zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy v oboru do 100	číslo a početní operace - obor přirozených čísel do 100 - numerace do 100 - zápis číslic v oboru do 100 - + - desítek - + - dvoucif. a jednocif. čísla s přechodem - + - dvoucif. čísel bez přechodu - písemné sčítání a odčítání - porovnání čísel v oboru do 100 - rozklady čísel v desítkové soustavě - číselná osa - slovní úlohy	
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	- s pomocí názoru odříká a zapíše řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - zapíše příklady na násobení - s názorem (nap. násob. na prstech) násobí do 100 v oboru (malá násobilka) - zapíše příklady na dělení - s názorem se snaží dělit v oboru do 100 (malá násobilka)	NÁSOBILKA - řady násobků 2 - 10 (do 100) - násobení - dělení	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	- vyřeší jednoduché praktické slovní úlohy - sestaví jednoduché doplňovačky - vypočítá či doplní číselné řady	<u>Aplikační úlohy</u> - doplňovačky - číselné řady	
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích	- určí jednotky <u>délky</u> - m, cm - <u>hmotnosti</u> - kg, - <u>času</u> - rok, měsíc, týden, den, hodina,	- jednotky hmotnosti, délky, času objemu (není v osnovách)	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce	minuta objem - 11 - určí počet měsíců v roce, týdnů v měsíci, dnů v týdnu, hodin v 1 dnu, minut v hodině - orientuje se a čte v jednoduché tabulce	- tabulky	
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	- rozliší hodnoty mincí - pracuje s mincemi pomocí matematických operací v oboru do 100	- peníze	
- měří a porovnává délku úsečky	- změří úsečku - porovnává úsečky - rozeznává polohu přímek, úseček v rovině → rovnoběžné, různoběžné - užívá správně pojmy - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice, čtyřúhelník - roztřídí správně tvary útvarů - graficky znázorní základní tvar	- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice, čtyřúhelník	

5. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– čte, porovnává, píše čísla v oboru do 100, vyznačí je na číselné ose – čte, zapíše, porovná čísla do 1000 – počítá do 1000 – rozezná sudá a lichá čísla – sčítá, odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla – zapíše a vyřeší jednoduché slovní úlohy – zaokrouhlí čísla na desítky a stovky – vyjmenuje a zapíše řadu násobků čísel 2 - 10 do 100 – utvoří a zapíše příklady na násobení v oboru do 100	– rozliší, zapíše, porovná čísla do 1000 – orientuje se na číselné ose – určí sudá a lichá čísla do 1000 – sčítá, odčítá z paměti i písemně čísla do 100 – provede zápis jednoduché slovní úlohy, sestaví příklad – vyřeší jednoduchou slovní úlohu – používá řadu násobků č. do 100 – utvoří, zapíše a vypočítá příklady na násobení v oboru do 100 – utvoří a zapíše příklady na dělení v oboru do 100 – vypočítá příklady na dělení do 100 – vyřeší jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení do 100	Obor přirozených čísel do 1000. Zápis, rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa. Porovnávání čísel Sčítání a odčítání Násobilka Násobení a dělení	
– zná funkce na kalkulátoru – určí čas s přesností na čtvrt hodiny – převádí převody jednotek délky, hmotnosti, času	– určí čas na hodiny, čtvrt hodiny, minuty – rozlišuje a používá jednotky délky - mm, cm, dm, m, km – dokáže je převádět – rozliší a používá jednotky hmotnosti kg, g – dokáže je převádět – rozliší jednotky objemu hl, l – dokáže je převádět	Práce s kalkulátorem. Orientace v prostoru a času. Jednotky délky, hmotnosti, času.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– rozliší jednotky času - h, min, s – dokáže vyhledat a rozřídít jednoduché údaje podle návodu – orientuje se a čte v jednoduché tabulce – pozná a rozliší koruny a halíře (i napsané desetinným číslem)	Manipulační činnosti. Tabulky. Peníze.	
– Rozliší bod, přímku, úsečku – změří a porovná délku úsečky – sestrojí rovnoběžky a kolmice – znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary – určí osu souměrnosti překládáním papíru – vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – pozná základní tělesa	– změří a narýsuje úsečku s přesností na cm, mm – porovná pravý úhel – rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou – narýsuje rovnoběžné přímky – narýsuje čtverec a obdélník – vyznačí a popíše strany čtverce a obdélníka – určí jejich vlastnosti – narýsuje kružnici, vyznačí střed, poloměr, průměr kružnice – určí osu souměrnosti přeložením papíru u jednoduchých rovinných útvarů – rozliší základní prostorové útvary - koule, kvádr, krychle, válec – vyřeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Základní útvary v rovině (bod, přímka, polopřímka, úsečka) Vzájemná poloha 2 přímek. Základní útvary v rovině (čtverec, obdélník, kružnice) Osová souměrnost. Základní útvary v rovině. Základní útvary v prostoru. Číselné obrázkové řady. Doplňovačky	

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem. Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla. Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000. Zvládá orientaci na číselné ose. Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	Žák počítá po stovkách, desítkách a jednotkách. Zapisuje čísla, která mají stovky, desítky, jednotky. Zapisuje čísla slovem, čísla. Píše čísla o dvě, tři, čtyři ..... větší, menší. Zaokrouhluje na desítky, stovky. Rozlišuje čísla sudá a lichá. Řadí čísla od největšího k nejmenšímu a obráceně. Porovnává čísla - doplňuje znaky $< = >$ doplňuje čísla. Vypracování jednoduché slovní úlohy, píše zápis, výpočet, odpověď. Sčítá a odčítá, provádí zkoušku sčítáním a odčítáním. Řeší jednoduché slovní úlohy, píše zápis, výpočet odpověď. Doplňuje čísla. Správně zapisuje písemné odčítání a sčítání - jednotky, desítky, stovky, tisíce.	Počítání do 1 000. Porovnávání čísla.	
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu. Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí	Ukáže na hodinkách správný čas. Správně určí a přečte kolik ukazují hodiny. Převádí jednotky času, minuty, sekundy, hodiny. Správně převádí jednotky objemu. Zná pojmy (jednotky) l, dcl, hl. Správně převádí jednotky hmotnosti (g, kg, t) Správně převádí jednotky délky (cm, mm, m, km). Řeší jednoduché slovní úlohy Aktivně užívá násobky 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Vypracovává jednoduché slovní úlohy, píše zápis, výpočet, odpověď. v zadaných příkladech správně doplňuje čísla	Převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu. Praktické převody. Násobení a dělení do 100, násobky 100.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	tak, aby byl výsledek správný.		
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	Správně čte čísla 1000, 2000, 3000, ... Čte čísla a zapisuje je číslicemi. Čte čísla a zapisuje je slovem. Správně řadí čísla od nejmenšího k největšímu a obráceně. Zapisuje čísla, která jsou o 1000 větší než: 4000, 6000, 7000 ..... Doplňuje znaky <, >, = Správně počítá po stovkách a čísla zapisuje. Čte a zapisuje číslicemi, čte čísla a zapisuje slovem. Rozezná a užívá pojmy J - jednotky D - desítky S - stovky T - tisíce Zapisuje čísla, která mají: 6 tisíc, 8 stovek, 0 desítek, 0 jednotek	Počítání do 10 000. Porovnávání čísel.	
Zvládá početní úkony s penězi. Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla. Písemně sčítá, odčítá, násobí, a dělí	Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis, výpočet, odpověď. Praktické činnosti (obchod ....) Rozkládá čísla pomocí násobků 1 000, 100, 10, 1. Z rozkladu zapisuje dané číslo. Řeší jednoduché slovní úlohy. Správně zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce. Ve slovních úlohách provádí odhad výsledku, následně úlohu řeší, svůj odhad porovná se správným výsledkem. Čísla zapisuje a počítá na místě jednotek.	Zaokrouhlování čísel.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	Zkoušku provádí pomocí sčítání x odčítání. Zapisuje čísla o několik jednotek větší, menší a řadí je od nejmenšího k největšímu a obráceně.	Sčítání a odčítání do 10 000 bez přechodu desítek.	
	Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis, výpočet, odpověď. Dvojciferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek a desítek. Trojciferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek, desítek a stovek. Čtyřciferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek, desítek, stovek a tisíců. Jednociferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek. Dvojciferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek a desítek. Trojciferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek, desítek, stovek. Čtyřciferná čísla zapisuje a počítá na místě jednotek, desítek, stovek a tisíců.	Sčítání a odčítání do 10 000 s přechodem desítek.	
Vypracuje jednoduchou tabulku.	Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis, výpočet, odpověď. Zkoušku provádí pomocí sčítání a odčítání. V zadaných příkladech doplňuje správná čísla tak, aby byl výsledek správný. Řešení slovních úloh, zapisování údajů (výsledků) do tabulky.		
Zvládá orientaci na číselné ose. Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla se zbytkem.	Ukazuje na číselné ose všechny násobky čísla 2 ..., které jsou větší než ....., větší než ..... Vybírá z řady čísel všechna čísla, která jsou násobky čísla 12, 3, 4 ... (zapisuje je, podtrhává ....) Zapisuje čísla, která jsou 2x, 3x, 4x, ...větší, menší.	Dělení se zbytkem v oboru do 100.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Vypracuje jednoduchou tabulku.	Řeší jednoduché slovní úlohy. Správně znázorní na číselné ose násobky čísla 2, 3, 4 ..... - najde nejbližší násobek čísla k danému číslu. Užívá pojmy: Dělenec, dělitel, neúplný podíl. Zbytek je menší než dělitel. Zkoušku provádí násobením a přičtením zbytku. Řeší jednoduché slovní úlohy, píše zápis, provádí zkoušku, píše odpověď. Pracuje s jednoduchou tabulkou, kontroluje správnost výpočtů.	Nejbližší menší násobek daného čísla k danému číslu. Dělení se zbytkem v oboru do 100.	

Geometrie

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami. Odhaduje délku úsečky, určí měřením její délku, porovnává úsečky a provádí grafický součet a násobek úsečky. Umí určit střed úsečky a sestrojít osu úsečky. Zná a rýsuje základní rovinné útvary. Vyznačuje a rýsuje úhly.	Vyhledává a ukazuje přímky, polopřímky, úsečky. Umí je vymodelovat, narýsovat, pojmenovat a správně zapsat. Provádí odhad, měření a porovnání úseček pomocí kružítka a provede zápis. Pomocí měření a použití kružítka provádí grafický součet a rozdíl úseček a jejich násobek. Určuje střed úsečky a sestrojuje osu úsečky kružítkem. Rýsuje trojúhelník, vyznačuje jeho vrcholy a strany. Přenáší trojúhelník pomocí kružítka. Vymezuje úhel jako část roviny, zapisuje úhel značkou a označuje písmeny řecké abecedy. Ukazuje ramena úhlu, vrcholy, vyhledává úhly, pojmenuje a zapíše. Rozliší úhel pravý, ostrý, tupý, přímý. Určí a sestrojí osu úhlu.	Přímka, úsečka, polopřímka. Jednoduchá konstrukce kružítkem. Přenášení úseček. Porovnávání úseček. Grafický součet úseček a rozdíl. Násobek úseček. Střed úsečky, osa úsečky. Osová souměrnost. Konstrukce pravého úhlu kružítkem. Konstrukce trojúhelníka.	

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000. Zvládá orientaci na číselné ose. Zvládá početní úkony s penězi. Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu. Písemně sčítá, odčítá a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	Počítá po desítkách, stovkách, po tisících. Určuje čísla, která jsou hned před a hned za daným číslem. Čte a zapisuje čísla. Porovnává čísla. Čísla zaokrouhluje. Řadí čísla od nejmenšího k největšímu a obráceně. Násobí a dělí z paměti, sčítá a odčítá z paměti. Řeší jednoduché slovní úlohy (provádí zápis a píše odpověď) Převádí jednotky. Sčítá a odčítá písemně, zkoušku provádí na kalkulátoru.	Čtení a psaní čísel do milionu. Číselná osa do milionu. Zaokrouhlování čísel. Písemné sčítání a odčítání do milionu.	
Vypracovává jednoduchou tabulku. Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla.	Dbá na správný zápis, jednotek pod jednotky, desítek pod desítky ..... Doplňuje výsledky, zkoušku provádí pomocí kalkulátoru. Řeší jednoduché slovní úlohy.	Písemné sčítání a odčítání do milionu	
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	Násobení a dělení 10, 100, 1000 zvládá z paměti. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a píše odpověď.	Písemné násobení a dělení přirozených čísel do 10 000.	
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu.	Převádí jednotky.	Převody jednotek.	
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	Užívá pojmy: činitel x činitel = součin. Násobí z paměti. Násobí písemně, dbá na správný zápis. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a píše odpověď.	Písemná násobení jednociferným činitelem.	
	Dbá na správný zápis, provádí zkoušku i pomocí kalkulátoru. Násobí z paměti. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a	Písemné násobení dvojciferným činitelem.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	píše odpověď.		
	Zaokrouhluje obě čísla na stovky a počítá z paměti.	Zaokrouhlování.	
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem.	Zná a užívá pojmy: dělenec : dělitel = podíl. Počítá z paměti, pomocí rozkladu, dbá na správnost zápisu. Provádí zkoušku násobením. Zbytek. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a píše odpověď. Kolikrát a o kolik je první číslo menší než druhé.	Písemné dělení jednociferným dělitelem.	
	Dbá na správný zápis. Dělí, provádí zkoušku, doplňuje tabulku, počítá podle tabulky. Doplňuje znaménka tak, aby byl zápis pravdivý. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a píše odpověď.	Písemné dělení dvojčíslným dělitelem.	

Geometrie

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Umí zacházet s rýs. pomůckami a potřebami. Rýsuje a měří úsečky, rýsuje kolmice, rovnoběžky, měří jejich vzdálenost. Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce. Zná a rýsuje základní rovinné útvary, vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka.	Rýsuje přímky, rovnoběžky, kolmice, úsečky, rýsuje bod v dané vzdálenosti od přímky. Zopakuje si grafický součet a násobek úseček. Měřením určí velikost úhlů, dané úhly sestrojí pomocí kružítka a měření. Provádí grafický součet úhlů. Rýsuje mnohoúhelníky - různé druhy trojúhelníků (podle stran, úhlů). Sestrojuje výšku trojúhelníka. Rýsuje šestiúhelník a osmiúhelník. Vypočítává obvody trojúhelníků, čtverců a obdélníků.	Přímka, úsečka, polopřímka, kružnice, kruh. Jednoduché konstrukce kružítkem. Měření velikosti úhlů, druhy úhlů, rýsování úhlů, grafický součet úhlů. Mnohoúhelníky. Trojúhelníky - rozdělení. Výpočty obvodu trojúhel., čtverce, obdélníka.	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Píše, čte, porovnává, zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000. Zvládá orientaci na číselné ose.	– správně zapisuje čísla po milionech, statisících, desetitisících, tisících, stovkách, desítkách, jednotkách – porovnává $<$, $>$, $=$, odčítá, sčítá	Početní operace do 1 000 000. Porovnávání čísel.	
Zaokrouhluje na 10, 100, 1 000, 10 000.	– vytyčení rozmezí pro zaokrouhlování 5/6, 49/50, 499/500, 4999/5000	Zaokrouhlování	
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu.	– přepočítává správně z menších jednotek na větší a obráceně	Jednotky (času, délky, hmotnosti, objemu).	
Písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí jednociferná a dvojciferná čísla, dělí se zbytkem.	– zachází s kalkulátorem, provádí výpočty a kontrolu výpočtů	Sčítání, odčítání, násobení, dělení.	
Písemně sčítá, násobí, dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem.	– násobí a dělí 10, 100, 1000 atd. – zvládá zápis jednociferným a dvojciferným číslem pro násobení, dělení jednocifer. číslem se zkouškou	Násobení, dělení přirozených čísel.	
Písemně sčítá, násobí a dělí víceciferná čísla.	– zamýšlí se nad logikou slovních úloh	Řešení slovních úloh.	
Píše, čte, porovnává čísla v oboru do.	– pojmenovává matematické operace správným názvem	Početní operace do miliónu.	
Zvládá orientaci na číselné ose.	– pracuje s číselnou osou	Početní operace do 1 000 000.	
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí jednocif. čísla, dělí se zbytek.	– opakuje si učivo z oboru násobení, dělení jednocif. číslem	Dělení jednocif. číslem.	
Písemně sčítá, odčítá, násob a dělí víceciferná čísla.	– opakuje si učivo z oboru – dělení a násobení vícecifer. číslem provádí sčítání a odčítání	Písemné dělení jednocifer. číslem.	
	Učí se odhadnout výsledek a provádět kontrolu odhadu, své výpočty porovnává se zkouškou.	Písemné dělení dvojcif. číslem.	
	Řeší slovní úlohy z probrané látky.	Opakování probrané látky.	
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, počítá s vyjádření vztahu celek a část (zlomek, desetinné číslo)	Určuje části, celku: $<$, $>$, $=$	Zlomky.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	Zapisuje správně zlomky a porovnává je: <, >, = celkem srovnává s dělením.	Zlomky.	
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo)	Převádění smíšených čísel na zlomky. $1\frac{1}{2}=3/2$ atd. Počítá $\frac{1}{2}$ z 18 2 z 24 atd. Počítá $\frac{1}{2}$ z x je 5 a další podobné příklady. Řeší slovní úlohy na zlomky. Provádí zápis zlomků a desetinných čísel. (desetiny, setiny, tisíciny) Pracuje s číselnou osou. Provádí správné výpočty na sčítání, odčítání deset. čísel. Provádí početní operace na dané téma (násobení, dělení deset. čísel)	Zlomky – převod smíšených čísel. Zlomky – výpočty z celku. Zlomek – část celku. Desetinné číslo. Sčítání a odčítání deset. čísel. Násobení a dělení deset. čísel 10, 100, 1000.	
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinná čísla)	Počítá z paměti i písemně násobení desetinných čísel číslem přirozeným. Používá kalkulátor. Provádí násobení deset. čísel. deset. číslem (dvojcif. číslo, trojcif. č.) Zaokrouhluje deset. čísla na desetiny, setiny, jednotky.	Desetinná čísla. Násobení desetinných čísel číslem přirozeným. Desetinná čísla. Násobení deset. čísel dest. číslem. Desetinná čísla. Zaokrouhlování.	
Zvládá početní úkony s penězi. Vyhledává, třídí a porovnává data. Vypracovává jednoduchou tabulku.	Počítá úlohy z jednoduchých témat – řeší slovní úlohy	Opakování z 8. ročníku.	

Geometrie

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zná a rýsuje základní rovinné útvary, měří úhly, provádí jednoduché konstrukce. Umí vypočítat obvod trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kosočtverce a kosodélníka. Vypočítá obvod kruhu. Vypočítá obsahy rovinných obrazců. Vypočítá povrch kvádru a krychle.	Sestrojuje rovinné obrazce a vypočítává jejich obvody. Sestrojuje čtverce, obdélníky, kosočtverce a kosodélníky a počítá jejich obvody. Seznámí se s lichoběžníky, jejich správnými názvy - vrcholy, strany, základny, ramena, obvod. Seznámí se se vzorcem výpočtu obvodu kruhu. Seznámí se s jednotkami obsahu (čtení, převod) Počítá obsah obdélníku, čtverce, kruhu, odhady, porovnání. Určuje tři rozměry kvádru, síť kvádru, povrch kvádru. U krychle určí stěny, vrcholy, hrany, povrch, síť.	Obvody rovinných obrazců. Čtyřúhelníky. Lichoběžník. Délka kružnice, obvod kruhu. Obsahy obrazců. Povrchy těles - kvádr, krychle.	

Rýsování

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Čte a porozumí jednoduchým technickým výkresům.	Žák se seznamuje a uvědomuje si potřebu technických znalostí v souvislosti s historií a technickým vývojem. Je seznámen s druhy technického kreslení. Žák aktivně používá pomůcky a potřebu k rýsování.	Význam a vývoj technického kreslení. Druhy technických výkresů. Pomůcky na kreslení trojúhelníky, měřítko, úhloměr, kružítko, popisovací šablony.	
	Žák aktivně pracuje s pojmem technická norma.	Normalizace technického kreslení.	
	Rozeznává podle způsobu zhotovení a podle obsahu a účelu originály, náčrtky a kopie technického výkresu. Žák umí určit základní formáty výkresů a označit je správným názvem.	Formáty výkresů.	
	Rozeznává poměr velikosti nakresleného obrazu ke skutečné velikosti objektu - měřítko zvětšení, zmenšení.	Měřítko výkresů.	
	Užívá potřebné znalosti o užití čar k vytvoření představy o tvaru a velikosti předmětu. Aktivně používá druhy a tloušťky čar na výkresu.	Druhy čar a jejich použití.	
Používá technické písmo.	Žák je seznámen s tím, že výkresy popisuje normalizovaným písmem pro technické výkresy, pracuje samostatně.	Technické písmo.	
	Aktivně používá jednotlivé typy písma pomocí popisovací šablony.	Typy písma.	
	Osvojuje si grafickou zručnost a představy o určitém předmětu, jeho tvaru a poloze, zaznamenává okamžitý nápad a následně ho realizuje.	Kreslení náčrtů, postupy.	
Načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě.	Rozlišuje nejčastěji používané sítě (čtvercové, obdélníkové), dokáže zaznamenávat určité údaje do sítě (sportovní výkony), síť dokáže narýsovat.	Přímky v různé poloze, kolmice, rovnoběžky sítě.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	Orientuje se v diagramech a grafech. Aktivně užívá rovnoběžné přímky, přímky vodorovné, souvislé a šikmé.		
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti.	Žák se seznamuje se sestrojením osy úsečky a jejího středu. Sestrojuje osu a střed oblouku. Dokáže sestrotit osy ostrého a tupého úhlu. Sestrojí přechod mezi k sobě kolmými různoběžnými přímkami a, b obloukem kružnice poloměr r. Sestrojí přechod mezi obecnými různoběžkami.	Geometrické konstrukce. Osa úsečky. Osa oblouku. Osa ostrého úhlu. Osa tupého úhlu.	
	Přenáší vzor za pomoci osy souměrnosti k vytvoření nového obrazu v rámci zobrazování v rovině.	Osa souměrnosti.	
	Prakticky využívá estetického působení geometricky sestrojených čtyřúhelníků a mnohoúhelníků. Sám vytváří návrhy na obklad stěn, podlah.	Kreslení ornamentů.	
Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům.	Ovládá základy kótování, nakreslí kótovací čáry, vynášecí čáry. Umísťuje správně jednotlivé kóty.	Základy kótování: - kótování délek - kótování průměrů, poloměrů, úhlů a oblouků - kótování děr a jejich roztečí	
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti.	Zvládá sestrotit rovinné obrazce dle zadání a okótovat je.	Rýsování základních rovinných obrazců: (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník)	
	Samostatně rýsuje a kótuje pravidelné mnohoúhelníky.	Konstrukce a rýsování pravidelných mnohoúhelníků: rovnostran. trojúhelník pravidelný šestiúhelník pravidelný osmiúhelník	
	S pomocí dokáže rozdělit mnohoúhelník na jednoduché obrazce.	Rýsování složitých obrazců.	

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000.	Sčítá a odčítá z paměti. Sčítá a odčítá pomocí kalkulačury. Provádí zkoušku výpočtu.	Sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000.	
Zvládá orientaci na číselné ose.	Řadí čísla podle velikosti – vzestupně, sestupně.	Porovnávání čísel.	
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu, objemu.	Zaokrouhluje na desetiny, setiny a desítky. Převádí jednotky délky, objemu a hmotnosti.	Zaokrouhlování. Převody jednotek.	
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek) (desetinné číslo, procento)	Sčítá a odčítá zlomky. Převádí zlomky na čísla smíšená a čísla smíšená na zlomky.	Zlomky a smíšená čísla.	
Písemně sčítá a odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem. Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace.	Dělí s přesností na 1 desetinné místo. Dělí s přesností na 2 desetinná místa. Zkoušku provádí na kalkulačury. Násobí desetinná čísla Zkoušku provádí pomocí kalkulačury.	Dělení přirozených čísel. Dělení desetinného čísla číslem přirozeným. Dělení desetinného čísla desetinným číslem.	
Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla. Vypracovává jednoduchou tabulku. Vyhledává, třídí a porovnává data.	Řeší jednoduché slovní úlohy, píše zápis a odpověď. Vypracovává jednoduchou tabulku. Doplňuje chybějící údaje do tabulky. Kontrolu provádí na kalkulačury.	Násobení a dělení desetinných čísel.	
	Dělí daná čísla v daném poměru. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a odpověď. Zkoušku provádí na kalkulačury.	Poměr. Dělení v daném poměru. Postupný poměr.	
Používá měřítko mapy a plánu.	Orientuje se v zeměpisných mapách, pláncích, stavebních a technických výkresech. Čte z plánek. Rýsuje v daném měřítku. Měří a zapisuje rozměry.	Měřítko plánu a mapy.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	Určuje správně světové strany. Řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápis a píše odpověď.		
Řeší jednoduché úlohy na procenta.	Zná základní pojmy procentového počtu. Vypočítá jedno procento, procentovou část. Řešení jednoduchých slovních úloh.	Procento. Procentová část.	
Zvládá početní úlohy s penězi.	Zná údaje: Vklad Úrok Úroková sazba Řešení jednoduchých slovních úloh.	Úroková sazba, úrok.	
	Vypočítá průměrné hodnoty - klasifikace - výdělku - sběru - teplot Řeší jednoduché slovní úlohy.	Průměr.	

Geometrie

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zná a rýsuje základní rovinné útvary. Vypočítá obvody rovinných obrazců, zná vzorce pro výpočty obvodu. Znázorní povrch tělesa jeho sítí. Určí povrch tělesa, tj. obsah jeho sítě. Vypočítá objem krychle, kvádrů a válce.	Pojmenuje rovinné obrazce, zopakuje vlastnosti stran a úhlů. Rýsuje kružnici, která prochází vrcholy obrazců, vyznačuje poloměr a průměr kružnice. Rýsuje trojúhelníky s danými úhly a kosočtverce, kosodélníky a lichoběžníky daných rozměrů a úhlů, zapíše, co platí. Rýsuje sítě krychle, kvádrů, válce a počítá jejich obsah. Seznámí se s jednotkami objemu, počítá objemy těles podle vzorců a převádí jednotky objemu.	Rýsování rovinných obrazců. Výpočet obvodu a obsahu rovinných obrazců. Povrchy těles: krychle, kvádr, válec. Objemy těles. Jednotky objemu.	

Rýsování

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti.	Žák dodržuje rovnoběžnosti, kolmosti. Zná základní vztahy mezi geometrickými prvky.	Rýsování rovnoběžek a kolmic: - vodorovné přímky - svislé přímky - šikmé přímky	
	Přenáší vzor za pomoci osy souměrnosti k vytvoření nového obrazu v rámci zobrazování v rovině.	Geometrické konstrukce - střed úsečky - osa úsečky - osová souměrnost	
	Používá metody nazývané promítání. Za pomoci řeší jednoduché úkoly.	Volné rovnoběžné promítání - středové promítání - rovnoběžné promítání	
Načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě.	Seznamuje se s prostorovými útvary - kvádr, krychle, válec, jehlan. Užívá pojmy - hrana, podstava, šířka, délka, stěna.	Zobrazení kvádru, krychle.	
	Užívá pojmy - podstava, stěna, hrana, vrchol, výška.	Zobrazení pravidelného čtyřbokého jehlanu.	
	Užívá pojmy: podstavné hrany, poloměr podstavy, výška, plášť, osa, průměr podstavy. Řeší jednoduchá zadání.	Zobrazení válce.	
Čte a porozumí jednoduchým technickým výkresům	Aktivně užívá rovnoběžné přímky, přímky vodorovné, svislé a šikmé.	Kreslení náčrtů.	
Načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě.	Užívá pojmy - bod, přímka a rovina. Určí ve výkresu - nárys, bokorys a půdorys. Užívá pojmy - podstava, stěna, hrana, délka a šířka.	Základy pravoúhlého promítání. - půdorys, nárys, bokorys bodu a úsečky.	
Používá technické písmo. Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům.	Rýsuje a okótuje rozvinutou síť kvádru, krychle a válce. Užívá pojmy - povrch, plášť, síť.	Pravoúhlé průměry hranatých těles. Kvádr a jeho síť. Krychle a jeho síť. Válec a jeho síť. Pravidelný šestiboký hranol a jeho síť. Pravidelný čtyřboký jehlan a jeho síť.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	Dokáže na příkladech určit význam rotačního válce: hřídel, ozubené kolo, ložisko, kotouč, píst	Pravouhlé průměry rotačních těles. Rotační válec.	
	Získává a vytváří si prostorou představivost k vytváření grafických výtvorů.	Vytváření prostorových představ.	
Používá technické písmo.	Samostatně kótuje výkresy, popisuje je normalizovaným písmem pro dané technické výkresy. Aktivně používá jednotlivé typy písma pomocí popisovací šablony.	Druhy kótování - strojírenské - stavební - dřevozpracující	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie si klade za úkol zprostředkovat žákům s lehkým mentálním postižením osvojení dovedností a vědomostí z oblasti moderních komunikačních technologií. Schopnost základní manipulace s osobním počítačem a základním vybavením se stává pro žáky výhodou v praktickém životě i při praktickém uplatnění.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Informační a komunikační technologie je povinným vyučovacím předmětem pro ve 4. - 9. ročníku. Vyučuje se ve 4. -7. ročníku v 1 hodinové dotaci týdně, v 8. a 9. ročníku je 2 hodinová dotace týdně (z toho 1 hodina je disponibilní). Výuka předmětu probíhá v učebně informatiky, kde mají žáci k dispozici tiskárnu a zálohovací zařízení.

V Informační a komunikační technologii bude realizováno průřezové téma:

MeV – 4

Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k osvojování si praktických dovedností práce s počítačem
- vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních komunikačních technologií

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky rozpoznávat a třídit a optimálně využívat informace
- podporujeme využívání moderních technologií při řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k rozvoji moderních způsobů komunikace
- vedeme žáky k samostatné prezentaci výsledků své práce

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- posilujeme u žáků sociální citění a schopnost uvědoměle posoudit vhodnost získaných informací
- podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci v týmu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- učíme žáky chápat klady i zápory informační svobody
- získáváním informací budujeme u žáků úctu k vlastnímu národu, jiným národům a etnikům

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou připojenou na elektronickou síť
- upevňujeme u žáků správné návyky pro udržování pracovního prostředí
- učíme žáky správnému a šetrnému zacházení s výpočetní technikou

4. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– ovládá základní obsluhu počítače	– rozliší a popíše jednotlivé části počítače – skřín (základní jednotka), klávesnice, myš, monitor, tiskárna	– základní části a popis počítače	
	– vysvětlí jejich funkce	– komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce	
	– užívá správné přihlášení (heslo) a odhlášení ze sítě	– uživatelská obsluha počítače	
	– užívá správný úchop myši a tažení myši – používá správně klik, dvojklik	– práce s myší	
	– zavírá okno křížkem	– práce s oknem	
	– vyhledává, najde ikony dle pokynů učitele	– orientace na ploše	
	– podle návodu učitele spustí a vypne program – zapne program pomocí ikony na ploše – samostatně pracuje výukovými programy pro daný ročník	– práce s programy	
	– nezapojuje přístroj do zástrčky – nezasahuje dovnitř, ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periférii	– zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s užíváním výpočetní techniky	

5. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pracuje s výukovými a zábavnými programy dle pokynů	– užívá správný úchop myši – používá klik, dvojklik – používá důležité klávesy (enter, escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, shift, delete, backspace)	– ovládání počítače klávesnicí	
	– užívá programy (výukové i zábavné) pro daný ročník	– software počítače (text. editor, kreslicí programy)	
	– používá klávesnici k napsání krátkého a jednoduchého textu – otevře prázdný dokument pomocí ikony na ploše	– text. editor Word	MeV - 4
– dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	– nezapojuje přístroj do zástrčky – nezasahuje dovnitř, ani se nedotýká zadní strany počítače ani jeho periférií	– zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s užíváním výpočetní techniky	

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zvládá práci s výukovými programy	– ovládá práci s výukovými programy – využívá her ve výukových programech	– práce s výukovými programy, hry	
	– vybere druh, velikost písma – upraví text dle pokynů učitele – pohyb dokumentu (klávesnice, myš) – s náhledem se podívá na text – používá důležité klávesy (velká písmena s diakritikou, znaménka, další znaky ....)	– program Word	
– dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou	– respektuje pravidla bezpečné práce	– zásady bezpečnosti práce	
	– používá nástroje programu – vytvoří obrázek – provede změny (úpravy) – uloží obrázek	– grafický program Gimp	

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s text. editorem, využívá vhodné aplikace	– dodržuje základní typografická pravidla (mezery, znaky ....) – užívá písmo – panel nástrojů (zarovnání odstavce, srovnání do bloku) – vloží obrázek (klipart) – vytvoří jednoduchou tabulku – provede výpočet pomocí tabulkového kalkulátoru – používá práci s okny (minimalizuje, maximalizuje, posune lištu, uzavře)	– Word	
	– používá tiskárnu	– přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsahu	
– dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou	– respektuje pravidla bezpečné práce	– zásady bezpečnosti práce	
	– vysvětlí pojem internetu, jeho význam – seznámí se se základními službami internetu – zapíše adresu do správného pole – používá pole – zpět, vpřed, přejít, zastavit, domů	– internet	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– vyhledá potřebné informace na internetu	– založí emailovou adresu – napíše, přečte, smaže zprávu – připojí přílohu – použije rychlou odpověď – dodržuje etiku korespondence	– elektronická pošta - email	MeV - 4
	– ovládá pohyb na webu (jednoduché vyhledávání) – dokáže uložit obrázek z webu	– web	
	– vytvoří složky a soubor (přejmenuje, kopíruje, přesune, odstraní) – dokáže vložit obrázek, upravit jeho vlastnosti, vhodně jej umístit do textu	– Word	
– dodržuje pravidla bezpečnosti práce s počít. technikou	– respektuje pravidla bezpečné práce	– zásady bezpečné práce	

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– osvojí si základy elektronické komunikace	– používá emailovou adresu – vyhledává na internetu – orientuje se na webu – web používá jako zdroj informací – aplikuje vědomosti z text. editoru Word	– email – internet – web – Word	
– dodržuje pravidla zacházení s výpoč. technikou	– respektuje pravidla bezpečné práce	– zásady bezpečnosti práce	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka rozvíjí u žáků poznatky o životě společnosti, živé i neživé přírodě. Napomáhá utvářet u žáků citový vztah k rodné zemi, pocit vlastenectví a úctu k tradicím a historii. Žáci se učí utvářet si systém základních morálních hodnot. Osvojují si zdravý životní styl, schopnost tolerance a rasové snášenlivosti. Seznamují se se základními přírodními jevy a zákonitostmi.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Prvouka je povinným vyučovacím předmětem v 1. – 3. ročníku. Týdenní časová dotace je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny, ve 3. ročníku 3. hodiny (z toho 1 disponibilní). Předmět obsahuje 5 základních okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Výuka probíhá v kmenové třídě, ale i na vycházkách, školních pozemku, při exkurzích apod.

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 1	OSV – 9	VDO – 1
VMEGS – 3	MV – 3	MV – 5
EV – 4		

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ

- vhodnými metodami a pracovními postupy rozvíjíme aktivitu a samostatnost žáků
- názornými příklady, vyprávěním a dramatizací vedeme k chápání pojmů a nacházení souvislostí mezi nimi
- záměrným a cílevědomým vnímáním předmětů a jevů rozvíjíme schopnost pozorování

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky rozpoznávat, třídit a optimálně využívat informace v běžném životě
- vedeme žáky k samostatnému uvažování, rozhodování a řešení problémů
- podporujeme osvojování znalosti pozorování a pojmenování dějů, poznatků a zkušeností

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k rozvoji a osvojování si nových termínů a jejich používání v běžné komunikaci
- pomáháme žákům ve formulování vlastních názorů a postojů
- rozvíjíme slovní zásobu a podporujeme její využívání při spolupráci a komunikaci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- nabízíme žákům zažít různé životní situace v modelových hrách a pomáháme jim fixovat správné společenské návyky
- posilujeme sociální chování s důrazem na vytváření vztahů s vrstevníky
- pomocí sebepoznávacích aktivit pomáháme žákům k uvědomění si sebe sama a své hodnoty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- prostřednictvím vycházek a bezprostředního pozorování přírody působíme na rozvoj citového vztahu žáků k přírodě
- pomocí ekologických aktivit formujeme u žáků vhodné postoje k životnímu prostředí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- upevňujeme u žáků správné základní návyky při práci a při udržování pracovního prostředí
- upevňujeme hygienické návyky a zásady zdravého životního stylu
- dodržujeme zásady prevence zdravotních rizik spojených s různými činnostmi v různých oborech lidské činnosti

1. ročník
Prvouka

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zvládá orientaci v okolí školy a bydliště	<u>Místo, kde žijeme</u> – orientuje se ve třídě (pozná svoje místo) – ukládá si věci, pomůcky na určené místo – rozliší školní pomůcky - hračky	– škola – prostředí školy	
	– pozná své spolužáky, oslovuje je jmény – pozná učitelku (třídní), ostatní zaměstnance školy – orientuje se ve škole (šatna, tělocvična, jídelna ....)	– život ve škole a jejím okolí	OSV - 9
– popíše cestu do školy popsat a zvládat cestu do školy	– popíše cestu do školy – rozpozná dopravní značky v okolí školy – znázorní chování chodce na křižovatce, správné přecházení	– základy dopravní výchovy	
– rodinných příslušníků	<u>Lidé kolem nás</u> – pojmenuje členy své rodiny – popíše zařízení bytu – uvede, jak pomáhá s domácími pracemi	– role členů rodiny – povinnosti v rodině	
	– používá základy spol. chování (prosba, poděkování, zdravení ....)	– základní pravidla společenského chování	OSV - 1
– zvládnout jednoduchou orientaci v čase	<u>Lidé a čas</u> – pojmenuje části dne (ráno, poledne, večer) – přiřadí činnosti k jednotlivým částem dne – pojmenuje dny v týdnu – rozliší pracovní dny a víkend	– den, týden	
	– vyjmenuje roční období – pozná roční doby podle obrázků	– roční doby	
– popsát a porovnat viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<u>Rozmanitost přírody</u> – rozliší znaky ročních období – popíše sezónní práce	– znaky ročních období – sezónní práce na zahradě, na poli	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	– pojmenuje domácí zvířata – přiřadí mláďata – napodobí zvuky domácích zvířat – popíše péči o domácí mazlíčky	– domácí zvířata	
	– vyjmenuje některé druhy volně žijících zvířat – popíše péči o volně žijící zvířata a ptáky v zimě	– volně žijící zvířata – péče o zvířata a ptáky	
– pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny – poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami	– rozpozná ovoce a zeleninu – určí některé druhy ovoce a zeleniny podle chuti, tvaru, vůně	– ovoce, zelenina	
– uplatňuje základní zásady chování v přírodě	– rozliší správné a nesprávné chování v přírodě (v lese, v parku, v okolí bydliště ...)	– ochrana přírody	
– uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – uvede základní zásady osobní hygieny – rozpozná zásady správné výživy – vysvětlí pojem pitný režim	– osobní hygiena – zdravá strava a pitný režim	
– dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	– dodržuje bezpečné chování při vycházkách, tělesné výchově, při hrách, sezónních sportech	– předcházení úrazům	
– uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	– dodržuje pravidla přecházení vozovky na světelný nebo zvukový signál – rozezná dopravní značení a používá ho	– bezpečné chování v silničním provozu	
	– popíše, jak bude nakupovat		

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– popíše práci poštovní doručovatelky	– na poště	
– zvládnout jednoduchou orientaci v čase	<u>Lidé a čas</u> – rozliší části dne (ráno, poledne, večer) – popíše činnosti v jednot. částech dne – vyjmenuje dny v týdnu (rozpozná pracovní dny, víkend) – rozpozná celou hodinu na ciferníku	– orientace v čase (den, týden)	
	– vyjmenuje roční doby – popíše dle obr. změny v přírodě – přiřadí činnosti a významné svátky k zimě, k jaru – rozliší jarní a zimní měsíce	– roční doby (měsíce)	
– poznávat různé lidské činnosti	– pojmenuje pracovní činnosti v domácnosti, na zahradě, ve škole.....	– lidská práce	
– popsat a porovnat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<u>Rozmanitost přírody</u> – rozpozná znaky ročních období – popíše sezónní sporty	– znaky ročních období	
	– pojmenuje nářadí dle obrázků – rozliší, co se kterým nářadím děláme (hrabeme, okopáváme ..) – popíše jarní a letní práce na zahradě, na polích	– sezónní práce na poli, na zahradě	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	- pozná domácí zvířata dle obrázku - rozliší volně žijící zvířata - popíše odlet ptáků na podzim a péči o přezimující ptáky - popíše péči o zvířata v zimě	- péče o zvířata a ptáky - chování živočichů	
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny - poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami	- rozpozná ovoce a zeleninu - určí některé druhy ovoce a zeleniny dle obrázku (dle chuti, vůně tvaru)	- ovoce, zelenina	
- uplatňovat základní zásady chování v přírodě	- popíše správné chování v přírodě (v lese ....)	- ochrana přírody	EV - 4
	- dokáže roztřídit odpad (papír, sklo, plasty) - zapojuje se do sběru papíru	- péče o životní prostředí	
	- rozliší správné chování v rizikovém prostředí dle obrázků - rozliší škody způsobené člověkem	- živelné pohromy a ekologické katastrofy	
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu	<u>Člověk a jeho zdraví</u> - uvede základní zásady osobní hygieny - popíše denní režim	- osobní hygiena	
	- rozpozná zásady zdravé výživy - popíše dodržování pitného režimu	- zdravá strava a pitný režim	

2. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zvládá orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy	<u>Místo, kde žijeme</u> – orientuje se ve škole – pojmenuje místnosti ve škole (třídy, šatnu, školní družinu)	– škola – prostředí školy	
	– orientuje se v okolí školy (hřiště, zahrada) – pozná své spolužáky, oslovuje je jmény – pozná třídní učitelku, ostatní zaměstnance školy	– život ve škole a jejím okolí	
	– pozná některé dopravní značky – rozliší správné a nesprávné chování v blízkosti vozovky, přecházení vozovky – popíše chování v dopravních prostředcích (cestování do školy, ze školy)	– základny dopravní výchovy	
– popíše cestu do školy	– popíše cestu do školy – pojmenuje ulici, město (vesnici), ve které bydlí – pozná některé dopravní značky v okolí svého bydliště	– orientace v okolí bydliště	
– zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozliší blízké příbuzenské vztahy	<u>Lidem kolem nás</u> – pojmenuje členy své rodiny (otce, matku, sourozence) – rozliší blízké příbuzné (babičku, dědu, tety ....)	– role členů rodiny – příbuzenské vztahy	VMEGS – 3 MV - 3
– má osvojené základy společenského chování	– popíše chování v rodině (k sourozencům, rodičům, prarodičům) – používá základní pravidla slušného chování (pozdrav, prosbu, poděkování ...)	– pravidla společenského chování	OSV - 1
– pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	– popíše některé druhy obchodů (samoobsluha, oděvy, sklo – porcelán ...) – pojmenuje zboží na obrázcích a přiřadí k různým druhům obchodů	– jednání v obchodě	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– popíše, jak bude nakupovat		
	– popíše práci poštovní doručovatelky	– na poště	
– zvládá jednoduchou orientaci v čase	<u>Lidé a čas</u> – rozliší části dne (ráno, poledne, večer) – popíše činnosti v jednotlivých částech dne – vyjmenuje dny v týdnu (rozpozná pracovní dny, víkend) – rozpozná celou hodinu na ciferníku	– orientace v čase (den, týden)	
	– vyjmenuje roční doby – popíše dle obr. změny v přírodě – přiřadí činnosti a významné svátky k zimě, k jaru – rozliší jarní a zimní měsíce	– roční doby (měsíce)	
– poznává různé lidské činnosti	– pojmenuje pracovní činnosti v domácnosti, na zahradě, ve škole	– lidská práce	
– popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<u>Rozmanitost přírody</u> – rozpozná znaky ročních období – popíše sezónní sporty	– znaky ročních období	
	– pojmenuje nářadí dle obrázků – rozliší, co se kterým nářadím děláme (hrabeme, okopáváme ...) – popíše jarní a letní práce na zahradě, na polích	– sezónní práce na poli, na zahradě	
– pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	– pozná domácí zvířata dle obrázku – rozliší volně žijící zvířata – popíše odlet ptáků na podzim a péči o přezimující ptáky – popíše péči o zvířata v zimě	– péče o zvířata a ptáky – chování živočichů	
– pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	– rozpozná ovoce a zeleninu – určí některé druhy ovoce a zeleniny dle obrázku (dle chuti, vůně tvaru)	– ovoce, zelenina	
– uplatňuje základní zásady chování v přírodě	– popíše správné chování v přírodě (v lese ...)	– ochrana přírody	EV - 4

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– dokáže roztřídit odpad (papír, sklo, plasty) – zapojuje se do sběru papíru	– péče o životní prostředí	
	– rozliší správné chování v rizikovém prostředí dle obrázků – rozliší školy způsobené člověkem	– živelné pohromy a ekologické katastrofy	
– uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – uvede základní zásady osobní hygieny – popíše denní režim	– osobní hygiena	
	– rozpozná zásady zdravé výživy – popíše dodržování pitného režimu	– zdravá strava a pitný režim	
– dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných	– popíše bezpečné chování při sportování, při vycházkách – vyjmenuje části cvičebního úboru	– bezpečné chování při hodinách Tv, Pv	
– uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro chodce	– uvede správné chování chodce a cyklisty dle obrázků – popíše bezpečné chování v silničním provozu	– bezpečné chování v silničním provozu	
– pojmenuje hlavní části lidského těla	– pojmenuje části obličeje a hlavy – vyjmenuje hlavní části těla – dokáže pojmenovat hlavní smyslové orgány	– lidské tělo	
– dokáže sdělit své zdravotní potíže a pocity	– ukáže, co ho bolí – popíše chování v době nemoci – vysvětlí základní péči o nemocného	– péče o zdraví	

3. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zvládnout orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy	<u>Místo, kde žijeme</u> – orientuje se ve škole, dodržuje ustálený pořádek – dodržuje základní pravidla slušného chování, školní řád – poznává objekty v okolí školy, určuje jejich polohu, směrem od školy (vpravo, vlevo, blíž –dál)	– škola, prostředí školy – život ve škole a v jejím okolí	VDO - 1
– popsat a zvládnout cestu do školy	– zná svoji adresu – zná okolí svého bydliště – uvědomuje si členitost krajiny (rovina, kopec) – zná základní pravidla chování na vozovce pro chodce – ví, jak se chovat při čekání na veřejný dopravní prostředek – poznává, jak řešit jednoduchou dopravní situaci	–	
– znát nejvýznamnější místa v okolí	– popíše cestu a trefí na autobusové nádraží – seznámí se s DDM, s kinem, centrum města	– poznávat město Mělník	
– znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	<u>Lidé kolem nás</u> – uvede jména rodičů, sourozenců, zná jejich zaměstnání – vyjmenuje členy rodiny (jménem a příbuzenským vztahem)	– naše rodina role členů rodiny – příbuzenské vztahy	VMEGS - 3
– mít osvojené základy společenského chování	– použije základní pravidla slušného chování (pozdrav, prosba, oslovení, poděkování)		
– vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	– popíše, jak se chová s neznámými lidmi (od nikoho si nic nebere, nikam nejde ...)	– dramatizace	
– projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i	– dodržuje správné mezi lidské vztahy – pomoci svému kamarádovi, chránit ho je-li	– jsem kamarád	MV - 5

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
nedostatkům	slabší – znát zákl. práva dítěte		
– pojmenovat nejběžnější povolání a pracovní činnosti	– pojmenuje předměty, ví z čeho jsou vyrobeny (dřevo, textil, sklo, železo) – poznává a rozlišuje platidla – umí požádat o zboží, nakoupit, zjistit cenu zboží	– jednání v obchodě „Na obchod“	
zvládnout jednoduchou orientaci v čase poznat kolik je hodin znát rozvržení svých denních činností rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenovat různé lidské činnosti Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny a poznat rozdíly mezi dřevinami a bylinami Uplatňuje základní zásady chování v přírodě	<u>Lidé a čas</u> ○ vyjmenuje části dne (dopoledne, odpoledne, noc) ○ vyjmenuje měsíce ○ rozpozná celou hodinu, půl, čtvrt, tři čtvrtě ○ popíše činnosti v jednotlivých částech dne ○ sestaví svůj denní režim (školní nebo o nepracovní den - rozdíl) ○ svědomitě si změny v přírodě - co je, bylo a co bude ○ rozliší pojmy dne, včera, zítra ○ vyjmenuje a rozdělí činnosti v domácnosti, na zahradě, na poli, ve škole <u>Rozmanitost přírody</u> – určí druhy ovoce a zeleniny (podle chuti, hmatu, čich) – třídí zeleninu podle části, pro kterou se pěstuje (kořenová, listová, plodová) – poznává květiny, keře, stromy a houby – popíše správné chování v přírodě, lese – pozoruje včelu, čmeláka a motýlka při opylování – pozoruje i ostatní hmyz (mravence, broučky ....) – zapojuje se do jednoduchých pokusů (sníh se mění, cukr se rozpustí ....)	roční doby, měsíce, hodiny Můj den Minulost Přítomnost Budoucnost Lidská práce Ovoce a zelenina Malý zahradník Ochrana přírody	EV - 4

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Provádět jednoduché pokusy se známými látkami Poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	– třídí odpad podle vlastností: papír, sklo, plasty. – zapojuje se do sběru papíru, plastů – Dle obrázku poznat domácí zvířata – poznat volně žijící zvířata - v lese, v ZOO – srovnává jejich vzhled, způsob jejich života – popíše péči o zvířata v zimě – ví, proč domácí zvířata chováme, jaký je jejich užitek	Ochrana přírody Péče o životní prostředí domácí zvířata zvířata v lese	
– uplatňovat hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – uvede základní zásady osobní hygieny – uvědomuje si význam osobní čistoty, čistoty prostředí, svého oděvu a obuvi – popíše denní režim	– osobní hygiena	
	– rozpozná zásady zdravé výživy – popíše dodržování pitného režimu	– zdravá výživa, pitný režim	
– dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných	– popíše bezpečné chování při sportování, ale i při hrách – popíše sezónní sporty – zná účinky slunce	– bezpečné chování při hodinách Tv a Pv, – při hrách a sportech	
– uplatňovat základní pravidla	– popíše základní pravidla chování chodce a	– bezpečné chování v silničním	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
silničního provozu pro chodce a cyklisty	– cyklisty – dle obrázku popíše chování při dopravní nehodě	provozu	
– pojmenovat hlavní části lidského těla	– pojmenuje hlavní vnější části obličeje a hlavy – vyjmenuje hlavní části lidského těla – vyjmenuje hlavní smyslové orgány (zásady péče o ně)	– lidské tělo	
– dokázat sdělit své zdravotní potíže a pocity	– sdělí své potíže, ukáže, co ho bolí – popíše chování v době nemoci (užití teploměru) – vysvětlí základní péči o nemocného – popíše chování u lékaře	– péče o zdraví	
– zvládnout ošetření drobných poranění	– popíše jak ošetří drobné poranění (očistí ránu, přiloží rychloobvaz) – ví, jak se chránit před nákazou	– ošetření drobných poranění	

5.4.2 Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Tato vzdělávací oblast pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnost mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Očekávaným cílem je, aby si žák uvědomil, že je částí lidského společenství, že je závislý na svém okolí (rodina, bydliště, škola, obec, kraj, vlast). Dokázal ocenit a vážit si práce a díla předků, rodiny, tradic, kultury a historie. Učivo předmětu Vlastivěda je rozděleno do tématických okruhů: Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vlastivěda je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 4. a 5. ročníku. Ve 4. ročníku má týdenní časovou dotaci 1 hodinu a v 5. ročníku 2 hodiny. Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, na vycházkách apod. Výuka navazuje na zkušenosti a poznatky získané v Prvouce 1., 2. a 3. ročníku.

Ve Vlastivědě budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 6	VDO – 2	VDO – 4
VDO – 3	MV – 3	EV - 2
VMEGS – 1	VMEGS – 2	VMEGS – 3

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

KOMPETENCE K UČENÍ

- samostatně shromažďují údaje o obci
- k získávání poznatků o obci využívají žáci místní muzeum
- pracují s materiály jako jsou mapy, atlasy, plánky
- pracují s obecně používanými termíny, znaky a symboly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- prostřednictvím modelových situací se naučí přivolat pomoc v případě ohrožení
- pomocí sebepoznávacích her si uvědomují sebe sama jako součást společnosti lidí a přírody, učí se řešit problémy vystávající z interakce s okolím
- žáci dostávají možnost aktivně a samostatně se rozhodovat a zároveň nést důsledky svých rozhodnutí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k rozvoji a osvojování si nových termínů a jejich používání v běžné komunikaci
- pomáháme žákům ve formulování vlastních názorů a postojů
- rozvíjíme slovní zásobu a podporujeme její využívání při spolupráci a komunikaci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků vlastní individualitu a sebedůvěru
- posilujeme u žáků sociální citění, pravidla slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- prostřednictvím vyprávění a dramatizace se seznámí se základními pravidly soužití a společenskými normami
- prakticky si vyzkouší komunikaci na poště, v obchodě

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- upevňujeme u žáků správné základní návyky při práci a při udržování pracovního prostředí
- upevňujeme hygienické návyky a zásady zdravého životního stylu
- dodržujeme zásady prevence zdravotních rizik spojených s různými činnostmi v různých oborech lidské činnosti

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– chová se přiměřeně v různých dopravních situacích na silnici		
– dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, ve městě (obci) – rozpozná nevhodné chování a jednání vrstevníků a dospělých	– rozliší vztahy v rodině – zjistí a určí datum svého narození – rozpozná nevhodné chování a jednání svých vrstevníků a dospělých v různých situacích (v obchodě, ve škole .....) – snaží se reagovat vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Lidé kolem nás</u> Rodina a společnost – role členů rodiny, příbuzenské vztahy Jednání v obchodě, na poště, u lékaře Situace hromadného ohrožení – důležitá tel. čísla	
– orientuje se v čase	– určí a změří čas pomocí hodin s ručičkami (čtvrt hodiny, půl hodiny, celé hodiny, $\frac{3}{4}$ hodiny) – rozezná čas. období – den, týden, měsíc, rok – pojmenuje dny v týdnu – rozliší – pracovní dny, volné dny – vyjmenuje měsíce v roce	<u>Lidé a čas</u> Orientace v čase	
– rozezná rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách	– zařadí (měsíce) je správně do 4. ročních období (jaro, léto, podzim, zima – rozliší kalendářní x školní rok (pozná rozdíl) – užívá pojmy ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer – objasní, jak žili lidé dříve a dnes – pozná rozdíl mezi památkou a novostavbou – vyhledá ji ve svém okolí	<u>Lidé a čas</u> Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě	

5. ročník
Vlastivěda

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	– určí a vysvětlí polohu svého bydliště na mapě, začlení své město do příslušného kraje – orientuje se ve své obci podle plánu – najde na mapě místo svého bydliště – orientuje se na mapě i ve skutečnosti – zná adresu svého bydliště – seznámí se s místními pověstmi, tradicemi, zvyky, kulturními a historickými zajímavostmi – v mapě míst. krajiny vyhledá významné budovy a místo obce (pošta, MU, škola, nádraží, kostek ...) – dokáže se správně chovat v různých dopravních situacích, pozná dopravní značky	<u>Místo, kde žijeme</u> Domov a jeho okolí Obec (město) – poloha v krajině, minulost, současnost obce, významná místa, části obce	VDO - 2
– orientuje se na mapě ČR, určí světové strany	– orientuje se na mapě ČR, určí světové strany – určí významné orientač. body – popíše povrch ČR – vyhledá na mapě hory, pohoří, nížiny, řeky	Česká republika – orientace na mapě ČR Mapa – čtení a mapy	
– má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě – pozná státní symboly	– popíše polohu ČR v Evropě – ukáže polohu sousedních států na mapě (hranice) – ukáže hlavní města soused. států – vyhledá a pojmenuje hlavní město ČR – vyjmenuje významné památky zajímavosti v hlavním městě – určí státní symboly – vlajka, znak ČR, stát. hymna, vlajka prezidenta ČR	ČR – orientace na mapě Evropa – mapa ČR – symboly	EV - 2 VMEGS - 2, 3

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– sdělí a popíše poznatky a zážitky z vlastních cest	– vyhledá na mapě jednotlivé regiony, určí jejich hlavní města, význam regionů – popíše zážitky z vlastních cest	ČR – města, regiony, obyvatelstva	
– dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, obci (městě) – rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	– rozliší role jednotlivých členů rodiny, jejich práva a povinnosti, příbuzenské vztahy – posoudí pravidla správného a nesprávného chování ve společnosti (v obchodě, na poště, v kině, divadle, v dopr. prostředích, u lékaře, ve škole)	<u>Lidé kolem nás</u> Rodina a společnost Mezilidské vztahy, pravidla společ. chování	OSV - 6
– vysvětlí (objasní) základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy – reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	– seznámí se se základními právy dítěte, právy a povinnostmi žáka – posoudí, co je protiprávní jednání (krádež, šikana, zneužívání, týrání) a zjistí, jaký je jeho postih – vysvětlí, jak se chovat v krizových situacích, při požáru, dopravní nehodě, vyhlášení poplachu ..... – používá důležitá telef. čísla (ZS, policie, hasiči) – poznává život lidí v pravěku – popíše, jak žili staří Slované (příchod Čechů) – objasní co byla Velkomoravská říše – zjistí, jak žili lidé ve středověku – pozná hlavní osobnosti dějin – (Karel IV., Cyril a Metoděj, praotec Čech ...)	<u>Lidé kolem nás</u> Právo a spravedlnost Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení <u>Lidé a čas</u> Naše země v dávných dobách	MV - 3 VDO - 4

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– seznámí se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu – vyhledá významné kultur. historic. a přír. památky v okolí svého bydliště	– popíše významné pověsti, které se vážou k regionu – určí (najde) významné kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Současnost a minulost v našem životě (region. pověsti) Významné historické objekty v regionu a ČR	
	– využívá tradič. lidových svátků, státních svátků, význ. dnů k seznámení s minulostí (pochopení minulosti)	<u>Lidé a čas</u> Současnost a minulost v našem životě	

5.4.3 Vyučovací předmět: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka navazuje na zkušenosti a poznatky získané v Prvouce 1., 2. a 3. ročníku. Žák si rozvíjí základní poznatky o živé a neživé přírodě a jejím významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifík místa, kde žije, Cílem je správný vztah k přírodě, uvědomění si sama sebe jako nedílné součásti jednoho celku - přírody.

Učivo Přírodovědy je rozděleno do tématických okruhů: Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučovací předmět Přírodověda má týdenní časovou dotaci 2 hodiny týdně a ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, na vycházkách apod.

V Přírodovědě budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 11	VDO – 2	EV - 1
EV – 2	EV – 3	EV - 4

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

KOMPETENCE K UČENÍ

- samostatně zaznamenávají stanoviště chráněných rostlin, hnízda ptáků, výskyt ohrožených živočichů
- pod vedením i samostatně používají obrázkové publikace a dětské encyklopedie k vyhledávání informací
- pozorují přírodu, provádějí pokusy v koutku přírody a vyhodnocují získané poznatky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- reagujeme na neočekávané situace, a tím ukazujeme možné varianty řešení problémů
- podporujeme vzájemnou důvěru a empatii, učíme jak požádat o pomoc nebo o radu
- prakticky nacvičujeme první pomoc při drobných poranění

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k rozvoji a osvojování si nových termínů a jejich používání v běžné komunikaci
- pomáháme žákům ve formulování vlastních názorů a postojů
- rozvíjíme slovní zásobu a podporujeme její využívání při spolupráci a komunikaci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- v rámci preventivních programů se učí rozpoznávat nevhodné a rizikové chování a uvědomují si možné následky
- na konkrétních případech je veden k vnímání potřeb starých, nemocných a postižených lidí
- v rámci besedy se učí žáci žádoucímu společenskému chování (vyslechnout druhého, neskákat mu do řeči, držet se daného tématu)

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- poznáváním svého okolí budujeme u žáků úctu k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, podporujeme u žáků pocit národní hrdosti a vlastenectví
- učíme žáky chápat nebezpečí rasismu a xenofobie a podporujeme budování kladných mezilidských vztahů
- seznamujeme žáky s pravidly společenského chování a normami občanského soužití

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- upevňujeme u žáků správné základní návyky při práci a při udržování pracovního prostředí
- upevňujeme hygienické návyky a zásady zdravého životního stylu
- dodržujeme zásady prevence zdravotních rizik spojených s různými činnostmi v různých oborech lidské činnosti

4. ročník
Přírodověda

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– popíše střídání ročních období	– Sleduje a vyjmenuje roční období a jejich znaky (živá příroda, zvířata + ptáci) – vyjmenuje sezónní práce na zahradě a na poli – žák se seznamuje s učivem, snaží se zvládnout souvislost den, noc a roční období s pohybem Země – popíše, proč je voda a vzduch důležitá k životu, důležitost k životu, ochrany a čistoty. Seznámí se s koloběhem vody, prouděním vzduchu	Rozmanitost přírody – příroda v ročních obdobích – znaky, živočichové, péče o živočichy, ptáci sezónní práce – pohyby Země – voda a vzduch	EV - 2
– uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí	– jmenuje a uplatňuje zásady správného chování v přírodě, rozezná a jmenuje činnosti správného a nesprávného chování člověka v přírodě	– ochrana přírody (odpady, chování)	EV - 3
– popíše vliv činnosti lidí na přírodu a posoudí, které činnosti přír. prostředí pomáhají, a které ho poškozují	– Rozezná druhy odpadu a snaží se jej třídít		
–	– žák se seznamuje s chováním při živelných katastrofách (povodně, požáry)	– katastrofy, pohromy	
– pojmenuje základní druhy ovoce, zeleniny a popíše rozdíly mezi dřevinami a bylinami	– jmenuje životní podmínky rostlin a jejich stavbu (strom, kvet. rostlina) – vyjmenuje některé druhy rostlin a živočichů a seznamuje se s jejich život. podmínkami	– Rostliny, houby, živočichové	
– Poznává nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	– popíše stavbu těla vybraných živočichů (ryba, pták, savec) a jejich prostředí		
– zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata	– pečuje o pokojové rostliny a popíše péči o drob. domácí zvířata	–	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pojmenuje hl. část lidského těla – orgán. soustavy – rozliší jednotlivé etapy lidského života	Vyjmenuje části lidského těla, orgánové soustavy a jejich funkci – seznamuje se s orgány jedn. soustav, uložením v těle a funkcí – vyjmenuje etapy lidského života	Člověk a jeho zdraví – lidské tělo – etapy života	
– uplatňuje zákl. dovednosti a návyky související s prevencí, ochranou zdraví a zdravým živ. stylem	– rozdělí zdravou a nezdravou stravu a nápoje – uplatňuje a jmenuje hygienické návyky – popíše význam pohybu pro své tělo – vyjmenuje návykové látky a učí se o jejich škodlivosti – jmenuje správné návyky a chování vedoucí k prevenci nemocí (hyg., otuž., strava, oděv...) – popíše chování během nemoci (klid, léky, nápoje ...) a péči o nemocného	– péče o zdraví – strava , pití – hygiena – pohyb – návykové látky – prevence nemocí – nemoc	OSV - 11
– poskytne první pomoc při drobných úrazech a přivolá lékař. pomoc	– ošetří drobná poranění (říznutí, odřenina, spálenina...) – zná důležitá čísla a umí převést správné tel. volání – rozezná rizikové chování vedoucí k úrazům (silnice, ochr. pomůcky, výšky, sirky, neznámá voda, bouřka, elek. proud	– úrazy, poranění, předcházení úrazům, první pomoc	
– reaguje přiměřeně na pokyny dospělého při mimořádných událostech	– seznámí se s možnostmi mimoř. událostí a správným postupem jednání během těchto událostí – seznamuje se s pravidly silničního provozu pro cyklisty a správnou výbavou kola – rozezná bezpečné chování v silničním provozu – rozezná nevhodné chování vůči svojí osobě	– mimořádné události – sit. živ. ohrožení – pravidla silničního provozu	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	(zneužití, agresivita, týrání ....) a službou odborné pomoci	– osobní bezpečí formy násilí, agresivita pozn. probírá se s okruhem Lidé kolem nás	

5. ročník
Přírodověda

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popíše jejich základní životní podmínky – pozná propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí – Popíše vliv činností lidí na přírodu a posoudí, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	Jmenuje vybrané druhy savců, ptáků, hmyzu, stavby těla, prostředí Jmenuje rostliny – byliny, dřev. (keře, stromy), rozezná obiloviny, zem plodiny, zeleninu, ovoce – stavbu těla stromy kvetoucí rostliny Vyjmenuje druhy půdy, popíše význam půdy, jmenuje přírodní vlivy na půdu Rozezná druhy uhlí dle stáří (tj. názvy) Popíše užitečnost nerostů pro člověka a přírodu. Seznamuje se s dalším zpracováním nerostů – Jmenuje druhy větru dle rychlosti (síly) a teploty větru – seznamuje se s vlastnostmi proudění větru, složením a kvalitou vzduchu – popíše užitečnost vody pro člověka a živou přírodu – popíše vlastnosti vody skupenství – rozezná druhy vodních toků (potok ...) – seznámí se skoloběhem vody v přírodě – popíše důležitost péče o čistotu vody, vliv čistoty na zdraví člověka, – seznámí se s různými druhy a kvalitou vody (miner., mořská ..) Podle návodu provede jednoduchý pokus (měř. teploty, skupenství ....) Snaží se uplatňovat zásady ochrany přírody (třídění odp...)	<u>Rozmanitost přírody</u> Rostliny, houby živočiškové (průběh života, živ. podmínky, výživa, stavba těla) Půda Nerosty (kámen, uhlí, vápenec, ropa, zem. plyn ...) Vzduch, vítr Voda	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Provede jednoduchý pokus dle návodu Uplatňuje zásady ochrany přírody a život. prostředí – pojmenuje a popíše orgánové soustavy – rozliší jednotlivé etapy lidského života – poskytne první pomoc při drobných úrazech, přivolá lékařskou pomoc – má osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – Uplatňuje základ. pravidla silničního provozu pro cyklisty	Seznamuje se a snaží se posoudit vliv pohrom a katastrof na člověka a přírodu. Rozezná a vyjmenuje části lidského těla, hl. orgány a orgánové soustavy Popíše jejich hlavní funkci. Vymezí rozdíly mezi mužem a ženou. – učí se poskytnout první pomoc při úrazech – jmenuje důležité tel. čísla a předvede telefonát (zavolání pomoci) – vysvětlí rizikové chování vzhledem k úrazu a nemoci – rozezná návykové látky (cigarety, drogy, alkohol ...) Předvede odmítání drogy apod. ... Seznámí se s nebezpečím „gamblerství“ Třídí zdravá a nezdravá jídla, popíše důležitost hygieny, stravy, pohybu ..... Jmenuje zákl. pravidla silničního provozu pro cyklisty (značky, výbava, ochr. pomůcky ..) – seznámí se s právy dítěte, s nebezpečným chováním jiných vůči své osobě, způsoby pomoci (linka bezp., dosp. osoba ....) – žák se seznámí s možnými mimořádnými událostmi a se správným jednáním během těchto událostí	Ochrana přírody Živelné pohromy <u>Člověk a jeho zdraví</u> – lidské tělo – první pomoc – návykové látky – gamblerství	EV - 2 EV - 1 EV - 3, 4 VDO - 2

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- Reaguje přiměřeně na pokyn dospělého při mimořádných událostech		- životní styl výživa, hygiena - pravidla - osobní bezpečí - mimořádné události	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (s přílohou upravující vzdělání žáků s LMP.). Seznamuje žáky s historií národa, poukazuje na souvislost s evropským vývojem a dějinami kultury. Nabízí žákům komplexní pohled na historii z pochopení vzájemných dějinných vztahů.

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu v 6. – 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebnách, popř. v učebně s audiovizuální technikou. Součástí výuky jsou také vycházky a exkurze zaměřené na seznámení s kulturně historickými pomůckami, návštěvy muzeí, výstav a hist. expozic.

V dějepise budou realizována tato průřezová témata:

VDO – 3	MV - 4
VDO – 4	MeV - 3
VMEGS – 1	VMEGS - 3

Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

- seznamujeme žáky se správnou terminologií, symbolikou
- pracujeme s učebnicemi a učebním materiálem
- učíme žáky vyhledávat potřebné informace v literatuře a na internetu, využívat je při výuce i v praktickém životě.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problému
- podporujeme využívání moder. techniky při řešení problému, zařazujeme různé aktivity, diskuse, výklad, kreslení ICT, AV technika)

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- učíme žáky stručně, přehledně, objektivně (ústně i písemně) sdělovat své myšlenky, názory
- vedeme žáky k účinnému zapojení do diskuse, obhájení svého názoru

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vedeme žáky k osvojování dovedností při řešení problémů
- podporujeme nájemnou pomoc a spolupráci žáků

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- učíme žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a his. dědictví
- vedeme žáky k respektování (názoru) přesvědčování druhých lidí
- učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společ. normy

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitiv. vztahu k práci
- učíme je pracovat podle daného postupu, návodu
- učíme je sebehodnocení i hodnocení práce druhých
- vedeme je k využívání moder. techniky, internetu (popř. cizího jazyka)
- vedeme je k dodržování a plnění povinností a závazků

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– má představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí.	– uvede jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat – vyhledá informace (zúčastní se akcí, návštěva knihovny, internet ....)	Historické prameny. Získávání informací o dějinách.	
– popíše podle obrázků pravěká zvířata, způsob jejich lovu, předměty denní potřeby a kultovní předměty	– rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka – popíše způsob lovu, pravěké zbraně a nástroje – popíše vznik zemědělství - důvody vzniku – rozezná výrobky nejstarších zemědělců – popíše způsob života v rodové společnosti – objasní, proč vzniklo náboženství – vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve a proč (doba kamenná, bronzová, železná)	Pravěk, život v pravěku, hmotná a duchovní kultura	
– chápe význam dějin jako sdělení minulosti	– uvede některé archeologická naleziště u nás		
– popíše život v době nejstarších civilizací	– popíše způsob života ve starověkém státě (Egypt, Řecko, Řím) – uvede přír. podmínky pro vznik států – vyhledá, co zanechaly uvedené státy ve vědě. kultuře – vyjmenuje a přiblíží některé významné osobnosti a historické památky – vyjmenuje, popíše obecné znaky a specifické zvláštnosti hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje států – vysvětlí jejich přínos pro rozvoj kultury – vysvětlí, rozliší pojmy spojené s dějinami Řecka - antika, báje, epos	<u>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE U NÁS - STAROVĚK</u> Starověká civilizace Egypt Řecko Řím	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– stručně převypráví příběh eposu nebo báje – rozliší spartskou a aténskou výchovu – vysvětlí pojem demokracie – objasní, jak byl řízen městský stát	Řecko	
	– popíše život v Římě, vojen. táboře – uvede významné osobnosti starověkého Říma, histor. památky – uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu – vysvětlí úlohu křesťanství	<u>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE U NÁS - STAROVĚK</u> Řím	

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– rozliší první státní útvary na našem území	– rozliší pojmy - pravěk, starověk, středověk – objasní, co je stěhování národů – uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů (Sáмова říše, Velká Morava, příchod Cyrila a Metoděje)	<u>STŘEDOVĚK A KŘESŤANSTVÍ</u> Středověk Slované, stěhování národů, Sáмова říše Velkomoravská říše Příchod Cyrila a Metoděje na Moravu	VMEGS - 3
– má základní poznatky z období počátku českého státu	– rozliší legendy a historická fakta – využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách – uvede znaky románského slohu a příklady staveních památek (i regionálně)	Počátky českého státu Románská kultura	
– seznámí se s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské	– vysvětlí změny v zemědělské výrobě – popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel – posoudí význam Karla IV. - jeho vládu, péči o vzdělanost, kulturu a stát	(Vrcholný středověk - Přemyslovci, Lucenburci) Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků. Změny ve středověké společnosti, rozvoj měst – život v době vlády Karla IV., rozvoj kultury a vzdělání – gotické kultura	
– pozná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	– seznámí se s vlivem víry, církve na středověkého člověka	– Změny ve středověké společnosti	
– charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	– seznámí se se životem společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost J. Husa – popíše způsob boje husitů – zhodnotí úlohu velitelů (J. Žižka, P. Holý) – zdůvodní výsledek husitského hnutí – zhodnotí dobu vlády Jiřího z Poděbrad	Husitství - příčiny, průběh, výsledky, významné osobnosti	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	(jednota bratrská) - význam J. A. Komenského	Doba pobělohorská Doba vlády J. z Poděbrad	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– posoudí důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací	– na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest – seznámí se s významem objevných plaveb a jejich důsledků – seznámí se s postavou K. Kolumba, s novými civilizacemi a důležitými objevy	<u>NOVOVĚK</u> Počátek novověku Objevné cesty a jejich důsledky Kryštof Kolumbus – poznávání nových civilizací – důležité objevy a vynálezy (vynález knihtisku)	
– pozná rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	– seznámí se s hlavními znaky humanismu a renesance – pozná a vysvětlí pojmy – pozná představitele a uvede příklady památek	Humanismus Renesanční kultura - život v období renesance	
– má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi (etapách vývoje, hlavních událostech a osobnostech)	– seznámí se s úlohou českých stavů, s průběhem stavovského povstání – seznámení s důsledky bitvy na Bílé hoře – pozná osobnost J. A. Komenského, význam jeho díla – rozliší základní znaky barokních staveb, uvede významné památky v regionu	Doba Rudolfa II. Bitva na Bílé hoře a její důsledky. Vznik habsburské říše. České země za vlády Habsburků – doba pobělohorská - J. A. Komenský Barokní kultura	
	– seznámí se s novými myšlenkami doby a jejich hlavními představiteli – poznává změny v zemědělství a ve výrobě zboží – seznámí se s osobností Marie Terezie, Josefa II., s jejich vládou a reformami – seznámí se s příčinami a důsledky selských rebelií	Průmyslová revoluce Osvícenství - vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj	
Poznává význačné osobnosti našich dějin	– poznává osobnost F. Palackého, Dobrovského, Jungmanna – snaží se pochopit cíle a úkoly národního	Národní obrození – utváření novodobého českého národa, František Palacký	VMEGS - 3

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	obrození a poznává úlohu buditelů – seznámí se s požadavky revolučního roku 1848 – seznámí se s českou politikou a kulturou na konci 19. stol. (spolky, sokol, založení ND, rozkvět české kultury, knihovny, muzea ...) – seznámí se s osobností Myslbeka, M. Alše, Tyrše, Zítka, Smetany, Mánese ....)	Revoluční rok 1848 Česká politika a kultura na konci 19. stol. Hospodářský rozvoj po roce 1848	VMEGS - 1
– seznámí se s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. svět. války	– seznámí se s pojmem světové kolonie, s příčinami a průběhem 1. svět. války	<u>NEJNOVĚJŠÍ DĚJINY</u> 1. světová válka	

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– seznámí se s politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. svět. války – seznámí se se základními poznatky vzniku samostatné ČR	– seznámí se s osobností T. G. Masaryka - zakladatele státu – s úlohou legionářů – s životem v 1. republice, s hospodářskou krizí 30. let – snaží se o pochopení mezinárodních vztahů v uspořádání Evropy – pojem fašismus – seznámí se s vznikem a cíli fašistického hnutí – seznámí se s důsledky mnichovské zrady a vytvořením protektorátu Čechy a Morava, s vytvořením Slovenského státu – seznámí se s průběhem a důsledky 2. svět. války (pojmy domácí a zahraniční odboj, holokaust, heidrichiáda, Lidice, Ležáky ...) – snaží se pochopit výsledek a důsledky 2. svět. války (konec 2. svět. války - svržení atom. bomby na Hirošimu) – seznámí se s hrdiny a významnými činy našich vojáků (letci, kpt. Jaroš ....) – seznámí se s postavou K. Gottwalda - období zápasu o demokracii – s Únorem 1948, s totalitním režimem, odporem proti němu (M. Horáková ....) – posoudí závislost vlivu SSSR na ČSSR – seznámí se s pojmem studená válka, okupace 1968 (postavou J. Palacha, M. Zajíce) - Normalizace (Zubček, Husák, Svoboda ....) – seznámí se s postavou V. Havla (pojmy -	<u>NEJNOVĚJŠÍ DĚJINY</u> Vznik českého státu – první prezident T. G. Masaryk – období 1. republiky – hospodářská krize a 30. léta v Československu Fašismus v Evropě prezident E. Beneš Mnichovská zrada 2. světová válka – protektorát Čechy a Morava – Slovenský stát – průběh a důsledky 2. svět. války – domácí a zahraniční odboj, holokaust Osvobození republiky 1945 Poválečný vývoj Období zápasu o demokracii Únor 1948 Totalitní režim a odpor proti němu	MV - 4 MV - 5 VDO - 4 MeV - 3

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– snaží se pochopit význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie naší vlasti	disident, charta, totalita, demokracie) – seznámí se s událostmi r. 1989, pojmy sametová revoluce, vznikem ČR (1993), vstupem do EU, Nato	rok 1968 Nové společenské poměry v Evropě Události r. 1989 Vznik České republiky a vstup do EU	VDO - 3 VMEGS - 3

5.5.2 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova je integrací vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Výchova k občanství. Vyučuje se na 2. stupni a navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. S oblastí vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou žáci v 6. a 7. ročníku seznamováni formou základních informací v 8. a 9. ročníku se pak danou tematikou zabývají hlouběji a podrobněji.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Občanská výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně v 6. - 9. ročníku. Integrovaný předmět učí žáky hodnoty zdraví, využívat vhodné činnosti na podporu zdravého životního stylu, zdrav. prevence a duševní hygieny, napomáhá rozvíjet osobnost žáka, po stránce mravní, etické a občanské. Vychovává žáky k utváření mezilidských vztahů a začlenění do společnosti. Integrovaný předmět je realizován v 6., 7. a 8. ročníku v rozsahu 1. hod. týdně, v 9. ročníku 2 hod. týdně (1 hod. je z časové dotace Člověk a společnost a 1 hod. z dotace Člověk a zdraví). Ve výuce se uplatní tématické exkurze, audiovizuální pořady, besedy s odborníky.

V Občanské výchově budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 3	OSV – 7	VDO – 1
MeV – 2	VDO – 2	VDO – 3
OSV – 10	MV – 5	OSV – 11
VMEGS – 3	MV – 3	OSV - 1

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Občanská výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- seznamuje žáky s rozličnými životními situacemi a předkládáme vhodná řešení a způsoby dosažení cíle
- na praktických příkladech posilujeme u žáka pozitivní vztah k učení
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- uplatňujeme indiv. přístup k žákovi, učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- umožňuje, e žákovi pozorovat a porovnávat výsledky, vyvozovat závěry
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- využívat moderní techniky při řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- učit žáky samostatně uvažovat a řešit problémy související se zdravím člověka
- vést k vlastním názorům na problematiku zdraví
- podněcovat žáky k kultivovanému formulování vlastních myšlenek, názorů a postojů
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v různých situacích
- podporujeme vhodnou komunikaci mezi žáky různých věkových kategorií
- netolerujeme agresivní, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků i rodičů zaměstnanců

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- posilujeme u žáků sociální chování a cítění
- pomáháme žákům v začlenění do společnosti a v rozvoji představ o vlastní budoucnosti
- rozvíjíme u žáků vlastní individualitu a sebedůvěru
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (mezi žáky a učiteli)
- vedeme žáky k pochopení fyziologických, psychických změn v době dospívání
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a respektující práva druhých
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikanu, kriminalitu mládeže)
- učíme žáky chápat a rozpoznávat správné partnerské a rodinné vztahy
- vychováváme žáky k úctě k vlastnímu národu i ostatním národům a etnikům a respektu k jejich odlišnostem

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky osvojovat si zásady zdraví při práci i zájmové činnosti
- ve výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- napomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání, různými formami - (exkurzemi, filmy, besedami apod.) ujasňujeme představu žáků o jejich budoucím povolání a správné volbě.

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák: – má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	Žák: – vyjmenuje rodinné příslušníky a jejich role (matka, otec, sourozenci, prarodiče .....) – má povědomí o rodinných tradicích – pohovoří o životosprávě rodiny, denním řádu, správné výživě, volném čase, hospodaření hodiny, typech bydlení – pojmenuje a vysvětlí sváteční dny rodinného života	<u>Člověk ve společnosti</u> <u>Rodina a škola</u> – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí – práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život	
– respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	– seznámí se se základy společenského chování (slušnost, ohleduplnost, tolerance k názorům a zájmům ostatních lidí)	<u>Mezilidské vztahy ve společnosti</u> – základní pravidla společenského chování – mezilidská komunikace – úcta k člověku	OSV - 7 MV - 2
– uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	– seznámí se s pojmem morálka (základ soužití mezi lidmi) – rozliší kladné a záporné charakterové vlastnosti člověka – má úctu k člověku (ochrana života)	– mravní hodnoty jedince – úcta k člověku – člověk a svoboda	VDO - 1
Žák: – uvede symboly našeho státu a seznámí se se způsoby jejich užívání	Žák: – rozliší symboly státu – seznámí se se způsobem jejich užívání (pojmy ústava, prezident)	<u>Stát a právo</u> <u>Právní základy státu</u> Státní symboly	
– rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	– seznámí se s látkami poškozujícími zdraví (kouření, alkohol, drogy), krizová centra – seznámí se se způsoby vhodného využití volného času (zájmové, sportovní organizace)	<u>Péče o občana</u> <u>Člověk a volný čas</u> Nebezpečí drog Volnočasové aktivity Zájmové a sportovní organizace Nevhodné využívání volného času	OSV - 3
– má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za			

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
mimořádných události			

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák: – rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Žák: – vysvětlí pojem přátelství – utváří se vztah k postiženým spoluobčanům (dětem i dospělým) – péče o postižené spoluobčany	<u>Člověk ve společnosti</u> – úcta k člověku	
– seznámí se základními právy a povinnostmi občanů	– seznámí se s právy a povinnostmi občana, s orgány právní ochrany, s druhy a postihy protiprávního jednání	<u>Stát a právo</u> <u>Lidská práva</u> Principy demokracie Základní lidská práva Listina zákl. práv a svobod Práva dítěte a jejich ochrana	VDO - 1, 2
– uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	– má povědomí o právech a povinnostech občana – seznámí se orgány právní ochrany – je si vědom druhů a postihů protiprávního jednání	<u>Člověk a právo</u> – práva a povinnosti občana – právní řád – orgány právní ochrany – právní vztahy – druhy a postihy protiprávního jednání	VDO - 3
– rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy – má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí		<u>Péče o občana</u> – Pomáhající organizace Krizová centra	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl – formulovat své nejbližší plány – Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	– Uvědomuje si význam vzdělání pro život. – Seznámí se s právy a povinnostmi žáka. – Utvvrzuje se v základních pravidlech společenského chování a komunikace mezi lidmi. – Chápe svobodu člověka, nesvobodu.	– Rodina a škola – Mezilidské vztahy ve společnosti	
– Chápe nebezpečí rasismu a xenofobie	– Seznamuje se s rovnocenností a rovnoprávností národnostních menšin a závažností problémů lidské nesnášenlivosti	– Mezilidské vztahy ve společnosti	MV - 5
– Kriticky přistupuje k projevům vandalismu.	– Uznává a uvědomuje si mravní hodnoty jedince	– Mezilidské vztahy ve společnosti	
– Zvládne běžnou komunikaci s úřady.	Seznamuje se – s právy a povinnostmi občana – s právním řádem a orgány právní ochrany – se soudy a právními dokumenty občana	– Člověk a právo	
– Chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	– Chápe právo na vzdělání a jeho význam. – Seznamuje se se školským systémem a připravuje se pro profesní uplatnění. – Poznává význam systému celoživotního vzdělávání	– Školství ČR	
	– Vysvětluje pojem kvalifikace, rekvalifikace, odměny za práci daně, nezaměstnanost, pracovní úřady a finanční podpora v nezaměstnanosti	– Pracovní uplatnění	OSV - 10
– Dokáže vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu. – Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.	– Obeznámí se se systémem zdravotní péče. – Ví, co je zdravotní a sociální pojištění, sociální zabezpečení, orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající organizace (krizová centra)	– Zdravotní a sociální péče	
– Rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	Volnočasové aktivity – vhodné a nevhodné využívání volného času	– Člověk a volný čas	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	– nebezpečí drog		

9.ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- Toleruje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	Vede k dodržování základních pravidel společenského chování a ke slušné mezilidské komunikaci. Na základě úcty k člověku chápat rovnoprávné postavení žen a mužů. S lidmi dobře vycházíme jedině tehdy, když budeme dodržovat určitá pravidla občanského soužití. Formy lidského dorozumívání - pohyby těla, výrazy tváře, chování, rozhovory. Dorozumívání vést na základě vzájemné snášenlivosti, porozumění a rovnoprávnosti národnostních menšin. Rozliší hodnoty mravní, hmotné, umět sestavit žebříček hodnot – upřednostnit zdraví, úctu k člověku a jeho životu = mravnost osobnosti Při porozumění otázkám víry a náboženství upozornit na nebezpečí náboženských sekt.	- Mezilidské vztahy ve společnosti.	OSV - 1 MV - 2
- Má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti.	- Seznámí se s Ústavou a zákony ČR, s úlohou prezidenta republiky, se složkami státní moci, jejich orgány a institucemi. Zná státní symboly. Úloha státního občanství. Pochopí význam politických stran pro demokracii.	- Právní základy státu. - Státní správa a samospráva. - Lidská práva - Člověk a právo.	VMEGS - 3
- Chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy. - Měl by znát základní práva a povinnosti osob.	- Poznává orgány a instituce státní správy a samosprávy a volby do zastupitelských orgánů. - Seznámí se se základními lidskými právy, s Listinou základních práv a svobod, s právy dítěte a jejich ochranou. - Seznamuje se s rodinným právem, s poškozováním lidských práv – týrané dítě,	- Lidská práva	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	zneužívané dítě, šikana, diskriminace, národnostní problematika		
– Toleruje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.			
– Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protivního jednání	Seznámí se – s právy a povinnostmi občana – s právním řádem – orgány právní výchovy – soudy – právními dokumenty občana – právními vztahy a z nich vyplývajícími závazky – pracovním právem – osobním vlastnictvím – druhy a postihy protiprávního jednání – trestnou činností mládeže – stykem s úřady	– Člověk a právo	
– Využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací	Systém – zdravotní péče – zdravotní a sociální pojištění – sociální zabezpečení – orgány a instituce zdravotní a sociální péče – pomáhající organizace – krizová centra	– Zdravotní a sociální péče	
Měl by – uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah – vědět o výhodách spolupráce mezi státy – vědět o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování – uvést příklady mezinárodního terorismu	Členské státy EU Postavení ČR v rámci EU Spolupráce ekonomická, politická a bezpečnostní mez státy. Významné mezinárodní organizace. Nebezpečí terorismu.	Evropská integrace Mezinárodní spolupráce	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Vztahy mezi lidmi a formy soužití.	
Uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím.	Výživa a zdraví – tělesná a duševní hygiena – režim dne – reklamní vlivy a působení médií – manipulativní reklama	Zdravý způsob života a péče o zdraví. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence-	
Projevovat zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému – vztah k druhým lidem – zdravé a vyrovnané sebepojetí	Osobnostní a sociální rozvoj.	MV - 3 OSV - 1 VDO - 2
Měl by – uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy – dát do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek – patologické hráčství – náboženské sekty	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.	OSV - 11
Uplatňovat způsoby bezpečného chování – v sociálním kontaktu s vrstevníky – při komunikaci s neznámými lidmi – v konfliktních a krizových situacích – v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí. Komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti. bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, konfliktní a krizové situace		
Ochrana člověka za mimořádných událostí			

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 **Vyučovací předmět: Fyzika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je jedním ze vzdělávacích oborů, který směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a předkládá žákům základní pohled na přírodní zákonitosti a možnost využití poznatků v praktickém životě. Vede k seznámení a rozvíjení dovedností pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky v 7. - 9. ročníku. Vyučuje se v hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje v kmenových třídách. K dalším organizačním formám výuky Fyziky lze přiřadit tematicky zaměřené exkurze.

Ve Fyzice budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 6   OSV -10
EV - 4

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Fyzika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací.
- Učíme žáky používat odbornou terminologii.
- Vedeme žáky k samostatnému měření a porovnávání získaných informací

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Zadáváme úkoly, při kterých žáci získají základní informace o problémech, učí se nacházet správné postupy při jejich řešení.
- Vedeme žáky k efektivním a vhodným aplikacím poznatků v praktickém životě.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi.
- Vedeme žáky ke snaze formulovat své myšlenky jasně a srozumitelně.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Navazujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- Vedeme žáky k ochotě pomoci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- Podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k dodržování a upevňování zásad bezpečnosti a bezpečného chování při práci.
- Dbáme, aby žáci při měření fyzikálních veličin pracovali přesně, soustředili se na pracovní výkon a jeho dokončení.

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší. Dovede uvést příklady látek a jejich vlastnosti. Popíše změny skupenství látek: (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění)	Návaznost na poznatky z přírody. Látky - pevné - kapalné - plynné	
Využívá poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.	V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly. Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem a tlakovou silou. Vysvětlí funkce hydraulických zařízení. Porovnáním vztakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plout na hladině.	<u>PASCALŮV ZÁKON</u> - hydraulická zařízení a jejich využití v praxi. <u>HYDROSTATICKÝ</u> A <u>ATMOSFÉRICKÝ TLAK</u> - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře. <u>ARCHIMÉDŮV ZÁKON</u> - Vztlková síla, potápění, vznášení se, plavání těles v klidných tekutinách.	
	Vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v pneumatice.		
	Ovládá značky a jednotky základních veličin. Vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku. Změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách. Změří hmotnost pevných a kapalných těles na školních a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce. Změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek. Změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin.	<u>Fyzikální měření</u> Délka. Hmotnost.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
		Objem. Čas.	
– Poznává, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu. – Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů. – Rozeznává, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla. – Předvídá změnu pohybu těles při působení síly. – Aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů.	Rozeznává, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly. Změří sílu siloměrem. Užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh. Zná pojem práce - uvádí příklady z běžného života, vysvětlí na základě veličiny času a vykonané práce výkon. Žák bezpečně rozezná jednoduché stroje, dokáže je užívat a pojmenovat v praxi.	<u>Pohyb a síla</u> – síla působící na těleso – gravitační síla, gravitační pole. – práce a výkon <u>Jednoduché stroje</u> – Páka – Kladka – Kolo na hřídeli – Nakloněná rovina – Šroub	
	Dle používaného paliva a podle provedení konstrukčního rozezná dvoudobý, čtyřdobý, tryskový motor). Je seznámen s historií vzniku dopravních prostředků, parního stroje. Rozezná hlavní části zážehového motoru a jeho funkci. Rozliší vznětový motor od zážehového, popíše pracovní funkce motoru a jeho části. Na příkladech poznává funkci trysky, popisuje	Tepelné motory - práce a výkon. Parní stroj. Spalovací motor zážehový. Tryskový motor. Zvuk	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz. Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.	konstrukční části tryskového motoru. Vysvětlí příčiny vzniku zvuku. (Chvění různých materiálů) Hudební nástroje - rozliší hudební nástroje dle skupiny nástrojů. Nástroje vydávají tóny. Vysvětlí šíření a rychlost zvuku v různých materiálech. Dokáže odhadnout vzdálenost zdroje zvuku od místa posluchače. Vysvětlí příčiny odrazu zvuku od pevných látek.	- Vznik a zdroje zvuku. - Šíření a rychlost zvuku. - Odraz zvuku (Dozvuk, ozvěna)	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Žák zná druhy magnetů a jejich praktické využití.	Pokusy s papírem (pravítkem) – působení elektrické síly. Pozná, že elektrická síla přitahuje, papír se zeledřizoval. Určí všechno co se dá zeledřizovat.	Elektrická síla. Elektrické pole. Druhy náboje.	
– Sestaví podle schématu elektrický obvod. – Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu. Volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí. Odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledný odpor spotřebičů.	Elektrický náboj. Elektrický obvod. Spotřebiče. ZDROJ – baterie, monočlánek, dynamo, akumulátor, alternátor. VYPÍNAČ, OBJÍMKA	
– Zná zdroje elektrického proudu. – Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností. – Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	Pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a průměrem vodiče, souvisí s materiálem, ze kterého je vodič. vyroben. Rozliší pokusně vodiče od izolantu. Správně dodržuje předpisy BOZP při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	Elektrický proud. Vodiče a nevodiče.	
	Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem. Zná rozdíl mezi nižším a vysokým napětím	<u>Napětí</u>	
– Rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití. – Zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců).	Žák zná, že se elektrická energie může měnit na energii tepelnou, světelnou, pohybovou. Žák ví, že spotřeba elektrické energie se měří elektroměrem, určí jednotku elektrické energie. Žák zná, že spotřebič, který vykoná více práce, spotřebuje více energie. Určuje správně spotřebiče, které vyrábějí teplo. – Spotřebiče mají odporový drát a termostat,	Elektrická energie. Elektroměr. Kilowatthodina. Spotřeba elektrické energie.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- Rozezná teplo přijaté či odevzdané tělesem. - Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	který reguluje teplotu. Zná základní pravidla pro snížení spotřeby elektrické energie.	Práce vykonaná elektřinou. Tepelné spotřebiče. Elek. energií šetříme.	EV - 4
- Zná zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji a zařízeními.	Elektromotory v domácnosti - určí, rozliší. (jednofázové). Seznamuje se s: Elektromotory v továrnách. (Třífázové) Napětí 220 V. Napětí 380 V. Žák se seznamuje s vodiči, které mají různý odpor. Žák určuje, která látka je výhodnější pro lepší vedení el. proudu. Odporové dráty. Zkrat, požár, úraz el. proudem. Žák je seznámen s nebezpečím při používání el. proudu a ochranou před nebezpečím. Zná zásady první pomoci při úrazu el. proudem.	Elektromotory. Elektrický odpor. VODIČE. Co všechno může způsobit el. proud. Pozor na elektřinu! První pomoc při úrazu el. proudem.	

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- Zná druhy magnetu a jejich praktická využití. - Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el. proud a napětí. - Zná zdroje elek. proudu. - Zná zásady bezpečnosti při práci s elek. přístroji a zařízeními.	Zjistí, zda na těleso působí magnetická síla. Dokáže popsat využití mag. síly v prakti. situacích. Ověří existenci magnetického pole. U konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu, graficky znázornit indukční čáry. Dokáže popsat využití magnetů v praxi. Určí správnou světovou stranu pomocí magnetky. Střelka vždy ukazuje označeným koncem k severu. Znalosti ověřuje v praktických činnostech. Žák ověří, že cívka, kterou prochází el. proud, se chová jako magnet. Žák to ověří v praktických činnostech. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého. Je seznámen se „strojem“ pro výrobu el. energie. Popíše princip transformátoru a jeho využití při přenosu el. energie. Dokáže popsat způsob výroby a přenosu el. energie. Popisuje některé nepříznivé vlivy při výrobě el. energie v elektrárnách na životní prostředí. Zná základy první pomoci při úrazu el. proudem.	MAGNET CO VŠECHNO MAGNET PŘITAHUJE. PÓLY MAGNETU. MAGNET A JEHO VYUŽITÍ. Kompas. Elektromagnet. Telefon. Výroba el. energie. Generátor. Dynamo. Transformátor. Druhy elektráren.	OSV - 10 OSV - 6
	Popíše rozvod elektrické energie od výrobce až ke spotřebiči.	Rozvod el. energie. Vysoké napětí.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– Zná způsob šíření světla v prostředí. – Rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla. – Rozliší spojku od rozptylky a zná jejich využití.	Určí, co všechno může zkrat způsobit. Dodržuje zásady BOZP při práci s el. proudem. Vysvětlí vznik blesku a jeho průvodní jevy. Zná způsob ochrany před úderem blesku. Rozliší zdroj světla od předmětů odrážejících světlo. Rozpozná umělé zdroje světla. Zná funkce lidského oka, jeho běžné vady (krátkozralost, dalekozralost) a základní korekce vad oka - brýle, kontaktní čočky. Využití vlastností barev pro život člověka. Využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu. Pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi.	ZKRAT JISTIČE, POJISTKY OCHRANA PŘED NEBEZPEČNÝM NAPĚTÍM. BLESK ZDROJE SVĚTLA JAK VIDÍME PŘÍMOČARÉ ŠÍŘENÍ SVĚTLA. STÍN. ZRCADLA.	
– Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení ke Slunci. – Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavením ve vesmíru. – Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země. – Rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	Rozliší pokusně spojku a rozptylku. Dokáže popsat z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě. Popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles. Odliší planetu a hvězdu. Popíše hlavní součásti sluneční soustavy →(planety, Měsíce). Má představy, jaké děje se odehrávají na Slunci. Objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází. Zatmění Měsíce a Slunce.	ČOČKY SPOJKY, ROZPTYLKY FOTOAPARÁT MIKROSKOP VESMÍR SLUNEČNÍ SOUSTAVA PLANETA ZEMĚ MĚSÍC, FÁZE MĚSÍCE PLANETA, HVĚZDA	

5.6.2 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním ze vzdělávacích oborů, který dává příležitost poznávat přírodu jako systém se vzájemně propojenými souvislostmi, které na sebe působí a ovlivňují se. Seznamuje žáky se závislostí člověka na přírodních zdrojích a s vlivem člověka na stav životního prostředí. Podává žákům základní vědomosti o světě kolem nás z hlediska chemických procesů, dějů a reakcí. Vede žáky k poznávání základních chemických dějů, pojmů a zákonitostí. Učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Seznamuje žáky se základními pravidly poskytnutí první pomoci při úrazech nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 9. ročníku. Vyučuje se v hodinové týdenní dotaci. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) poskytuje žákům základy oboru. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání a dle možností školy (chybí odborná učebna chemie). Výuka probíhá v kmenové třídě. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

V chemii budou realizována tato průřezová témata:

EV – 2   EV - 3

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky používání správné terminologie a symboliky.
- Učíme žáky porozumět vztahům a souvislostem mezi člověkem, přírodou a jejími zdroji.
- Učíme žáky pochopit problematiku jednotlivých odvětví oboru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídaní specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Podporujeme zkoumání příčin a způsobů různých přírodních procesů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k osvojování odborných termínů a správného názvosloví a jejich vhodnému používání.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie.
- Vedeme žáky k odpovědnosti a aktivní ochraně jejich zdraví a za zachování životního prostředí.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření , zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivním vztahům k práci.
- Učíme žáky provádět různá pozorování a získaná data v rámci svých možností zpracovávat a vyhodnocovat
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd v různých průmyslových odvětvích.

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– rozlišit společné a rozdílné vlastnosti látek – pracovat bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami – rozpoznat přeměny skupenství látek – umět reagovat na případy úniku nebezpečných látek – poznat směsi a chemické látky – rozeznat druhy roztoků a jejich využití v běžném životě – rozlišit různé druhy vody a uvést příklady jejich použití – uvést zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	– seznámí se s chemickými látkami a jejich využitím pro hospodářství v ČR – rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek – rozliší označení nebezpečných látek, umí je bezpečně používat – rozpozná přeměny a skupenství látek – umí vhodně reagovat na případný únik nebezpečných látek – pozná směs a chemické látky – rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě – seznámí se se složkami směsí a jejich oddělováním destilací, filtrací, usazováním a krystalizací – charakterizuje různé druhy vod – pochopí význam vody, riziko jejího nedostatku a znečištění – zná způsob ochrany a čištění – zná složení vzduchu – pochopí význam čistého ovzduší pro život, zná původce znečištění – charakterizuje částicové složení látek	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, kujnost, vodivost – kovy a nekovy – pravidla bezpečnosti práce s chemikáliemi, jejich užití, značení – vypařování, zahřívání, sublimace – ochranné pomůcky, první pomoc Směsi – roztoky – vliv teploty na rozpouštění – složky směsí, jejich oddělování – voda – vzduch	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– znát nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky – rozpoznat vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti – pojmenovat výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí – popsat vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a znát vliv těchto látek na životní prostředí – orientovat se na stupnici pH, změřit pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem – zhodnotit užívání paliv jako zdrojů	– seznámí se s tabulkou chemických prvků – zná nejobvyklejší chemické prvky, jejich sloučeniny a chemické značky – rozliší základní kovy – seznámí se s jejich získáváním, vlastnostmi a užitím – pozná nekovy (O,H,C,N), jejich vlastnosti, využití i zneužití – seznámí se se zásadami bezpečnosti při práci s plyny – rozliší výchozí látky (prvky) nejjednodušších chemických reakcí – seznámí se s chemickými sloučeninami kovů a nekovů s kyslíkem – pozná vlastnosti prakticky využitelných oxidů, kyselin a hydroxidů – orientuje se na stupnici pH – pozná užití indikátoru – seznámí se se vznikem solí, chemickými reakcemi a využitím – zvládne poskytnout první pomoc při zasažení chemikálií – definuje rozdíl mezi organickými a anorganickými sloučeninami – seznámí se s původem, získáváním, zpracováním a využitím uhlí a ropy	Prvky a sloučeniny – složení prvku, stavba atomu a molekuly, atomové číslo – tabulka prvků – kovy – nekovy – sloučeniny kovů a nekovů s kyslíkem – jednoduché chemické reakce, nejobvyklejší prvky – oxidy – kyseliny – hydroxidy – soli	EV – 2,3 EV – 2,3

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
energie – znát příklady produktů průmyslového zpracování ropy – uvést příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravine z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy – vědět o využívání prvotních a druhotných surovin – zhodnotit využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka – zná zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami	– pozná jednoduché a složité sacharidy – pozná živočišné a rostlinné tuky – pozná zdroje bílkovin a jejich vlastnosti – definuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje – seznámí se s využitím prvotních a druhotných surovin – vysvětlí význam recyklace – uvede příklady jednání, která jsou žádoucí a nežádoucí z hlediska životního prostředí – zná nebezpečí návykových látek pro zdraví člověka – seznámí se s použitím a likvidací plastů – rozliší třídy a značení hořlavin – zná zásady bezpečného zacházení s hořlavinami – poskytne první pomoc při popálení	– první pomoc - Organické sloučeniny – organické a anorganické sloučeniny – ropa – uhlí – sacharidy – tuky – bílkoviny - Chemie a společnost – těžba surovin – využití surovin – recyklace – léčiva a návykové látky – plasty a syntetická vlákna – hořlaviny	

5.6.3 Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je integrací vzdělávacích oborů Přírodopis a Výchova ke zdraví. Žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Vede žáky k využívání přírodovědných poznatků ve prospěch ochrany přírody. Přináší základní poznání o člověku. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, získávají poznatky v sexuální oblasti. Osvojují si základní dovednosti v poskytnutí první pomoci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně v 6. - 9. ročníku. Předmět je posílen 1 disponibilní hodinou. Vyučuje se v 6., 7., a 8. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci, (v 8. ročníku je 1 hod. z časové dotace Člověka a příroda a 1 hod. z dotace Člověk a zdraví). V 9. ročníku ve dvouhodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje v kmenových třídách, popř. v počítačové učebně. K preferovaným organizačním formám výuky přírodopisu patří přírodovědné vycházky, exkurze.

V Přírodopisu budou realizována tato průřezová témata:

EV - 1   EV - 3
EV - 2   EV - 4

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učíme žáky porozumět vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí a přírodním a životním prostředím

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- rozvíjíme schopnost získávat informace při řešení přírodovědných problémů
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k co nejpřesnějšímu vyjadřování, rozvíjíme slovní zásobu a správnou terminologii z dané oblasti
- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat výsledky svých pozorování
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, učíme je vnímat souvislosti mezi jejich činy a okolním prostředím
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie
- vedeme žáky k odpovědnosti a aktivní ochraně jejich zdraví a za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k pochopení tělesných a psychosociálních změn spojených s obdobím dospívání (rozdíly v pohlaví, menstruace, poluce, měnící se pocity, citová rozhodnutí)
- vedeme žáky k formování odpovědného chování a rozhodování v otázkách partnerství a rodičovství a k uplatňování odpovědného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví, etikou a morálkou (bezpečné sexuální chování, předčasná sexuální zkušenost a její rizika, soužití jedinců stejného pohlaví, etická stránka sexuality, předčasné ukončení těhotenství, pohlavně přenosné choroby, HIV/AIDS)
- vedeme žáky k pochopení základů lidské reprodukce (plánované rodičovství, antikoncepce, životospráva těhotné ženy, péče o dítě)
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům
- učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku
- podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků

6. ročník
Přírodopis

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– objasnit jak se utvářela planeta Země a jak vznikl život	<u>Obecná biologie a genetika</u> Žák vysvětlí, objasní teorii vzniku planety a podmínek pro vznik života ve vztahu k přírodě a přírodních dějin	Planeta Země a vznik života	
– vymežit základní podmínky života a projevy živých organismů	Žák popíše zákl. podmínky života a projevy živých organismů	Planeta Země a vznik života	EV - 2
– zařadit jednotlivé organismy dle vývoje od jednodušších ke složitějším	Žák rozpozná projevy života a organismů, zařadí jednotlivé organismy dle vývojové postupnosti	Život na Zemi Přehled organismů	
– rozpoznat naše jedlé a jedovaté houby dle charakteristických znaků	<u>Biologie hub</u> Žák rozpozná jedlé a jedovaté houby dle charakteru znaků, určuje houby dle atlasu	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi	
– vysvětlit popsat popř. poznat lišejníky	Žák vysvětlí význam lišejníků a jejich výskyt v přírodě	Lišejníky	
		Ochrana člověka za mimořádných událostí. – způsoby přežití v přírodě	
– poznat kladný a záporný vliv člověka na život. prostředí	<u>Základy ekologie</u> Vysvětlí vliv člověka na životní prostředí na příkladech ze svého okolí	Ochrana přírody a život. prostředí.	EV - 3
		Ochrana člověka za mimořádných událostí. – velké chemické a průmyslové havárie – zemětřesení, výbuchy sopek, klimatické změny, povodně, ...	
Žák by měl využívat metody poznávání přírody a přírodních dějin – pozorování	<u>Praktické poznávání přírody</u> Využívá poznatků z předmětu a snaží se prakticky ověřit některé jevy	Obecná biologie a genetika Řasy Jednobuněčné kvasinky – kvašení Prvoci – pohyb vylučováním	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– vycházkami do přírody		Viry a bakterie	
– pokusy – pěstováním rostlin – chovem zvířat – účastí na besedách		Biologie hub Nižší rostliny – houby (plísňe, lišejníky) Vyšší rostliny Základy ekologie	

7. ročník
Přírodopis

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– rozpoznat jednobuněčné a mnohobuněčné orgány	<u>Obecná biologie a genetika</u> Žák rozpozná rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	Základní struktura života (buňka – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné) Třídění organismů Vývoj, vývin a systém jednobuněčných skupin živočichů	
– znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů	Seznámí se se základními funkcemi hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů	Základní složení a struktura živých soustav Dědičnost a proměnlivost	
– zhodnotit, objasnit význam virů a bakterii pro člověka a přírodu	Vysvětlí význam vlivů bakterií a virů pro přírodu a člověka.	Viry a bakterie	
		Ochrana člověka za mimořádných událostí – proti zbraním hromadného ničení – základní poznatky o nebezpečí biologických a bakteriologických zbraní – činnost jednotlivých složek a občanů	
– porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin	<u>Biologie rostlin</u> Žák určí základní stavbu rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod a vysvětlí funkci jednotlivých částí rostlin	Stavba, tvar a funkce rostlin	
– rozlišit základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce	Žák správně určí a zařadí jednotlivé rostliny do skupin nižších a vyšších rostlin (výtrusné rostliny – mechy, kapradiny, plavuně, přesličky, semenné rostliny)	Systém rostlin Význam rostlin a jejich ochrana	
– rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát jejich hlavní zástupce	<u>Biologie živočichů</u> Žák rozezná a určí hlavní skupiny živočichů od nejjednodušších (prvoci, bezobratlí obratlovci) po složitější s výjimkou savců.	Vývoj, vývin a systém živočichů	
– odvodit na základě poznávání základní pojmy živočichů v přírodě	Žák se účastní besed a přednášek s tematikou života a ochrany zvířat, zúčastňuje se exkurzí do	Projevy chování živočichů	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	ZOO, útulků pro zraněná a opuštěná zvířata apod.		
– objasnit způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Žák odvodí a objasní způsob života a přizpůsobení živočichů danému prostředí s původními projevy chování jednotlivých druhů.	Projevy chování živočichů	
– využívat zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	Žák se seznámí s chovem jednotlivých domácích zvířat v rámci besed a exkurzí do zemědělských podniků, rodin. farem, chovatelských sdružení – popřípadě chovem	Význam a ochrana živočichů	
–		Ochrana člověka za mimořádných událostí – nebezpečí rozšíření nakažlivých onemocnění ze zvířat – ptačí chřipka	
– návštěva zoologických a botanických zahrad – sledováním změn v životním prostředí planety	<u>Praktické poznávání přírody</u>	Biologie živočichů	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– odvodit na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasnit jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Seznámí se se: zákl. znaky savců i rozdělení do devíti skupin, zástupci jednotlivých skupin	Vývoj i vývin a systém živočichů – savci Významní zástupci jednotlivých skupin savců	
Měl by umět využívat zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	Způsob života savců, jejich potřeby, rozmnožování	Hospodářsky významné druhy.	
Měl by vědět o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Získá vědomosti o jednotlivých skupinách savců. Chápe nároky savců, jejich rozdílné chování a význam hospodářský i ve volné přírodě	Kriticky ohrožené druhy. Význam a ochrana živočichů. Projevy chování živočichů.	
Měl by umět popsat vznik a vývoj jedince jako druhu.	Odlišnosti člověka od ostatních savců	Názory na vznik člověka a jeho vývoj.	
Měl by popsat stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	Seznámí se s orgány, orgánovými soustavami – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací reprodukční a řídicí	Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla.	
Měl by charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka. Rozlišovat příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňovat zásady jejich prevence a léčby.	Vývin jedince. Hlavní období lidského života. Zásady poskytování první pomoci, příznaky nemoci a pomoc při nemoci. Rozpozná život ohrožující stavy.	Hlavní období lidského života. Nemoci a prevence.	
Měl by znát zásady poskytování před lékařské první pomoci při poranění.	Seznámí se se zásadami první pomoci. Rozpozná závažná poranění.	Úrazy. Prevence.	
Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o podporu zdraví.	Seznámí se se zásadami zdravého stravování. Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví. Otužování. Význam pohybu pro zdraví	Výchova ke zdraví. Zdravý způsob života a péče o zdraví.	
Žák by měl dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy a zdravého stravování.	Specifické druhy výživy. Poruchy příjmu potravy.	Výživa a zdraví.	EV - 4

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl pochopit souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu.	Zdravotní a sociální rizika, zneužívání návykových látek, patologické hráčství, náboženské sekty. Ochrana zdraví při různých činnostech.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Auto-destruktivní závislosti.	
Žák by se měl chovat odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.	Živelní pohromy. Terorismus.	Ochrana člověka za mimořádných událostí.	
Praktické poznávání přírody. Žák by měl využívat metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu a dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody.	Praktické metody poznávání přírody. Exkurze.		

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– umět popsat jednotlivé vrstvy Země	Země - naše planeta. Planety sluneční soustavy Měsíc. Vznik Země. Pojem mlhovina. Stavba zemského tělesa - zemská kůra, jádro, plášť.	Země - vznik a stavba Země.	
– poznat podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	Vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců. horniny vyvřelé, usazené, přeměněné.	Nerosty a horniny.	
– rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	Vyvřelé - sopečná činnost - zemětřesení, ohniska zemětřesení, epicentrum, sesuvy půdy. Zemská přitažlivost, činnost větru, vody. Horniny: - vyvřelé tuha, svor, žula, - usazené pískovec, vápenec, opuka, slín - přeměněné Nerosty kovové, nekovové Kovové - zlato .... Nekovové - tuha, sůl, kaolín, uhlí, ropa, zemní plyn, rašelina	Vnější a vnitřní geologické děje - příčiny a důsledky	
– rozeznat některé druhy půd a objasnit jejich vznik	Půdy - vznik, složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, devastace a příklady rekultivace	Půdy.	
– vědět o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí. Rozšíření a vývoj živočichů na Zemi. Geologická období a rozšiřování rostlin a živočichů v závislosti na životním prostředí.	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi. Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů.	
– popsat přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí – uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Rostlinná a živočišná společenstva. Přirozené prostředí a prostředí vytvořené člověkem. Druhová rozmanitost a přizpůsobivost. Vzájemné vztahy, poruchy a změny ve společenstvu.	Druhy společenstev a požadavky na prostředí. Organismy a prostředí. Vzájemné vztahy ve společenstvu.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	Nevhodné zásahy člověka do společenstev organismů. Potravní řetězce, rovnováha v ekosystému.	Organismy a prostředí.	
– rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému – zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	Využití hospodářsky významných rostlin. Chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny.	Význam rostlin a jejich ochrana.	
– popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky	Globální problémy a jejich řešení, chráněná území. Ochrana půdy. Péče o vodu a vzduchu. Ochrana rostlin a živočichů.	Ochrana přírody a životního prostředí.	EV - 1, 2, 4
– využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu – dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody		Praktické metody poznávání přírody. Exkurze	

5.6.4 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenský charakter. Umožňuje žákům poznávání sociokulturních podmínek v nejbližším okolí, na území ČR, v Evropě i ve světě. Pomáhá jim orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně v 6. -9. ročníku. Vyučuje se v hodinové týdenní dotaci (celkem 4 hodiny). Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje v kmenových třídách, popřípadě v místnosti s audiovizuální technikou a v počítačové učebně.

K preferovaným organizačním formám výuky, patří skupinová výuka s pomůckami, projektové vyučování, tématické exkurze zaměřené na seznamování s místním regionem i ostatními regiony ČR.

V Zeměpise budou realizovaná průřezová témata:

VDO – 4	VMEGS – 1
VMEGS – 3	MV – 1
MV – 3	MV – 5
EV – 2	EV – 3

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

KOMPETENCE K UČENÍ

- pomáháme žákům v osvojování si tištěných informací, která mají žákům napomáhat k rozvoji vlastního poznání
- podporujeme využívání výpočetní techniky
- vedeme žáky k používání odborné terminologie, ke znalosti specifických kartografických značek a symbolů
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, učíme trpělivosti a povzbuzujeme
- učíme sebehodnocení - kolektivní a skupinová práce

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- zadáváme žákům takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní informace a pomůcky
- podporujeme samostatnost, tvořivost
- podporujeme týmovou spolupráci řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ve výuce podporujeme používání výpočetní techniky
- vedeme žáky, aby práci ve skupinách byla založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- pomáháme žákům ve formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke vzájemné spolupráci
- posilujeme u žáků sociální chování a citění
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společenské cíle

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- získáním informací o poměrech v jiných zemích učíme žáky rasové toleranci a antixenofobnímu myšlení
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- napomáháme žákům v utváření představ o možnostech budoucího uplatnění
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k samostatné práci a uplatňování dosažených pracovních dovedností, postupů a návyků
- výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy apod. ...

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– rozumět základní geografické a kartografické terminologii	Učí se používat vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy, jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky. Druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem k světovým stranám.	Komunikační geografický a kartografický jazyk. Geografická kartografie a topografie.	
– získat osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádřit, co mu prospívá a škodí	Praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě.		
– umět pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Přírodní a společenské prostředí, typy krajín.	Krajina a typy krajiny	
– znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek	Označí a popíše rozdíly krajiny - krajina rovinatá, kopcovitá. odlišnosti - přírodou, způsobem života lidí		
– určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy	Zeměpisná poloha, rozloha ČR	Česká republika	
– vymezit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy – charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům	místní region	
– ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu	Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje. Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy.	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze.	
– uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve	Živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života.	

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
volné přírodě			

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		– ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány – rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů – vědět jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel – charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské politické a hospodářské poměry států EU – vyhledat na mapě neznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace – uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí – uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	– státy EU, porovnání - poloha, rozloha – oblasti - přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské a kulturní – struktura a rozložení populace, její růst, pohyb národů, jazykové skupiny a náboženství – státy, části států, kraje, města příroda, hospodářství – rozvoj hospodářské a životní úrovně států EU – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody – schématické náčrtky pochodové osy – živelní pohromy, nebezpečí, chování, jednání a opatření	světadíly a oceány Státy EU Obyvatelstvo Evropy Regionální a politické útvary EU Společenské, politické a hospodářské procesy v EU Vztah příroda a společnost Cvičení a pozorování v terénu, geografické exkurze Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	VMEGS - 3 MV – 1 VDO - 4 MV - 5 EV - 3

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány – rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	– určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města	Světadíly, oceány, makroregiony světa Regionální společenské a politické útvary	
– charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států – vědět jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	– vybrané přírodní společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech – struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství	Regiony světa Obyvatelstvo světa	MV - 3
– vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	– poměry videlní, politické, a hospodářské současného světa, rozvoj a životní úroveň	Státy světa	
– uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	– principy a zásady ochrany, přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Vztah příroda a společnost	EV - 3
– uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	– chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom - opatření	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova má svým obsahem významný relaxační a rehabilitační charakter. Předmět se vyučuje ve všech ročnících, pozitivně působí na osobnost žáka a redukuje jeho psychické nedostatky. Přispívá k všeobecné kultivaci žáků a naplňuje přirozenou dětskou touhou projevit se.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. i II. stupně v 1. – 9. ročníku. Vyučuje se v hodinové týdenní dotaci. Předmět učí žáky kladně vnímat hudbu a snaží se rozvíjet jejich vlastní hudebnost. Poskytuje jim vhled do hudební kultury a konkrétními hudebními činnostmi podporuje u žáků rozvoj individuálních hudebních dovedností. Výuka probíhá v kmenové třídě.

V Hudební výchově budou realizována průřezová témata:

OSV – 2	MV - 1
OSV – 5	MV - 4
VMEGS – 1	VMEGS – 2
VMEGS – 3	MV – 3

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vybíráme a zařazujeme do výuky vhodné typy písní a skladeb k poslechu
- Rozvíjíme žákovy předpoklady pro hudební vnímání a vyjádření

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Necháváme žákům možnost vlastního vyjádření nebo spolupodílení na hudebních činnostech

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k porozumění textu písně
- Učíme vnímat výraz hudby, sdělit své pocity při poslechu hudby

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Využíváme skupinový zpěv, hru ve skupině k prohloubení schopnosti naslouchat druhým
- Rozvíjíme vlastní individualitu a sebedůvěru
- Vedeme žáky k toleranci hudebního projevu jiných

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k vlastní prezentaci na školních i jiných kulturních vystoupení
- Učíme žáky chápat, že kultura a umění obohacují život člověka

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji

1. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zpívá jednoduché písně přiměřeného rozsahu (dle možností a schop. žáků)	– seznámí se s jednoduchými lidovými písněmi a říkadly	<u>Vokální a instrum. činnosti</u> - rytmizace říkadel - zpěv lid. písní přiměř. rozsahu - intonační cvičení	
– rozliší sílu zvuku	– rozliší různé zvuky a tóny – délku a sílu tónů	<u>Poslechové činnosti</u> - sílu, délku tónu - skladby určené dětem	
– soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby	– zvládá se soustředit na poslech vokál. a instr. projevu učitele a postupně i na poslech reprodukováných skladeb		
– správně a hospodárně dýchá – snaží se zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu	– seznámí se se správnou technikou dýchání, správnou artikulací – s rytmickým výcvikem (koordinace s pohybem)	<u>Vokální činnosti</u> - správné dýchání, artikulace - rytmizace říkadel, zpěv lid. písní - hra na tělo	
– mění pohyb podle tempových a rytmických změn	– snaží se reagovat pohybem na změnu tempa a rytmu	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - chůze, pochod podle hud. doprovodu - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami	OSV – 2 OSV - 5

2. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zpívá jednoduché písně přiměřeného rozsahu (dle možností a schopností žáků)	– zazpívá jednoduchou píseň	<u>Vokální činnosti</u> - zpěv lid. a umělých písní přiměřeného rozsahu - rytmizace říkadel - intonační cvičení	
– rozliší sílu zvuku – soustředí se na poslech jednoduché krátké skladby	– rozliší různé zvuky a tóny – rozliší délku, sílu tónů a sílu zvuku – soustředí se na jednoduchou krátkou skladbu (ukolébavku)	<u>Poslechové činnosti</u> - síla, délka tónu - skladby určené dětem	
– dokáže správně a hospodárně dýchat, snaží se zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel	– seznámí se se správnou technikou a hygienou dýchání – snaží se správně artikulovat – seznámí se s rytmickým výcvikem	<u>Vokální a instr. činnosti</u> - hlasový výcvik - správné dých. a artikulace - rytmický výcvik - jednoduché rytmy (ozvěna) - hra na tělo	
– mění pohyb podle tempových a rytmických změn	– snaží se reagovat pohybem na změnu tempa a rytmu (koordinace hudby s pohybem)	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pochod podle hudeb. doprovodu klus, poskoky v různém tempu - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami - hra na tělo	

3. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- zpívá jednoduché písně v přiměřeném rozsahu (dle možností a schopností žáků)	- zazpívá jednoduchou píseň	<u>Vokální a instrumentální činnosti</u> - intonační cvičení - zpěv lid. a umělých písní přiměřeného rozsahu	MV - 1
- rozliší sílu zvuku - soustředí se na poslech jednoduché skladby	- rozliší různé zvuky (hlasy, zvuky hudeb. nástrojů) - rozliší délku, sílu tónů a sílu zvuku - dokáže se soustředit na jednoduchou krátkou skladbu	<u>Poslechové činnosti</u> - síla, délka tónu - zvuky hudeb. nástrojů - skladby určené dětem (pochod, ukolébavka, polka, lidové a umělé písně)	
- správně a hospodárně dýchá - snaží se zřetelně vyslovovat při rytmizaci říkadel i při zpěvu	- snaží se používat správnou techniku a hygienu dýchání, správnou artikulaci při rytmizaci říkadel a při zpěvu	<u>Vokální a instr. činnosti</u> - hlasový výcvik - správné dých. a artikulace - rytmický výcvik - jednoduché rytmy (ozvěna) - hra na Orffovy nástroje (lehké a těžké doby - 2,3,4 doby takt), hra na tělo	
- mění pohyb podle tempových a rytmických změn	- pohybuje se podle jednoduchého rytmického doprovodu - spojí jednoduchá těles. cvičení s hudebním doprovodem - seznámí se s jednoduchou pohybovými hrami (tanečky)	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pochod, chůze, klus, poskoky v rytmu podle hudeb. doprovodu - zrychlování, zpomalování - pohybové hry (tanečky) s říkadly a dětskými popěvky	

4. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	– zazpívá písně v přiměřeném rozsahu s přihlednutím k indiv. schopnostem	<u>Vokální a instrumentální činnosti</u> - intonační cvičení - zpěv lid. a umělých písní přiměřeného rozsahu	
– odliší tóny podle výšky, síly a barvy – soustředí se na poslech skladeb	– rozliší zvuky a tóny, lidské hlasy, zvuky hudebních nástrojů – rozliší sílu, délku tónů a zvuku – seznámí se s výškou tónů (vysoké, nízké tóny) – soustředí se na poslech vybrané skladby nebo ukázky – rozpozná pomalé, rychlé tempo	<u>Poslechové činnosti</u> - výška, síla, délka tónu - zvuk hudebních nástrojů - zpěvní hlasy - slavné melodie, skladby určené dětem (lidové, dechové orchestry, pěvec. sbory) - rozpoznání tempa, rytmu	
– snaží se správně hospodařit s dechem při interpretaci písní - frázování – doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	– snaží se správně hospodařit s dechem při zpívání – seznámí se se správným nasazením tónu při zpěvu – snaží se jednoduchým způsobem doprovodit spolužáky na rytmické hudební nástroje	<u>Vokální a instr. činnosti</u> - zřetelná výslovnost, hospodárné dýchání - intonač. cvičení - hra na nástroje Orffova instrumentáře (těžké, lehké doby v 2,3,4 dobém taktu)	
– snaží se propojit vlastní pohyb s hudbou	– snaží se vyjádřit hudbu pohybem – zvládne pochod podle hudby – seznámí se se zákl. kroky polky	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pochod podle hudeb. doprovodu - pohybové hry (lid. tanečky), pohybové improvizace - zákl. krok polky	

5. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– zazpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	– zazpívá píseň v přiměřeném rozsahu s přihlédnutím k indiv. schopnostem – seznámí se grafickým záznamem melodie	<u>Vokální činnosti</u> - zpěv lidových a umělých písní - grafický záznam melodie - intonační cvičení	
– rozliší tóny podle výšky, síly a barvy – soustředí se na poslech skladeb	– rozliší zvuky a tóny, lidské hlasy, pozná hudební nástroje – rozliší výšku tónu (nízké, vysoké tóny) – rozliší sílu, délku tónů a zvuků – soustředí se na poslech krátkých výrazných skladeb známých skladatelů	<u>Poslechové činnosti</u> - výška, síla, délka tónu - zvuky hudebních nástrojů - rozpoznání tempa, rytmu - zpěvní hlasy - krátké skladby známých skladatelů (symf. orchestry)	MV - 4
– správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování	– snaží se správně hospodařit s dechem při zpívání	<u>Vokální a instr. činnosti</u> - hlasová, dechová cvičení (intonač. cvičení) - správná dynamika, rytmus - správné dýchání	
– doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	– dokáže doprovodit spolužáky jednoduchým způsobem na rytmické nástroje	<u>Instrumentální činnosti</u> - Orttovy hudební nástroje - interpretace těžkých a lehlých dob v 2,3,4 dobém taktu	
– propojí vlastní pohyb s hudbou	– snaží se sladit rytmus s pohybem	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybová improvizace - taneční, pohyb. hry (taneční kroky) - jednoduché lid. tance, pochod dle hud. doprovodu	

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zná interpretuje vybrané lidové a umělé písně	Správné nasazení tónů, správné dýchání. Odhaduje správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (pojmy - not. osnova, houslový klíč, nota ...)	<u>Vokální činnost</u> - pěvecký projev - hlasová hygiena - intonační cvičení, hlasová, dechová	VMEGS - 1
Doprovází písně pomocí ostinata.	Předvádí hru na jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů. Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň, dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy. Seznámí se s jednotaktovou a dvoutaktovou ostináto.	<u>Instrumentální činnost</u> - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře - reprodukce známých písní - rytmická hra na tělo	OSV - 5
Rozeznává různé hudební žánry.	Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus. Rozlišuje základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců.	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík, mazurka. Hudebně pohybové hry - taktování a pohyb na hudbu	VMEGS - 2
Zná vybrané hudební skladatele a jejich díla	Seznamuje se s hudbou klasickou (vážnou) a jejími vybranými skladbami a autory.	<u>Poslechové činnosti</u> Poslech krátkých výrazných skladeb známých skladatelů - dětské pěvecké sbory - lidové orchestry, dechový orchestr, folklor, country - symfonický orchestr	
Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	Sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů a dokáže je pojmenovat. Rozlišuje skladbu vokální a instrumentální, umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu	→ poznává hudební nástroje sluchem, dělí je do skupin → píseň lidová, umělá → vokální a instrumentální skladba → melodram → muzikál	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
		→ opereta, opera	

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně. Užívá jednotaktovou a dvoutaktovou ostinátu.	<u>Vokální činnosti</u> - hlasová a dechová cvičení - intonační cvičení - lidové a umělé písně - výběr písní různých období - melodie písní - rytmus písní - seznámení s grafickým záznamem melodie	VMEGS - 1
Doprovází písně pomocí ostinata. Rozeznává různé hud. žánry.	Prolínají se v ostatních hudebních činnostech v průběhu celého šk. roku. Doprovází písně - rytmickou hrou na tělo, netradičními hudeb. nástroji a nástroji Orffova instrumentáře.	<u>Instrumentální činnosti</u> → rytmické hry → Orffův instrumentář	
Rozeznává různé hudební žánry.	Pohybem reaguje na znějící hudbu a využívá jednoduché gesta a taneční kroky. Dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení.	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - taktování - pohyb na hudbu - hudebně pohybové hry - zákl. taneční kroky klasických nebo moderních tanců - relaxační techniky	MV - 4 OSV - 5
Soustředí se na poslech skladeb většího rozsahu. Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru. Rozpozná různé hudební žánry.	Při poslechu využívá získané zkušenosti. Rozpoznává hudební nástroje a jejich výrazové možnosti. Seznamuje se s úryvky nejznámějších českých oper a jejich autory.	<u>Poslechové činnosti</u> Výběr poslechových skladeb různých období. Nástrojové skupiny symfonického orchestru. Úryvky z oper. Melodram. Symfonická báseň.	VMEGS - 1

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	Dodržuje správné pěvecké návyky. Dokáže zazpívat z paměti písně v přiměřeném rozsahu s přihlédnutím k individuálním schopnostem. Seznamuje se s grafickým záznamem melodie.	<u>Vokální činnosti</u> - vokální činnosti - hlasová a dechová cvičení - intonační cvičení - grafický záznam melodie	
Doprovází písně pomocí ostinata.	Uplatňuje jednotaktovou a dvoutaktovou ostinátu. Rozeznává skladby s výrazně odlišným tempem a rytmem. Dle individuálních schopností používá hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů.	<u>Instrumentální činnosti</u> - instrumentální cvičení - rytmické cvičení - rytmické hry - Orffův instrumentář	
Zná vybrané hudeb. skladatele a jejich díla. Soustředí se na poslech skladeb většího rozsahu. Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru. Rozeznává různé hudební žánry.	Zvládá soustředěný poslech daných skladeb a seznamuje se s nejvýznamnějšími světovými hudebními skladateli a jejich díly. Seznámí se s různými hudebními žánry minulosti a současnosti.	<u>Pohybové činnosti</u> - hudební nástroje - hudební uskupení - hudební skladatelé - hudební žánry (úryvky z oper, melodram, symf. báseň, jazz, swing, rocková hudba, disco)	MV – 1 MV - 4
Rozeznává různé hudební žánry.	Ovládá základní taneční kroky moderních tanců.	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - základní taneční kroky moderních tanců	

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zná a interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	Umí interpretovat zpaměti písně v přiměřeném rozsahu s přihlédnutím k individuálním schopnostem. Dodržuje správné pěvecké návyky.	<u>Vokální činnost</u> - intonační cvičení - dechová a hlasová cvičení - grafický záznam melodie - hlasová hygiena	
Doprovází písně pomocí ostinata.	Uplatňuje jednotaktovou a dvoutaktovou oslinátu v praxi.	<u>Instrumentální činnosti</u> - rytmické cvičení - instrumentální cvičení - rytmické hry - Orffovy hudební nástroje	
Soustředí se na poslech skladeb většího rozsahu. Rozeznává různé hud. žánry.	Vedení k soustředěnému poslechu vybraných skladeb, současná moderní, populární hudba a multikulturní hudba	<u>Poslechové činnosti</u> - hudební nástroje - hudební žánry	
Zná vybrané hudební skladatele a jejich díla.	Seznámení s nejvýznamnějšími současnými českými hudebními skladateli.	SOUČASNÍ ČEŠTÍ → nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla.	VMEGS - 3
	Seznámí se a užívá základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců.	<u>POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> - základní kroky tanců - valčík - polka - country - disco	

5.7.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova má svým obsahem významný relaxační a rehabilitační charakter. Předmět se vyučuje ve všech ročnících, pozitivně působí na osobnost žáka a redukuje jeho psychické nedostatky. Zprostředkovává žákům umělecké zážitky a přispívá k všeobecné kultivaci žáků. Naplňuje přirozenou dětskou touhu projevit se.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. i II. stupně v 1. - 9. ročníku. Vyučuje se v hodinové týdenní dotaci. Předmět učí žáky kladně vnímat výtvarné umění a snaží se rozvíjet jejich vlastní tvořivost. Poskytuje jim všeobecný vzhled do kultury, zvláště pak do oblasti výtvarné a konkrétními výtvarnými činnostmi podporuje u žáků rozvoj individuálních dovedností. Výuka probíhá v kmenové třídě, v přírodním prostředí. Důležitou formou výuky jsou tematické výlety a exkurze za kulturním dědictvím (výstavy, návštěv architektonických památek).

Ve Výtvarné výchově budou realizována tato průřezová témata:

OSV – 5   OSV – 6
MeV – 1   MeV - 2

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- rozvíjíme u žáků zájem o kulturní a společenské dění
- vedeme žáky k osvojování si různých výtvarných technik
- upevňujeme u žáků znalosti o barvách, jejich názvech a správném přiřazování podle skutečnosti
- předkládáme žákům poznatky o vlastnostech různých materiálů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky třídit mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti, aby byli schopni utvořit si vlastní názor o kvalitě díla
- učíme žáky samostatně uvažovat a řešit otázky vkusu, kvality a tradice

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k rozvoji nonverbálních způsobů vnímání a chápání
- pomáháme žákům v kultivovaném formulování vlastních myšlenek, názorů, postojů

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků vlastní individualitu a sebedůvěru
- posilujeme u žáků sociální chování a citění a napomáháme v překonávání sociálních bariér
- pomáháme žákům v rozvoji pozitivního vztahu k umění
- prohlubujeme u žáků estetické vnímání prostředí
- tvůrčími činnostmi rozvíjíme u žáků smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat vlastní emoce a pocity

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- získáváním informací o národní kultuře budujeme u žáků úctu k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, podporujeme u žáků pocit národní hrdosti
- učíme žáky chápat, že kultura a umění obohacují život člověka

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- rozvíjíme u žáků jemnou motoriku a dovednost práce s různými tradičními i netradičními materiály
- učíme žáky využívat vlastní tvořivost
- upevňujeme u žáků správné návyky pro udržování pracovního prostředí a péči o pracovní nástroje a pomůcky

1. stupeň

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	– rozpoznává základní geometrické a plošné tvary – pozná různé tvary, barvy, porovnává vlastnosti – podobnost, odlišnost – volně experimentuje s linií, barvu, obrysem, tvarem – přechází od hry k experimentům – postupně si osvojuje názvy předmětů, nástrojů – porovnává barvy, tvary, linie, objekty – experimentuje i barvami, dovede je míchat, překrývat – seznamuje se s různými technikami a postupy – poznává různorodé a umělé materiály	– volné kreslení: rozvinuté grafického pohybu: vertikální i horizontální linky, oblouky, kruhy velkým i malým pohybem – dekorativní práce: – rozvíjení smyslu pro rytmus, rytmické řazení přírodních prvků, barevných ploch a tvarů, obtisků do plastických materiálů, vystřihování, nalepování, vypichování Modelování – prostorové vyjádření.	
uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům	– ověřuje si vliv svých činností na okolí – vyjadřuje se k tvorbě své i druhých – toleruje způsoby vidění a výtvarného vyjádření ostatních	zapouštění barev, rozfoukávání barev, míchání barev výtvarné vyprávění zážitku	MeV - 2 (4. třída)
uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	– vědomě volí techniky pro svoje výtvarné vyjádření	–	
rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, – rozpoznává základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast) získané zkušenosti uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních, při vnímání umělecké produkce i na příkladech běžného života (s dopomocí učitele)	– vědomě volí výtvarné prostředky, materiály pro vlastní výtvarné vyjádření, kombinuje je, experimentuje s nimi – experimentuje s papírem, papírovou hmotou, benzínovým papírem, vlnitou lepenkou, novinami – zachází s dostupnými zobrazovacími prostředky: foto, PC	–	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
při tvorbě vychází ze svých zrakových hmatových a sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	– seznamuje se s výsledky akční tvorby	– při tvorbě vychází z výrazových možností těla, zrakových, hmotových, sluchových	
vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla			
Zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu	– vytváří a určuje (s pomocí učitele) správně vybranou techniku – vybere si z více výtvarných vyjadřovacích prostředků – křídly, pastely, tempéry apod. – postupně si dokáže zvolit velikost formátu papíru (čtvrtka, balící papír)	Kresby a malby na balící papír, prostorové objekty z přírodnin.	

2. stupeň

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovat je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímat a pozorovat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.	– osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů, jejich povrchů, barev, struktur vhodnými výtvarnými technikami – porovnává, pozoruje a zařazuje do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (okno, sloup, sgrafito, mozaika) – zkoumá psychologické působení barev – jejich symbolické významy – cíleně zkoumá pohyby vlastního těla: tanec, sport, pohyb	otisky, frotáže, montáže, stylizace, deformace tvarů nadsázka barev tělo a prostor (tanec, sport, pantomima, gesta)	OSV – 5 (8 . třída) OSV – 6 (8. třída)
Uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	– experimentuje s různými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace – zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá neobvyklé kombinace – popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy – ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak i při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	kombinace neobvyklých materiálů comics, fotografie plošné a prostorové vyjádření malba temperou, suchým pastelem, kresba tužkou, perem, uhlem, fixem nauka o barvách (jas, tón, lomená barva, pestré, nepestré, míchaní barev)	MeV – 1 (8. třída)
Při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledat a zvolit pro jejich	– zhodnotí a zdůvodní vlastní výtvarnou výpověď vede dialog – vyjadřuje se o tvorbě druhých, toleruje ji		

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
vyjádření nejvhodnější prostředky, postupy, zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních	– podílí se na kultivaci školního prostředí, v tým spoluvytváří koncepci výtvarného řešení jednotlivých prostor školy a okolí – své dovednosti a vědomosti uplatňuje při design jednoduchých předmětů (karoserie, auta) barevné řešení bytu, návrh na kachlíky, tapety, balící papír)		
vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřit své postřehy a pocity	– seznamuje se v oblastech výtvarného umění – hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech	– návštěva výstav – klasická a umělecká díla v porovnání se současnými	MeV – 2 (7. třída)

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova se svým obsahem zabývá rozvojem fyzických a psychických schopností a pohybových dovedností. Ovlivňuje sociální adaptaci žáků a umožňuje jim aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Složkou předmětu je také Zdravotní tělesná výchova, jejíž prvky jsou preventivně zařazeny do obsahu předmětu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. i II. stupně v 1. - 9. ročníku. Týdenní dotace předmětu jsou 3 hodiny. Předmět učí žáky rozvíjet své pohybové nadání. Ve shodě s věkem a pohybovými možnostmi vede žáky od spontánního pohybového nadání, ale zároveň umožňuje i korekci případných zdravotních oslabení. Výuka předmětu se realizuje v tělocvičně, posilovně, na školním hřišti a v okolním přírodním prostředí. Žáci své dosažené schopnosti a dovednosti uplatňují v rámci zdravé soutěživosti ve školních soutěžích, turnajích a závodech.

Od 6. (popř. 5.) třídy je tělesná výchova dělena na chlapce a dívky (skupiny) - týká se budovy J. Seiferta.

V tělesné výchově budou realizována průřezová témata:

OSV – 3   OSV – 4
OSV – 9   OSV – 10
EV – 3   OSV - 1

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- rozvíjíme u žáků zájem o sportovní dění
- vedeme žáky k osvojování si různých pohybových dovedností
- upevňujeme u žáků znalosti o pravidlech soutěží a her

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky rozpoznávat a třídit problémové situace a nacházet nejvhodnější řešení
- vedeme žáky k samostatnému uvažování a překonávání případných překážek
- učíme žáky, jak poskytnout první pomoc v případě ohrožení zdraví či života

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k rozvoji verbálních i nonverbálních způsobů komunikace
- pomáháme žákům ve formulování vlastních názorů, postojů a jejich obhájení
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a toleranci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků vlastní individualitu a sebedůvěru, schopnost poznat vlastní hranice
- posilujeme u žáků sociální chování a cítění a napomáháme v překonávání sociálních bariér
- pomáháme žákům v rozvoji pozitivního vztahu ke sportu
- učíme žáky spolupráci v týmu a zodpovědnosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- rozvíjíme u žáků smysl pro fair play
- učíme žáky chápat, že umění, kultura i sport obohacují život člověka
- učíme žáky překonávat etnické i sociální předsudky

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- upevňujeme u žáků základní hygienické pravidla a návyky
- učíme žáky zvládat základní bezpečnostní pravidla
- upevňujeme u žáků správné návyky pro udržování sportovního prostředí
- podporujeme u žáků vytrvalost a koncentraci na výkon

1. stupeň

ATLETIKA

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	<u>Základní pojmy</u> dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru	vhodné oblečení pro atletické činnosti	
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech	uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech za pomoci učitele	průpravné atletické cvičení	
reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti	snaží se reagovat na základní pokyny a signály a gesta učitele	základní pojmy týkající se běhu, skoků, hodů a názvy části hřiště	
	<u>Běh</u> průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti	zjednodušené startovací povely a signály	
mít osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	osvojuje si základní techniku běhu	– rychlostní běh na krátkou vzdálenost – motivovaný vytrvalostní běh	
	<u>Skok</u> – průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti – seznámit se základní technikou skoku	odraz z místa skok do dálky z místa	
	<u>Hod</u> – provádí průpravné cvičení pro hod míčkem	hod míčkem z místa hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem)	

ZÁKLADY GYMNASTIKY

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Základní pojmy uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních za pomoci učitele osvojuje si základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu osvojuje si názvy používaného nářadí náčiní	bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí osobní hygiena vhodné oblečení a obutí cvičení s náčiním a na nářadí - lavička (kladina) - snížená švédská bedna	
mít osvojený základní způsob lokomoce	Cvičení s náčiním a nářadím Jednoduchá akrobatická cvičení průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed		
získat kladný postoj k motorickému učení a pohybových aktivitám	kolébka – průpravné cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad		OSV - 1 (3.třída)

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech osvojit si základní způsoby lokomoce a prostor. orientaci podle IP zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost, mít osvojeny hyg. návyky	<u>Základní pojmy</u> - osvojovat si zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech - osvojovat si bezpečnostní zásady při rytmizaci - pokusit se vyjádřit rytmus pohybem - napodobit rytmizovaný pohyb - tvořivě vyjádřit rytmus pohybem - osvojovat si esteticky pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)	- cvičení s hudbou - bezpečnost při cvičení - vhodné oblečení na cvičení - jednoduché tanečky - jednoduché HPH - pokus o improvizaci na hudbu	EV - 3 (4. třída)

POHYBOVÉ HRÝ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech reagovat na zákl. pokyny a povely k osvojené činnosti	uvědomovat si různá nebezpečí při hrách zvládat některé pohyb. hry i mimo Tv napodobuje pohyb učitele a spolužáků osvojuje si základní pravidla	- pohyb činnosti jednotlivce, dvojic i skupin - pohyb. hry s využitím tradičního i netradičního náčiní - tvořivé a napodobivé hry	OSV - 4 (4. třída) OSV - 3 (4. třída) OSV - 10 (4. třída) OSV – 9 (5. třída)

SPORTOVNÍ HRY - ZÁKLADY

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech	Základní pojmy – dodržuje bezpečnostní pravidla spojené s osvojenými činnostmi – osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách	bezpečnost při hře	
Reagovat na povely a pokyny k osvojené činnosti. Získat kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám. Zvládat podle pokynů přípravu na pohyb. činnost.	Vlastní nácvik Osvojuje si základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	– držení míče jednoruč a obouruč – manipulace s míčem – základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) – základní sportovní hry se zjednodušenými pravidly na malém hřišti	

PRŮPRAVNÁ ÚPOLOVÁ CVIČENÍ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. PLAVÁNÍ POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ TURISTIKA	přetahy, přetlaky, odpory - adaptace na vodní prostředí - bruslení chůze v terénu	

2. stupeň

ATLETIKA

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	<u>Základní pojmy</u> reaguje na startovní povely reaguje na základní techniku běhu, skoku, hodů reaguje na pokyny učitele		
uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách		OSV - 4 (6. třída)
zdokonalovat základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností a reaguje na pokyny k vlastním chybám		
	<u>Běh</u> – zvládá základní techniku běhu – uplatňuje přípravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti – zvládá připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start	běh na 60 m vytrvalostní běh do 12 minut (podle schopností žáků)	
dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech mít základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	<u>Skok</u> – zdokonaluje přípravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti – zvládá upravit doskočiště – zvládá základní techniku skoku	skok do dálky (z odrazového pásma) skok z místa skok s rozběhem	
	<u>Hod</u> – provádí přípravná cvičení pro hod s míčkem	hod míčkem hod míčkem s rozběhem	

GYMNASTIKA

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti Znát význam Tv pro zdraví a snažit se začleňovat pohyb do denního režimu.	– osvojuje si cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu – snaží se o základní estetické držení těla – provádí průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, vytrvalosti a koordinace pohybů – reaguje na základní pokyny a gesta učitele – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	průpravná cvičení jednoduchá akrobatická cvičení příprava před pohybovou činností, protahovací cvičení	
	<u>Akrobacie</u> zvládá kotoul vpřed zkouší akrobatické kombinace pokouší se o stoj na ruce (s dopomocí) <u>Přeskok</u> provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu <u>Kladinka</u> (lavička) zvládá základy chůze na kladině i s obměnami	kotoul vpřed kotoul vzad stoj na rukou	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
dodržovat základy bezpečnosti při pohybových činnostech Zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	– dodržuje bezpečnost při gymnastických činnostech – snaží se reagovat na hezký a nezvládnutý pohyb – zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku, poskočné i přísuvné	cvičení s hudbou vyjádření rytmu s pohybem sladění jednoduchého pohybu s hudbou jednoduché tanečky	

POHYBOVÉ HRY

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	osvojit si pohybové činnosti s využitím tradičního a netradičního náčiní uvědomit si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit	variace her jednoho druhu bezpečnost při různých druzích her využití přírodních prostředí pro pohybové hry	OSV – 9 (6. – 9. třída)

SPORTOVNÍ HRY

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
zvládat podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využít cviky na odstranění únavy	– osvojit si základní manipulace s míčem, s pálkou, kruhy – dodržovat zjednodušená pravidla – uplatňovat základní organizaci při utkání, losování, počítání skóre, ukončení utkání	miniházená minifotbal přihrávky obouruč, jednoruč	OSV – 10 (7. – 9. třída)

PRŮPRAVNÁ ÚPOLOVÁ CVIČENÍ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
zařazovat do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	Zařazeno pravidelně do hodin Tv, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. PLAVÁNÍ BRUSLENÍ TURISTIKA V PŘÍRODĚ		

ATLETIKA

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Cíleně se připravovat na pohybovou činnost a její ukončení. Naplnovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví a ochranu přírody ve sportu.	Základní pojmy Reaguje na startovní povely. Zvládá techniku hodů a skoku, běhu. Reaguje na pokyny učitele. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybových činností a reaguje na pokyny k vlastním chybám. Pochopit zásady zatěžování. Změnit úroveň své tělesné zdatnosti jednoduchými zadanými testy.	Správné obutí, cvičební úbor, start – nízký, vysoký rychlý běh, vytrvalostní běh na hřišti i v terénu (podle spolupráce a možností žáka) základy překážkového a štafetového běhu skok do dálky, hod granátem, hod kriketovým míčkem	
Dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji.	Zvládá základní techniku běhu, umí si rozhodnout síly, zvládá základní techniky disciplín. Zvládá průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti, běh, skok, hod.		OSV – 9 (6. – 9. třída)

SPORTOVNÍ HRY

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka. Rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka. Spolurozhodne osvojené hry a soutěže.	– zvládají základní pravidla sportovních her – dodržuje bezpečnost při sportovních hrách – pomáhá při přípravě a organizaci utkání – provede úpravu povrchu hřiště nebo doskočiště – respektují horní role a funkce – plní úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře	fotbal, florbal, házená, košíková, volejbal, stolní tenis	

GYMNASTIKA

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností, základních, sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomoci.	Akrobacie využívá gymnastické prvky a užívá je při přípravě krátké sestavy. Rozpozná základní způsoby a techniky při estetickém pohybu.	akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a nářadím	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ FORMY

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Využívat základní kompenzační a relaxační techniky, překonání únavy.	Cvičení s hudbou a rytmicky – doprovodem procvičuje protahovací a napínací cvičení (strečink)	aerobik, rytmická gymnastika	

BRUSLENÍ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Posoudit provedení osvojené pohybové činnosti označit příčiny nedostatku	Osvojení sportu na ledě, ošetření bruslí a bot, způsoby záchrany zvládá jednoduché prvky při jízdě	Jízda vpřed, vzad, zastavení, změna směru. Jízda s hokejkou.	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu. Vhodně reagovat na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobit pohybové aktivity. Pochopit zásady zatěžování.	Uvědomovat si bezpečné chování v přírodě. Řídit se silničními pravidly, přecházet na přechodu, popř. semafor.	Přesun a chůze v terénu. Ochrana přírody, modifikace orientačního závodu, základní poznatky s turistiky.	

PŘÍPRAVNÁ A ÚPOLOVÁ CVIČENÍ

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikovat je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech.	dodržovat bezpečnost při cvičení procvičovat svalová oslabení	posilování, rotoped, posilovací lavice, posilovací stroj, činky	

ČLOVĚK A SPORT

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Odmítat drogy o jiné škodliviny, jako neslučitelné se zdravím a sporem. Znát základní zásady poskytování první pomoci a zvládat zajištění odsunu zraněného.	Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. Vědět o škodlivosti návykových látek. Zlepšovat svou tělesnou kondici pohybový projev a správné držení těla.	Věnují se některému sportu nebo některé jiné sportovní aktivitě. Dodržovat pravidla her a jednat v duchu fair play.	

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je jedním z nejdůležitějších předmětů pro žáky s lehkým mentálním postižením. Žáci zde získávají nejen celou řadu manuálních zručností, ale zároveň se snaží o osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých oblastí lidských činností. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k jejich životní a profesní orientaci. Předmět cíleně rozvíjí komunikační, motorické i tvořivé schopnosti a stimuluje řeč a myšlení. Připravuje žáky na jejich vstup do praktického života a na maximální integraci do společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Pracovní činnosti jsou povinným vyučovacím předmětem pro žáky prvního a druhého stupně v 1. - 9. ročníku. Na 1. stupni je týdenní časová dotace předmětu 15 hod., (výuka je rozšířena o 4 disponibilní hod.). Předmět na 1. stupni obsahuje 4 tématické okruhy. Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Výuka probíhá v kmenové třídě, ve cvičné kuchyni, na školním pozemku a v dílnách. Zvláštní formou výuky jsou exkurze.

Na 2. stupni je týdenní časová dotace 20 hod. (výuka je rozšířena o 3 disponibilní hodiny). Předmět s technickými materiály, Práce s ostatními materiály, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce (pro žáky 8. a 9. ročníků). Výuka probíhá v kmenové třídě, v prostorách školních dílen, pozemků, ve cvičné kuchyni a keramické dílně. 8. a 9. ročník se v rámci tematického celku Svět práce formou poznávacích výletů a exkurzí seznamuje s možnostmi profesní orientace a svého dalšího pracovního uplatnění.

V Pracovních činnostech bude realizováno průřezové téma:

OSV – 5

EV – 4

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

KOMPETENCE K UČENÍ

- rozvíjíme u žáků hrubou i jemnou motoriku
- vedeme žáky k osvojování si základních manuálních zručností
- upevňujeme u žáků pracovní dovednosti a návyky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učíme žáky zvládat pracovní postupy, návody k obsluze, číst v jednoduché technické dokumentaci

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

- vedeme žáky k samostatnému uvažování a překonávání případných překážek
- učíme žáky, jak poskytnout první pomoc v případě ohrožení zdraví či života

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- pomáháme žákům ve formulování vlastních názorů, postojů a jejich obhájení
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a toleranci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků vlastní individualitu a sebedůvěru
- posilujeme u žáků sociální chování a citění a napomáháme v překonávání sociálních bariér
- pomáháme žákům v rozvoji pozitivního vztahu k práci a jejím výsledkům
- umožňujeme žákům poznání takových činností, které jim zprostředkují rozvoj zálib a plnohodnotné využití volného času
- učíme žáky pracovat v kolektivu být zodpovědnými za výsledek vykonané práce

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- získáváním informací budujeme u žáků úctu k národnímu bohatství a vědomí nutnosti ochrany životního prostředí
- učíme žáky správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících lidský život

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- rozvíjíme u žáků motoriku a přesnost, systematickosti a vytrvalost při plnění pracovních úkolů
- učíme žáky vhodně volit a využívat nástroje, pomůcky a nářadí k práci
- upevňujeme u žáků správné hygienické a bezpečnostní návyky pro udržování pracovního prostředí a péči o pracovní nástroje a pomůcky

1. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
		Práce s drobným materiálem Práce mont. a demontážní Pěstitelské práce Příprava pokrmů	
	– žák by měl materiál upevňovat – např. lisovat, propichovat, navlékat, určovat barvu, třídit podle vlastností, rozlišit přísl. a technický materiál, lepit, svazovat	Práce s drobným materiálem Přírodniny – mat. – nitě, špejle, šňůrky, suché plody, korky apod.	
	– žák by měl hníst, mačkat, koulet, válet – tvary – válečky, šišky, koule, placičky	Model. hmota – modelína, keramická hlína, těsto	
	– stříhání, lepení, ohýbání, barevné kombinace – držení nůžek, rovné tvary	papír a karton, textil, drát, fólie aj.	
	– žák by měl používat jednoduché pracovní postupy – např. užití nůžek	pracovní postupy a pomůcky	
	– žák by měl sestavovat jednoduché modely, sestavit rozebrat jednoduchý model (např. dřevěné auto)	Montáž a demontáž- stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestav. modelů	
		Pěstitelské práce pokoj rostl. – podmínky pro pěstování	
	– žák pečuje o pokoj. rostliny – žák vybírá zdravé a nezdravé potraviny – žák připraví stůl ke stolování – žák připraví jednoduchý pokrm (např. oblož chléb apod.)		

2. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl zvládat zákl. manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	– žák upravuje, lisuje, suší, propichuje, navléká, taví svazuje, třídí podle velikosti, barev vyrobí dle předlohy a návodu jednoduchý dekorační předmět	Drobný materiál Přírodní materiál – suché plody (šišky, kaštiny, sušené listy, květiny, klacíky, bukvice, obilí.....)	
	– hněte, válí, koulí, stlačuje, uštipuje, rozděljuje, vykrajuje – podle návodu a předlohy vytváří jednoduché předměty s vypracovaných tvarů (např. z válečků, koulí, placiček apod.) žák se snaží: - stříhání dle křivých čar, barvení, lepení, ohýbání – kombinovat barvy: - použít drát - ohýbání	papír, karton, drát, fólie	
	– žák užívá nůžky, špachtle, podložku, nádoby s vodou, formičky apod.	Pracovní pomůcky a nástroje	
	– žák rozezná řemesla, užije jednoduchou techniku ke zprac. jednoduch. materiálů např. vosk na vajíčka apod.	Lidové zvyky a tradice, řemesla	
	Žák se snaží užít předlohu k jednoduchému modelu, sestaví a demontuje jednoduchý model.	Montáž a demontáž	
– Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popsat jeho výsledky	– provádí jednoduch. pozorování v přírodě během ročních období a snaží se popsat výsledky	Pěstitelské práce Pozorování přírody	
–	– Žák připraví půdu a použije osivo k vypěstování rostlin – vypěstuje rostlinu ze semen	Základní podmínky pro pěst. rostlin – půda, výživa, osivo	
–	– Žáci pěstují a ošetřují pokojové rostliny Dodržují bezpečnost práce při práci	Pokojevé rostliny Bezpečnost práce	
Upravit stůl pro jednoduché stolování Chovat se vhodně při stolování	– Žák vyjmenuje zákl. vybavení v kuchyni, rozliší jednoduché nástroje nakoupí základní potraviny	Pokrmy Základní vybavení kuchyně Potraviny, stolování	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– připraví stůl ke stolování, připraví jednoduché pokrmy		
Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák vytváří dle návodu jednoduché dekorativní předměty, lepí, ohýbá, stříhá, svazuje, propichuje, navléká apod.	Drobný materiál materiál - přírodniny	
Porovnat podle slovního návodu a předlohy	Žák hněte, koulí, válí, vykrajuje, uštipuje, ubírá, tvaruje, vytahání, suší (např. keram.), barví (např. glazura)	Modelovací hmota	
	– lepí, stříhá, ohýbá, sešívá (textil) jedn. stehem – pomáhá spolužákům	papír, karton, drát, textil	
Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Žák pracuje dle návodu, připraví prac. plochu, uklidí prac. plochu – užívá jedn. techniky řemesel – např. válení, šití, rytí – např. do keram. Mont. a demont. práce	organizace práce, postupy, zvyky, řemesla	
Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	Sestavuje jednoduché konstrukce dle návodu i samost., šroubuje, spojuje apod. Žák vypěstuje rostliny pokoj. i venkovní. Použije semena či osivo. Připraví půdu. Pečuje o pokoj. rostliny – pozoruje přírodu a provede hodnocení	Pěstitelské práce	
Připravit samostatný jednoduchý pokrm	Žák zná vybavení kuchyně, upraví stůl pro stolování, rozezná zdravé a nezdravé pokrmy	Příprava pokrmů	

3. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
učí se jednoduchými postupy vytvářet dekorativní předměty	– za pomoci vytváří jednoduché předměty – sleduje správný poměr tvarů, velikosti, barev – stříhá, nalepuje, spojuje, navléká	práce s drobným materiálem	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	– hněte, mačká, válí, koulí, uštipuje – vytváří základní tvary (válečky, šišky, koule	práce s model. hmotou	
	– stříhá, nalepuje, vytrhává – kombinuje barvy – učí se dodržovat základní hygienické návyky	práce s papírem	
pracuje podle slovního návodu, předlohy	– pracuje se stavebnicí plošnou, prostorovou, konstrukční – pracuje podle vlastní představy, podle návodu – provádí jednoduchou montáž a demontáž	práce montážní a demontážní	OSV - 5
	– ošetřovat pokojové rostliny (zalévá) – učí se kypřit půdu, zalévat květiny na záhonech	pěstitelské práce	
	– učí se udržovat pořádek – učí se základy osobní hygieny – učí se používat kapesník – učí se skládat oděv	práce v domácnosti sebeobsluha	
jednoduchými postupy vytvářet předměty z tradičních i netradičních materiálů	– podle návodu a za pomoci vytváří jednoduché dekorativní předměty – navléká, spojuje, tvaruje, lepí, stříhá a upravuje drobný materiál	práce s drobným materiálem, přírodninami, textilem	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	– mačká, hněte, válí, koulí, ubírá, uštipuje, stlačuje, vytahuje a jinak tvaruje různé druhy modelovací hmoty	práce s modelovací hmotou	
pracuje podle slovního návodu a	– překládá, skládá, stříhá, vytrhává, nalepuje,	práce s různými druhy papíru, práce s	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
předlohy	- slepuje různé druhy papíru - učí se pracovat s textilem	textilem	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, ale i samostatně	- pracuje podle vlastní představy a předlohy - pracuje se stavebnicí plošnou, prostorovou i konstrukční - sestavuje jednoduché modely	práce montážní, demont.	
pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	- ošetřuje pokojové rostliny (zalévá) - ošetřuje květiny na záhonech (kypří, zalévá) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při zacházení s pracovním nářadím	pěstitelské práce	
za pomoci připravit jednoduchou svačinu	- udržuje pořádek, zametá, utírá prach - upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování - učí se ovládat různé druhy zapínání - učí se skládat oděv	příprava pokrmů práce v domácnosti	
jednoduchými postupy vytvářet předměty z tradičních i netradičních materiálů	- podle návodu vytváří jednoduché dekorativní předměty - navléká, ohýbá, lepí, stříhá, spojuje, propichuje a různě upravuje drobný materiál	práce s drobným materiálem, s přírodním mater., s textilem, s drátem	
pracovat podle předlohy a slovního návodu	- hněte, mačká, válí, koulí, stlačuje, vytahuje, ubírá, uštipuje, rozděljuje, tvaruje, suší, vaří různé druhy modelovacích hmot	práce s model. hmotou	
pracuje podle slovního návodu a předlohy	- předkládá, skládá, vytrhává, stříhá, nalepuje, slepuje, řeže, vystřihuje, měří - navléká jehlu, váže uzlík, šije jednoduchý steh	práce s různými druhy papíru, s textilem	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, ale i samostatně	- sestavuje jednoduché modely z konstrukční, prostorové i plošné stavebnice	montáž., demontáž. práce	
pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	- ošetřuje pokojové rostliny - ošetřuje květiny na záhonech, rozmnožuje je, - upravuje půdu (učí se)	pěstitelské práce	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– umí zacházet s nářadím		
připravit samostatně jednoduchý pokrm	– upraví stůl pro stolování – zná základní vybavení kuchyně – dodrž. zákl. hyg. a bezpeč. práce – zvládne nákup nejzákladnějších potravin – umí připravit jednod. pokrm	příprava pokrmů	

4. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem	– vytváří přiměřenými prac. postupy různé výrobky z daného materiálu – papír – stříhá, ohýbá, polepuje, řeže, rozměřuje, modeluje ..... – dřevo – řeže, měří, opracovává, spojuje, piluje, natírá – kov – ohýbá, štípí, piluje, rovná – plasty – řeže, brousí, leští, piluje – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii – udržuje pořádek na pracovním místě – snaží se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce – volí vhodné prac. pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (nůžky, nůž, špachtle, ... pilka, pilník, kleště, hřebík, kladívko	Vlastnosti materiálu a jeho užití – přírodniny, model. hmota, papír, karton, textil, drát, dřevo ..... Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Pracovní pomůcky a nástroje	
Práce montážní a demontážní	– používá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky – provede při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž (konstrukční, plastové stavebnice) – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – udržuje pořádek na svém prac. místě, dodržuje zásady hygieny a bezpeč. práce	Stavebnice – plošné, prostorové Montáž, demontáž jednoduchých předmětů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce	– poznává základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování rostlin	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví	– rytí, sázení, hnojení, zalévání ... – význam tepla, světla, výživy .... – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, provádí pěstitelská pozorování (kypří, pleje, zalévá, přihnojuje, přesazuje) – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (rýč, hrábě, motyka ...) – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví – snaží se poskytnout první pomoc při úrazu při práci na zahradě	– půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - Pěstování rostlin – ze semen v místnosti, na zahradě - Pěstování pokojových rostlin - Zásady bezpečné práce s rostlinami	
Příprava pokrmů – dodržuje pravidla správného stolování a společ. chování při stolování – udržuje pořádek a čistotu prac. ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	– poznává základní vybavení kuchyně – snaží se připravit jednoduché pohoštění – uplatňuje zásady správné výživy – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování – udržuje pořádek a čistotu prac. ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- Základní vybavení kuchyně - Potraviny – výběr, nákup, skladování - Stolování – pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni	

5. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem – vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění	– vytváří přiměřenými prac. postupy různé výrobky z daného materiálu papír – stříhá, ohýbá, lepí, řeže, rozměřuje model. hmota – modeluje dřevo – měří, řeže, piluje, opracovává, spojuje, natírá kov – ohýbá, štípá, piluje, rovná, stříhá plasty – řeže, piluje, brousí, leští – využívá při práci s různým materiálem vlastní fantazii – používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (nůžky, nůž, pilka, kladívko, kleště ...) – snaží se udržet pořádek na prac. místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – snaží se poskytnout pomoc při drobném poranění	Jednoduché prac. postupy a operace. Vlastnosti materiálu a jeho užití – přírodniny, papír, karton, textil, drát modelovací hmota ..... Lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a užití Organizace práce	OSV - 5
Práce montážní a demontážní – pozná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek	– rozliší funkci a užití jednoduchých prac. nástrojů a pomůcek (šroubovák, maticový klíč)	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
– provede při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž – pracují podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – udržuje pořádek na svém pracovním	– provede při práci se stavebnicí jednoduchou montáž (stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční) – sestaví jednoduchý model – pracuje podle slovního návodu, předlohy,	Montáž a demontáž jednoduchých předmětů. Práce se stavebnicí.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při drobném úrazu	jednoduchého náčrtu – snaží se udržet pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – snaží se poskytnout první pomoc při drobném úrazu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým nátěrem Organizace práce	
Pěstitelské práce – poznává základní podmínky pro pěstování vybraných rostlin – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská porovnání – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	– osvojuje si základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny, provádí pěstitelská porovnání – používá podle druhu pěstitel. činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (rýč, hrábě, motyka, konev .....)	Pěstování pokojových rostlin – podmínky pro pěstování Základní podmínky pro pěstování rostlin Zásady bezpečné práce s rostlinami	
Pěstitelské práce – Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví – poskytne první pomoc při úrazu při práci na zahradě	– snaží se dodržovat zásady hygieny, bezpečnosti práce a ochrany zdraví – snaží se poskytnout první pomoc při úrazu při práci na zahradě	Zásady bezpečné práce s rostlinami	
Příprava pokrmů – pozná základní vybavení kuchyně – připraví samostatně jednoduché pohoštění – používá (drží se) zásad správné výživy – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	– pozná základní vybavení kuchyně – pojmenuje jednotlivé prac. náčiní – naučí se obsluhovat kuchyň. spotřebiče – snaží se připravit samostatně jednoduché pohoštění – dodržuje zásady správné výživy (co je zdravé, nezdravé) – připraví a jednoduše upraví stůl ke stolování – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – snaží se udržet pořádek, a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnostní práce	Základní vybavení kuchyně Bezpečná obsluha spotřebičů, základní technika v kuchyni Potraviny – výběr, nákup, skladování potravin Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Bezpečná obsluha spotřebičů	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	– snaží se poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni		

6. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytnout první pomoc při úrazu - získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	1. <u>Práce s technickým materiálem</u> - seznámení s pracovním řádem ve škol. dílnách, bezpečností při práci s konkrétními materiály a nástroji - zásady první pomoci při úrazu <u>Práce se dřevem</u> - rozezná druhy dřev (tvrdé x měkké), odhadne jejich fyzikální vlastnosti (pružnost, ...) - pozná nástroje ke zpracování a umí je pojmenovat - používá bezpečně nástroje - nebozez, dláto, rámová pila, děrovka atd. - užívá vhodných pomůcek k upevnění, k oddělování, k povrchové úpravě, spojování apod. <u>Práce s kovem</u> - orýsuje, ohne, piluje, odděluje, povrchově upevňuje kovový materiál pomocí vhodných nástrojů <u>Práce s plasty</u> - seznámí se s některými druhy plastů - řeže, piluje, brousí, stříhá (vhodnými nástroji)	- pracovní řád - školní řád - instruktážní film dřevo - různé druhy - pracovní nářadí a nástroje pro opracování dřeva řemesla a tradice drát, měkký plech plast	
	2. <u>Práce montážní a demontážní</u>		

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti	- sestavuje modely z konstrukční stavebnice z plastů i ze stavebnice kovové - užívá základní spoj - šroub - matice - čte z jednoduchého technického nákresu - sestavuje prostorové modely z kartónových vystřihovánek - dle plánu, fantazie 3. <u>Práce s ostatními materiály</u> - Práce s papírem, textilem, modelovacími hmotami, přírodními - rozliší uvedené druhy materiálů a pozná jejich vlastnosti - zvolí pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně použije nástroje a pomůcky	stavebnice - konstrukční - prostorové modely - druhy papíru - textil a jiné tkaniny - přírodniny - modelovací hmoty	OSV - 5
- pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	4. <u>Pěstitelské práce a chovatelství</u> - volí správné postupy při pěstování vybraných rostlin - pletí, sytí, kypření, ... - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - používá shodné pracovní pomůcky - využívá rostlin k výzdobě - (možno i v kombinaci s jiným materiálem) - prokáže základní znalosti chovu drobných zvířat, dodržování bezpečného kontaktu se zvířaty	- okrasné rostliny - pokojové květiny - půda a její zpracování - jednoduchá vazba a aranžování	
Dodržuje základní hygienické návyky a bezpečnost práce. Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	5. <u>Provoz a údržba domácnosti</u> Zná pravidla bezpečnosti práce a hygienické zásady při přípravě jednoduchých pokrmů - (pomazánka, těstoviny, polévka, omeleta	Kuchyně - základní vybavení, udržení pořádku a čistoty, hygiena a bezpečnost provozu.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
Učí se základům péče o dítě.	Připraví kojeneckou výživu, umí manipulovat s kojeneckou lahví.	Péče o mladší sourozence.	
Prakticky uplatňuje osobní hygienu.	Seznámí se s péčí o tělo - obličej, ruce, nohy, vlasy.	Osobní hygiena.	
Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu.	6. <u>Příprava pokrmů</u> Seznamuje se s racionální a zdravu výživou - ovoce, zelenina, saláty. Seznámí se s vybavením domácí lékárničky. Zvládne první pomoc drobného poranění, ošetří říznutí, popálení, opaření.	Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu.	

7. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- provádět jednoduché práce s technic. materiálem a dodržovat technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí	1. <u>Práce s technickým materiálem</u> <u>Práce se dřevem</u> - bezpečně používá nástroje k práci se dřevem - struhák, nebozez, dláto, děrovka, chromová pila, aj. - snaží se o zvládnutí základů přesnosti, plnění a dokončení zadaných úkolů - zvládá spojování dřeva (lepidlo, hřebík, šroub, ...)	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace prací - druhy dřeva	
	<u>Práce s kovem</u> - převede nárys výrobku rýsovací jehlou na kovový materiál pomocí měřidel - provádí ohýbání, oddělování, spojování, povrchovou úpravu pomocí vhod. pomůcek	kov - dle možností	
	<u>Práce s plasty</u> - zpracovává (řez, piluje, stříhá, vrtá, lepí, tvaruje teplem apod.) některé druhy plastů	druhy plastů (dle možností)	
	2. <u>Práce montážní a demontážní</u> - pozná a pojmenuje základní části jízdního kola - provádí montážní a demontážní práce na jízdním kole, základní údržbu, kontroluje jeho povinné vybavení pro provoz na pozemních komunikacích - používá vhodné nářadí - trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic	jízdní kolo	
- dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku	3. <u>Práce s ostatními materiály</u> - práce s různými materiály podle konkrétních možností školy (dle tématického plánu)	- technologické postupy podle zpracovávaného materiálu	OSV - 5
	4. <u>Pěstitelské práce chovatelství</u>		

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	– dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty – zná podmínky chovu zvířat v domácnosti – využívá školní podmínky pro pěstování zeleniny (využití skleníku) – ovládá zásady správné sklizně a skladování – má povědomí o boji se škůdci – rozpozná druhy ovocných dřevin, péče o ně		
Provádí jednoduché operace platebního styku. Používá vhodné prostředky při práci v domácnosti. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. Provádí správně základní úkony v péči o dítě. Zdokonalí se v péči o osobní hygienu.	5. <u>Provoz a údržba domácnosti</u> Sestaví jídelníček a zjistí cenu daných potravin. Učí se písemně vyúčtovat rozpočet. Nakoupí potraviny potřebné k přípravě pokrmu. Připraví pro dítě mléčné směsi. Učí se pečovat o kojence - koupání, oblékání, přebalování. Hygiena odívání - jak pečujeme o čistotu prádla, oděvu a obuvi. Ošetřuje drobné úrazy - popálení, opaření, poranění.	Finance a provoz domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby hotovostní a bezhotovostní platební styk. Energie, voda a jejich úspora. Úklidové práce spojené s provozem domácnosti. Péče o dítě. Osobní hygiena. První pomoc.	
Zná základy stolování a obsluhy u stolu.	6. <u>Příprava pokrmů</u> Učí se připravit jednoduché jídlo ve studené a teplé kuchyni i se stolováním. Seznamuje se s mycími a čistícími prostředky a pracuje s nimi podle návodu.	Příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy. Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů. Zásady zdravé výživy. Slavnostní stolování v rodině - zdobné prvky, květiny na stole.	

8. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
– pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v prac. postupech a návodech	1. <u>Práce s technickým materiálem</u> <u>Práce se dřevem</u> – prohlubuje si poznatky o dřevě – zná různou povrchovou úpravu – spojuje dřevo různou technikou – seznamuje se s technickým výkresem, nákresem – prohlubuje si dovednosti a návyky z předchozích ročníků <u>Práce s kovem</u> – pozná složitější kovové materiály – zdokonaluje se v prac. činnostech kovem – provádí jednoduché spoje - nýtování, šroubování, pájení – řeže vnitřní a vnější závit – má vědomí o úloze techniky v životě člověka <u>Práce s plastem (sklem)</u> – seznámí se s nejběžnějšími plasty – provádí a zdokonaluje se v řezání, pilování, vrtání, ohýbání, lepení a tvarování plasty	dřevo technická dokumentace kov tradice, řemesla druhy plastů (PVC, polystyrén, polyetylén)	OSV - 5
ovládat montáž a demontáž	2. <u>Práce montážní a demontážní</u> – k sestavení modelu používá jednoduchý návod, předlohu, náčrt, plán nebo schéma	návod, předloha, náčrt, plán, schéma	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
jednoduchého zařízení	– zhotovení jednoduchý elektrotechnický výrobek (do 24 V) – na cvičné, panelu (do 24 V) zapojí objímku, zásuvku, vypínač, přepínač – zapojí a bezpečně obsluhuje elektr. spotřebiče	elektrotechnické stavebnice	
zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem materiálu zpracovávaného	3. <u>Práce s ostatními materiály</u> – ovládá práci s různými materiály dle možností vyučujícího (školy) – volí vhodné technologické postupy	papír, textil, modelovací hmoty, přírodniny	
– dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	4. <u>Pěstitelské práce a chovatelství</u> – zná zásady při ošetřování a krmení dom. zvířat – dokáže poskytnout 1. pomoc při úrazu zvířetem – zná některé léčivé rostliny, jejich účinky a využití v kuchyni – pozná některé jedovaté rostliny – poskytne 1. pomoc při styku s nimi – seznámí se s nebezpečnými účinky drog	zvířata – léčivé rostliny a koření jedovaté rostliny	EV - 4
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti. Dokáže provádět údržbu oděvů praním a žehlením. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy. Poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií. Poskytuje první pomoc. Osvojí si poznatky hygieny a prevence	5. <u>Provoz a údržba domácnosti</u> Důsledně dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s elektrickými spotřebiči. Učí se poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem a chemikálií. Poučí se o nebezpečí infekcí a různých chorob. V sexuální výchově rozšíří si poznatky o pohlavní hygieně ženy a prevenci pohlavních chorob, antikoncepci.	Údržba oděvu a textilií - postupy. Žehlení. prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi. Údržba v domácnosti, úklid, prostředky, postupy. Bezpečnost při styku s čisticími prostředky. Vybavení lékárníčky. Osobní hygiena. Sexuální a zdravotní výchova.	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
chorob a sexuální výchovy.			
Připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy.	6. <u>Příprava pokrmů</u> Zdokonaluje se v přípravě pokrmů studené a teplé kuchyně. Provádí složitější úpravu pokrmů i stolování - sváteční úprava stolu. Učí se správnému stravovacímu režimu. Uplatňuje zásady zdravé výživy.	Skupiny potravin, Sestavování jídelníčku. Způsoby konzervace potravin.	
- znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a SŠ - posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života - využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	7. <u>Svět práce</u> - trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť atd. - seznámí se s pracovními činnostmi vybraných profesí - zná své osobní zájmy a cíle, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti - ví, kde najde úplnou a přehlednou nabídku a informace pro výběr dalšího vzdělávání	povolání a jejich prac. náplň exkurze, přednášky, ÚP	

9. ročník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
- používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu	1. <u>Práce s technickým materiálem</u> <u>Práce se dřevem</u> - prohlubuje si poznatky o dřevě, zná jejich různou povrchovou úpravu, spojování různými technikami - zvládá samostatný pracovní postup (od přípravy materiálu) až k dokončení finálního výrobku - provádí samostatné úkoly dle technické dokumentace (dle schopností žáka) <u>Práce s kovem</u> - prohlubují si znalosti a dovednosti práce s kovem - dokáže kov opracovat podle technické dokumentace vhodnými pomůckami - vyzná se v technickém výkresu <u>Práce s plasty (sklem)</u> - prohloubení znalostí o nejběžnějších druzích plastů a skla - rozlišuje druhy skla - zvládá činnosti k opracování, spojování, povrchové úpravě, tvarování plastů a skla	dřevo kov (dle možností) plast, sklo	
- sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model	2. <u>Práce montážní a demontážní</u> - ovládá sestavení daného modelu podle náčrtu, návodu nebo plánu - zvládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - umí vyměnit žárovku, pojistky - dodržuje bezpečnost při zacházení s elektr.	- stavebnice - konstrukční, elektrotechnická, sestavování modelů, montáže a demontáže	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
	spotřebiči, pokyny pro provoz a údržbu elektr. spotřebičů v domácnosti		
– správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	3. <u>Práce s ostatními materiály</u> – zvládá pracovat s různými materiály dle konkrétních možnosti školy – ovládá správný výběr a používání nástrojů a pomůcek podle materiálu	– papír – textil, tkaniny – modelovací hmoty – přírodniny	OSV - 5
– organizovat svoji pracovní činnost	4. <u>Pěstitelské práce, chovatelství</u> – volí správné postupy při pěstování vybraných druhů rostlin (zelenina, okrasné rostliny, ovocné rostliny) – zná některé léčivé a jedovaté rostliny – postará se o domácí zvířata v souladu se zásadami hygieny a bezpečnosti práce v kontaktu se zvířaty	– zelenina – okrasné rostliny – ovocné rostliny – léčivé a jedovaté rostliny – zvířata	EV - 4
Zachází správně s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením. Provádí drobnou domácí údržbu. Seznámí se s vybranými kapitolami Zákona o rodině. Doplní si znalosti z osobní hygieny dívky v době dospívání a v dospělosti.	5. <u>Provoz a údržba domácnosti</u> Prakticky se seznamuje s moderním kuchyňským vybavením - aut. pračka, mikrovlnná trouba, fritovací hrnec, mixer - funkce, užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu. Formou besedy seznámí se s důležitostí plánovaného rodičovství - rodinný život, dávky v mateřství, práva a povinnosti rodičů, výbavička pro kojence, výchova k hygienickým návykům.	Elektrické spotřebiče. První pomoc při úrazu. Zákon o rodině. Péče o dítě. zdravotní výchova.	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče. Teoreticky ovládá první pomoc při zasažení el. proudem.	6. <u>Příprava pokrmů</u> Zdokonaluje se v přípravě pokrmů - polévky, úprava masa, přílohy, doplňky k jídlu, moučníky. Plánuje ekonomiku domácnosti, sestavuje rozpočet (týden, měsíc)	Příprava menu.	
– být seznámen s právy a povinnostmi	7. <u>Svět práce</u> – zvládne si vyhledat na PC práva a	– práva a povinnosti vyplývajícího	

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Očekávané výstupy (RVP ZV)	Školní (konkretizovaný) výstup	Učivo	Průřezová témata
zaměstnanců a zaměstnavatelů – prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání – být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů – má povědomí o způsobech vyhledávání zaměstnání, problémech nezaměstnanosti	z pracovního poměru – zákoník práce – pohovor u zaměstnavatele – formy podnikání	

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

6.1.1 Úvod

Při hodnocení žáků se zaměřujeme očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích předmětů a na konkretizované výstupy, které tvoří vzdělávací výstup ke konkrétnímu učivu v jednotlivých ročnících v jednotlivých předmětech, které byly tvořeny s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáků tak, aby ho vybavily souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů - klíčovými kompetencemi. Při hodnocení se zaměříme na dílčí kompetence jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělání.

6.1.2 Způsoby hodnocení

Nedílnou součástí výchovně - vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládl, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nemá být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení jeho chování a projevu. Celkově hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Veškeré hodnocení by vždy mělo být pozitivní a motivující, hledat úspěchy, správné řešení a ne vyhledávat chyby. Významnou součástí celého systému je sebehodnocení žáka (autoevaluace) jako okamžitá zpětná vazba jeho pokroku a výkonu.

Rodiče, až na výjimky, stále upřednostňují klasifikaci jako formu hodnocení vyjádřenou klasifikačním stupněm (známkou). Slovní hodnocení je zatím využíváno u žáků s individuálním učebním plánem a specifickými poruchami učení.

Je třeba si uvědomit, že kromě rozdílů v inteligenčních schopnostech se žáci liší styly učení. Můžeme však zjistit, aby tomuto stylu odpovídaly některé činnosti. Ze stejných podmínek by měly vycházet i různé způsoby hodnocení a jejich kombinace.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je vyjádřeno v každém pololetí na vysvědčení klasifikací, slovním hodnocením nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy na základě doporučení PPP a souhlasu zákon. zástupců žáka.

V posledním roce plnění školní docházky (na konci prvního pololetí) vydává škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cíle vzdělávání. Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažení výstupní úrovní vzdělávání, možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka a o chování žáka.

Škola převede hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem.

6.1.3 Kritéria hodnocení

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou zformulována ve vnitřním klasifikačním řádu školy (viz příloha ŠVP), který je součástí školního řádu.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy slouží k poskytování zpětné vazby vedení školy o tom, jak se škole daří naplňovat vzdělávací záměry a cíle. Autoevaluace školy je zároveň hodnocením kvality školy a jejího ŠVP. Škola se zaměřuje ve své evaluační činnosti na tyto oblasti: podmínky a výsledky vzdělávání, úroveň řídicí práce, spolupráce s rodiči a institucemi.

Základní škola praktická a Základní škola speciální Mělník
Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Autoevaluace školy

Oblasti	Podmínky ke vzdělávání	Výsledky vzdělávání	Úroveň řídicí práce	Spolupráce s rodinou, institucemi a veřejností
Cíle	– účelně materiální vybavení školy – odborná úroveň pedagogického sboru – spokojenost žáků a učitelů	– dosažení kvalitních výsledků odpovídajícím individuálním možnostem žáků	– propracovaná a fungující strategie řízení školy	– cílevědomá spolupráce rodičů se školou – spokojenost rodičů – kladné hodnocení veřejnosti a kontrolních orgánů (zřizovatel, ČŠI)
Nástroje	– efektivní hospodaření s finančními prostředky (nákup pomůcek, odměňování učitelů) – DVVP - pravidelná a promyšlená účast – klima školy	– analýza žakovských prací – hospitační činnost vedení školy – výsledky přijímacího řízení žáků na OU – výroční zpráva (pedagogická část)	– plánování a kontrolní činnost řídicího systému ze strany vedení školy – ze strany zřizovatele a kontrolních orgánů – výroční zpráva (pedagogická a ekonomická část) – odborné revize - BOZP, PO, elektro podle platných norem	– třídní schůzky – konzultační hodiny učitelů pro rodiče – veřejná prezentace školy
Časové rozvržení	– průběžně	– průběžně - analýza žakovských prací, hospitační činnost – 1x ročně - výsledky přijímacího řízení, výroční zpráva	– průběžně - kontrolní činnost ze strany vedení školy, odborná revize – 1x ročně výroční zpráva, – kontrolní orgány - škola neovlivní	– 3x ročně - třídní schůzky – průběžně - konzultační hodiny po předchozí domluvě s rodiči, veřejná prezentace školy

7 Přílohy

7.1 Školní vzdělávací program – Přípravná třída

Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

Charakteristika vzdělávacích oblastí:

Obsahové vymezení:

Výchovně vzdělávací práce v přípravné třídě vychází z obsahu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s ohledem na potřeby dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí pouze v předškolním věku.

Časové vymezení:

Výchovně vzdělávací plán odpovídá třídním učebním plánům, které jsou realizovány od 8.00 hod. do 11.40 hod. denně.

Organizační vymezení:

Výchovně vzdělávací obsah přípravné třídy má komplexní charakter. Součástí výuky je především vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků, rozvíjení a upevňování slovní zásoby i celkové komunikace, individuální přístup k dětem s handicapem, pravidelné vycházky, návštěvy kulturních zařízení a akcí pořádaných městem pro děti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V průběhu výchovně vzdělávací práce v přípravné třídě využíváme pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí následující postupy a metody:

Kompetence k učení:

- vedeme děti ke koncentraci, k experimentování
- snažíme se vést děti k používání jednoduchých pojmů a výrazů
- učíme děti využívat získaných zkušeností v praktických činnostech
- vedeme děti ke spontánnímu i vědomému učení
- rozvíjíme v dětech schopnost odhadovat své vlastní síly

- učíme děti hodnotit vlastní pokroky i výkony ostatních

Kompetence k řešení problémů:

- učíme děti řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti
- vedeme děti k rozvoji a využívání fantazie a představivosti
- rozvíjíme v dětech matematické představy, učíme je vnímat elementární matematické souvislosti, využívat logické úvahy

Kompetence komunikativní:

- průběžně rozšiřujeme aktivní i pasivní slovní zásobu dětí
- pomáháme dětem zdokonalovat komunikaci s okolím
- vedeme děti k vyjadřování a sdělování vlastních prožitků, pocitů, nálad různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- učíme rozumět slyšenému

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme v dětech citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším
- učíme děti rozpoznat nevhodné chování, agresivitu, lhostejnost
- učíme děti samostatně rozhodovat o svých činnostech
- vedeme děti k vědomé odpovědnosti za své chování a jednání

Kompetence činnostní a občanské:

- rozvíjíme v dětech smysl pro povinnost ve hře, práci i v učení
- vedeme děti k dodržování pravidel společného soužití mezi vrstevníky
- učíme děti uvědomovat si svá práva i práva druhých
- vedeme děti k péči o osobní zdraví a bezpečí své i druhých

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho tělo

Výstupy z RVP PV

Dítě by mělo dokázat:

zvládnout základní pohyb. dovednosti, prostorovou orientaci, pohyb v různém prostředí
vědomě napodobovat jednoduché pohyby, ovládat dechové svalstvo
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
zvládnout sebeobsluhu, základní hygienické návyky
pojmenovat části lidského těla, rozlišovat co prospívá zdraví

Školní výstupy

Dítě by mělo dokázat:

poznávat své vlastní tělo
umět se pohybovat – chůze, běh, skoky, poskoky, lezení, míčové hry.....
činnosti zdravotní, správné dýchání
rozvíjet sluchové, hmatové, chuťové, zrakové smysly
základy hygieny, sebeobsluhy, jednoduché obsluhy
zacházet s předměty denní potřeby, nástroji, výtvarným materiálem

Vzdělávací nabídka	lokomoční činnosti – chůze, běh, skoky, lezení, přelézání... manipulace s předměty, pomůckami, nástroji, materiálem(VV, PV) grafomotorické cviky smyslové a psychomotorické hry hudební a pohybové hry činnosti v kterých budou poznávat lidské tělo, poznatky o zdraví jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika – jazyk a řeč	
Výstupy z RVP PV	Dítě by mělo dokázat: správně vyslovovat, ovládat dech, tempo řeči vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity porozumět slyšenému, naučit se zpaměti krátké texty sluchově rozlišovat počáteční a koncové slabiky vést rozhovor rozlišovat a znát některá písmena a číslice poznat napsané své jméno
Školní výstupy	Dítě by mělo dokázat: říci o čem přemýšlí, co si myslí rozumět příběhu, ději, slyšenému přednes básniček, říkanek, krátkých pohádek nedělat chyby ve výslovnosti poznat první a poslední hlásku, některá písmena a číslice naslouchat kamarádovi, vést s ním rozhovor

Vzdělávací nabídka	artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry společně diskutovat, hovořit na určité téma podle skutečnosti, nebo podle obrazového materiálu poslech a následná reprodukce slyšeného přednes, recitace, zpěv, dramatizace prohlížení, „čtení“ knížek grafomotorická cvičení – tvary, písmena, číslice
Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika – poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	
Výstupy z RVP PV	Dítě by mělo dokázat: vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí chápat zákl. číselné a mat. pojmy, elementární mat. souvislosti a podle potřeby je využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do deseti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (dnes, včera, zítra, ráno, večer, roční období, rok), orientovat se v prostoru, rovině, částečně v čase z paměti krátké texty, vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim

Školní výstupy	Dítě by mělo dokázat: využívat všech svých smyslů při poznávání soustředit se na dané činnosti a být určitou dobu pozorný, postupovat a pracovat podle pokynů a instrukcí učitele znázornit a porovnat daný počet předmětu do deseti, určit první a poslední prvek, poznat více a méně pochopit prostorové pojmy a elementární časové pojmy naučit se nazpaměť krátké říkanky, básničky a písničky vyjádřit svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických)
Vzdělávací nabídky	hry pro rozvoj jednotlivých smyslů, smyslové hry hry zaměřené na rozvoj pozornosti konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty námětové hry a činnosti hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) návěst říkadel, básniček a písniček hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a rovině práce s knihou a obrazovým materiálem
Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika – sebepojetí, city, vůle	
Výstupy z RVP PV	Dítě by mělo dokázat: odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si své možnosti a limity (své silné i slabé stránky) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Školní výstupy	Dítě by mělo dokázat: být samostatné a pracovat v kolektivu třídy bez přítomnosti rodičů rozhodnout o své činnosti v rámci zadaného úkolu poznat s pomocí učitele hranice svých schopností vyjádřit a projevit radost z činností i z nových poznatků dodržovat stanovené pravidla chovat se ohleduplně k lidem, zvířatům, věcem zachytit a vyjádřit své prožitky pomocí hudby, pohybu, výtvarně, slovně soustředit se na činnosti, dokončit započaté
Vzdělávací nabídka	spontánní hra námětové hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte dramatické činnosti (předvádění, napodobování i charakteristika různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) výlety do přírody, kulturní akce hry na téma – rodina, přátelství
Vzdělávací oblast: Dítě a ten druhý	

Výstupy z RVP PV	Dítě by mělo dokázat“ navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznat stejná práva druhým a respektovat je spolupracovat s ostatními respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol apod. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
Školní výstupy	Dítě by mělo dokázat: využívat běžných verbálních i neverbálních komunikačních aktivit s dospělým chápat projevy radosti, smutku, zlosti a dalších emocí na modelových hrách předvést komunikaci s kamarádem vhodným způsobem odmítnout nepříjemnou komunikaci dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhým tolerovat, respektovat, vnímat druhé děti vhodné chování při setkání s neznámou osobou vyřešit vhodným způsobem situaci, kdy mu druhé dítě ubližuje
Vzdělávací nabídka	běžné verbální a neverbální aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách hry podporující sbližování dětí hry které vedou k ohleduplnosti, ochotě, řešení sporů četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučení dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
Vzdělávací oblast: Dítě a společnost	

Výstupy z RVP PV	Dítě by mělo dokázat: uplatňovat návyky v zákl. formách spol. chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé osoby, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho proměn (vnímat zákl. pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich, řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se spol. programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody chovat se zdvořile, přistupovat k ostatním bez předsudků, s úctou, vážit si jejich práce a úsilí zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat zákl. hud. dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jed. hud. nástrojem, sledovat a rozlišovat rytmus)
Školní výstupy	Dítě by mělo dokázat: slušně se chovat ve společnosti, v kolektivu začlenit se do kolektivu třídy, spolupracovat s dětmi, hrát si a komunikovat s nimi chovat se zdvořile k dospělým lidem, k dětem, ke starým a postiženým lidem vyhýbat se nežádoucímu chování zacházet opatrně s vlastními i školními hračkami, pomůckami, penězi a ostatními předměty výtvarné dovednosti – používat barvy, modelovat, tvořit z papíru, používat různý materiál a přírodniny zazpívat píseň, vyjádřit pohybem rytmus a zacházet s Orfovémi nástroji umět sledovat literární, hudební představení, říci co se mu líbí, nelíbí
Vzdělávací nabídka	motivační hry na pozitivní chování aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí přípravné třídy spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty, sportovní akce, kulturní programy apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací a divadelních scének návštěva kulturních, sportovních a společenských akcí
Vzdělávací oblast: Dítě a svět	

Výstupy z RVP PV	Dítě by mělo dokázat: orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jed. praktické situace, které se doma a ve škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v prostředí přípravné třídy pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
Školní výstupy	Dítě by mělo dokázat: orientovat se ve škole a jejím blízkém okolí, částečně i v našem městě (důležitá a významná místa, ulice, doprava, obchody, lékaři...) vykonávat jednoduché činnosti, které se pravidelně opakují a dodržovat základní pravidla bezpečnosti a společenského chování pozorovat a popsat dění v okolí, dbát o pořádek a čistotu ve škole a v okolí mít poznatky o zeměkouli, vesmíru, o své zemi a kultuře porozumět změnám v jeho životě (vstup do školy), uvědomovat si co je nebezpečné (manipulace s předměty, kontakt se zvířaty, nebezpečné látky), uvědomovat si sounáležitost člověka se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi
Vzdělávací nabídka	přirozené pozorování prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturní i technické objekty, vycházky do okolí, výlety, vycházky do ulic, návštěvy obchodů a dalších pro dítě významných objektů situační didaktické hry – u lékaře, v obchodě, ve škole, doma atd. nebezpečné situace a jejich zvládání – dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, práce s obrazovým materiálem, encyklopedií udržování čistoty ve třídě, úklid hraček a pomůcek pozorování živé a neživé přírody, eko hry, smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí

Hodnocení v přípravné třídě

V přípravné třídě jsou žáci hodnoceni v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slovně, převážně povzbuzováním, pochvalou či pohlazením. Každá konkrétní práce je pak hodnocena obrázkem, razítkem, jedničkou (a to i při menším úspěchu). Pravidelné hodnocení probíhá na konci každého dopoledního vyučovacího bloku. Jsou vyzdvihnuty všechny úspěchy a zdary žáka a naopak žáci sami slovně hodnotí, co se jim během dne líbilo a co ne. Hodnocení je motivační, je v něm oceněn nejen výsledek, ale i snaha a úsilí, které dítě při práci vynaložilo. Rodiče jsou informováni průběžně o činnosti ve škole. Další komplexnější hodnocení je prováděno každé čtvrtletí, jak písemnou formou (notýsek), tak ústně. Na konci školního roku dostanou žáci pochvalný list a rodiče přehled o průběhu předškolní přípravy, který zároveň obdrží škola, kde dítě zahájí školní docházku.

7.2 Školní vzdělávací program – Školní družina

Školní vzdělávací program školní družiny

při Základní škole praktické a Základní škole speciální Mělník

Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Motto:

Cokoliv se ve škole dělá, nechť slouží a napomáhá budoucímu životu ...

J.A.Komenský

Obsah:

1. Materiální, personální a ekonomické podmínky vzdělávání ve školní družině
2. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví za nichž vzdělávání ve školní družině probíhá
3. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
4. Podmínky přijímání žáků do ŠD
5. Charakteristika školní družiny a školního vzdělávacího programu pro školní družinu
6. Cíle vzdělávání ve školní družině
7. Délka vzdělávání ve školní družině
8. Časový plán vzdělávání ve školní družině
9. Formy vzdělávání ve školní družině
10. Obsah vzdělávání ve školní družině

1. Materiální, personální a ekonomické podmínky vzdělávání ve školní družině

Materiální podmínky:

Školní družina využívá ke své vzdělávací činnosti tyto prostory:

- klubovna ŠD v budově školy v Rousovicích
- tělocvična v budově školy v Rousovicích
- dílna a kuchyňka v budově školy v Rousovicích
- zahrada (školní hřiště) s pískovištěm a atrium při budově školy v Rousovicích

Klubovnu tvoří prostorná třída a příruční sklad materiálního zázemí pro vychovatelku. Místnost je vybavena funkčním žákovským nábytkem, který odpovídá věkovým nárokům žáků. Koberec umožňuje realizaci relaxačních forem zájmového vzdělávání a odpočinku žáků.

Školní družina je vybavena videorekordérem, televizním přijímačem, CD přehrávačem, radiomagnetofonem a menším hudebním klávesovým nástrojem. Často je také využíván diktafon. Pro odpočinkové činnosti slouží žákům dostatečné množství různých vhodných her a stavebnic s didaktickým zaměřením. Příruční knihovna (cca 50 titulů) je umístěna přímo v této klubovně. Ke sportovnímu vyžití žáků na školním hřišti slouží míče, švihadla, líný tenis a 5 jízdních kol. Rozvoj prostorové představivosti je u žáků zajišťován využíváním molitanového systému, který je tvořen soustavou geometrických těles větších rozměrů. Pro aktivity žáků na pískovišti je ŠD vybavena množstvím vhodných hraček, umístěných v zahradní kůlně.

Pro tvořivou práci žáků je zajišťován pravidelně v dostatečném množství materiál (papírové čtvrtky, barevný a krepový papír, psací a kreslicí prostředky, modelína, a pod.) z příspěvků inkasovaných za vzdělávání žáků ve školní družině.

Materiální zázemí ŠD je dle finančních možností školy pravidelně obnovováno a doplňováno.

Personální podmínky:

Vzdělávání ve školní družině je zajišťováno jednou odborně kvalifikovanou vychovatelkou, která si své pedagogické vzdělání pravidelně doplňuje na akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i řízeným samostudiem.

Profil vychovatelky:

- má vysokou míru empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku žáků
- má organizační schopnosti, navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti žáků
- má právní vědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

Ekonomické podmínky:

Výše příspěvku inkasovaného od žáků za vzdělávání ve školní družině je stanovena dle směrnice č. 1/2005/ŠD. V souladu se Zákonem č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a § 11, odst.1 vyhlášky MŠMT č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání byla stanovena výše příspěvku za zájmové vzdělávání ve školní družině. Základní částka příspěvku činí 60,- Kč na kalendářní měsíc.

Žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí může ředitelka školy výši příspěvku individuálně snížit. Splatnost měsíčního příspěvku je do 15. dne v měsíci hotově u vychovatelky ŠD. Získané finanční prostředky budou použity výhradně pro zlepšení zařízení a vybavení školní družiny.

Nárok na vrácení příspěvku nastává pro žáka v případě dlouhodobé nemoci a to po dohodě s ředitelem školy.

ŠD využívá více zdrojové financování – kromě základních zdrojů (MŠMT, zřizovatel školy) čerpá finance i z dalších zdrojů např. sponzorské dary atd. V budoucnu bychom chtěli využít i zdroje dotační politiky.

2. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž vzdělávání ve školní družině probíhá

- ŠD má jedno oddělení se 14 žáky,
- k odpočinkové činnosti je využíván koberec a molitanová matrace, k pracovním činnostem a stolním hrám slouží stoly, které nemají tradiční uspořádání,
- oddělení je vybaveno osvětlením, koberece jsou pravidelně vysávány mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny,
- pitný režim je zajištěn ve spolupráci se školní jídelnou a z vlastních zdrojů žáků z domova, sociální zařízení je pro ŠD společné se školou. Žáci ŠD využívají školní šatny,
- na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti,
- lékárnička pro první pomoc je umístěna v klubovně ŠD, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v přihláškách. Vychovatelka byla proškolená v základech 1. pomoci a je seznámena se zdravotním stavem některých dětí (epilepsie, diety, alergie...),
- vychovatelka spolupracuje s rodiči a tř. učitelkou a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy,
- na pozemku školy a v jejím okolí by se neměly vyskytovat jedovaté rostliny a dřeviny
- sleduje se prašnost, důsledně se uklízí,
- hlídá se přetápění místnosti, suchý vzduch,
- včas jsou upozorňováni rodiče na zdravotní změny žáka (příznaky možného onemocnění),
- žáci nejsou vystavováni nadměrné zátěži,
- pískoviště je chráněno fólií,
- podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví za nichž vzdělávání ve školní družině probíhá rozpracovává Školní řád a Vnitřní řád školní družiny.

3. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší základní škole probíhá výuka žáků s lehkým mentálním postižením. Do naší školy jsou zařazováni na základě vyšetření ve speciálním poradenském zařízení a se souhlasem zákonných zástupců.

Také vzdělávání ve školní družině je přizpůsobeno tomuto specifiku (menší počet žáků, speciálně-pedagogické metody práce, způsob hodnocení, větší možnost individuálního přístupu apod.).

Žákům, kteří jsou vzděláváni ve škole (na doporučení speciálního poradenského zařízení) podle individuálního vzdělávacího plánu, přizpůsobuje také vychovatelka ve školní družině jejich vzdělávání tomuto plánu (např. v rámci přípravy na vyučování).

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a s výchovným poradcem školy.

Dle stupně a charakteru handicapu žáků bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude vždy brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.

4. Podmínky přijímání žáků do ŠD

O přijetí žáka ke vzdělávání ve školní družině rozhoduje ředitelka školy na základě písemné žádosti rodičů nebo jiných zákonných zástupců žáka. Součástí přihlášky je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny. Do ŠD je žák přijímán vždy jen na jeden školní rok.

Ke vzdělávání ve školní družině může být přijat pouze žák Základní školy praktické a Základní školy speciální Mělník Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník, přičemž především budou přijímáni žáci 1. stupně této školy.

Do družiny může být žák přihlášen během celého školního roku. Na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka může žák ukončit docházku během celého školního roku.

O vyloučení žáka ze školní družiny (jestliže žák porušuje vážným způsobem vnitřní řád školní družiny či ohrožuje zdraví své nebo ostatních spolužáků) rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení, odvolacím orgánem je Krajský úřad Středočeského kraje.

Doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává.

5. Charakteristika školní družiny a školního vzdělávacího programu pro školní družinu

Vzdělávání ve školní družině (dále též ŠD) probíhá převážně v klubovně ŠD, která se nachází v jedné ze tří budov Základní školy praktické a Základní školy speciální Mělník Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník (dále též ZŠ) na adrese Cukrovarská 2068, Mělník – Rousovice.

ŠD má jedno oddělení. Školní družina je zřízena dle Školského zákona a řídí se zejména dle prováděcí vyhlášky MŠMT č.74/2005 Sb. ŠD se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou.

ŠD navštěvují žáci praktických tříd 1. – 5. ročníku ZŠ a žáci speciální třídy ZŠ, její kapacita je 36 žáků. Činnost ŠD vychází z pedagogiky volného času.

Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ (dále jen ŠVP ŠD) navazuje plně a ve všech svých částech na Školní vzdělávací program ZŠ. ŠVP ŠD je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, převážně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, je to otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

6. Cíle vzdělávání ve školní družině

Základním cílem je rozvíjení kompetencí žáků a určitá návaznost na průřezová témata ŠVP ZŠ zejména v oblasti osobnostní a sociální výchovy:

- nabízet dětem smysluplné využití volného času
- rozvíjet v dětech schopnosti spolupráce i tolerance
- rozvíjet u dětí kreativitu a fantazii
- kultivovat verbální i neverbální projev dětí
- rozvíjet pohybové schopnosti dětí
- upevňovat jemnou motoriku dětí
- vést děti k tvořivosti a touze po poznání
- spoluutvářet učební a pracovní návyky dětí
- vést děti k vyjádření svých pocitů
- vést děti k uvědomování si práv a naplňování povinností
- posilovat u dětí pocit jistoty a sebedůvěry
- učit děti plánovat svůj čas
- kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování
- osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život
- správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku
- rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti
- využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací)
- pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti

7. Délka vzdělávání ve školní družině

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců - po dobu trvání školního roku.

Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin se realizuje nebo přerušuje činnost ŠD po projednání s rodiči a se zřizovatelem (výše příspěvku zůstává stejná).

Provoz školní družiny probíhá dle potřeb školy (rozvrhy, akce).

8. Časový plán vzdělávání ve školní družině

Pondělí:

11:40 – 13:00 oběd, odpočinková a rekreační činnost

13:00 – 14:00 zájmová a rekreační činnost (tělesná výchova, pracovní výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova, dopravní a environmentální výchova), příprava na vyučování, to vše dle potřeb a momentální kondice žáků.

14:00 – 15:00 vycházka s cílem na autobusovém nádraží

Úterý:

11:40 – 13:00 oběd, odpočinková a rekreační činnost

13:00 – 14:00 zájmová a rekreační činnost (tělesná výchova, pracovní výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova, dopravní a environmentální výchova), příprava na vyučování, to vše dle potřeb a momentální kondice žáků.

14:00 – 15:00 vycházka s cílem na autobusovém nádraží

Středa:

11:40 – 13:00 oběd, odpočinková a rekreační činnost

13:00 – 14:00 zájmová a rekreační činnost (tělesná výchova, pracovní výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova, dopravní a environmentální výchova), příprava na vyučování, to vše dle potřeb a momentální kondice žáků.

14:00 – 15:00 vycházka s cílem na autobusovém nádraží

Čtvrtek:

11:40 – 13:00 oběd, odpočinková a rekreační činnost

13:00 – 14:00 zájmová a rekreační činnost (tělesná výchova, pracovní výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova, dopravní a environmentální výchova), příprava na vyučování, to vše dle potřeb a momentální kondice žáků.

14:00 – 15:00 vycházka s cílem na autobusovém nádraží

Pátek:

11:40 – 13:00 oběd, odpočinková a rekreační činnost

13:00 – 14:00 zájmová a rekreační činnost (tělesná výchova, pracovní výchova, dramatická výchova, výtvarná výchova, dopravní a environmentální výchova), příprava na vyučování, to vše dle potřeb a momentální kondice žáků.

14:00 – 15:00 vycházka s cílem na autobusovém nádraží

9. Formy vzdělávání ve školní družině

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost dětí mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných činností z oblasti vzdělávání, odpočinkových, rekreačních a zájmových aktivit.

Formy a metody práce směřují k podpoře naplnění výchovně vzdělávacích strategií Školního vzdělávacího programu Základní školy praktické a Základní školy speciální Mělník.

Soustředí se do tří neoddělitelných oblastí:

1. individualizace
2. kooperace
3. kompetence

Odtud se odvíjejí činnosti a metody:

- komunitní kruh	- pohybové aktivity
- výpravy za poznáním	- besedy o zdravém životním stylu
- práce s knihami a časopisy, encyklopediemi	(zdravá výživa, nutnost pohybových aktivit)
- hra	- relaxace a odpočinek
- vyprávění	- hudební činnosti

10. Obsah vzdělávání ve školní družině

Denní skladba činností:

- po ukončení vyučování: hygiena, oběd (probíhá ve školní jídelně)
- odpočinkové činnosti: jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil
- zájmové činnosti: umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností; dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení; činnosti probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně či spontánně
- rekreační činnosti: slouží k regeneraci sil; zařazujeme do nich pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

V rámci pedagogického procesu ve ŠD se prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí (v souladu a v návaznosti na ŠVP ZŠ):

Kompetence k učení

Učí se s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby;

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky, na které hledá odpovědi;

Umí kriticky zhodnotit své výkony;

Všimá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje;

Umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí

Zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

Dokáže pod vedením vyřešit problém, nebo dokáže požádat o pomoc druhého.

Nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení.

Všimá si problémů druhých, umí nabídnout řešení.

Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Umí využít svých znalostí, zkušeností a dovedností.

Kompetence komunikativní

Umí se vyjádřit mluveným slovem.

Nebojí se vyjádřit svůj názor.

Naslouchá názorům druhých, alespoň částečně jim rozumí a respektuje je.

Dokáže se účastnit dialogu.

Využívá získané dovednosti ke spolupráci.

Snaží se pracovat s informacemi.

Dokáže v mezích svých zdravotních omezení vhodně argumentovat a obhájit své názory.

Dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci, a to alespoň nějakým projevem.

Kompetence sociální

Spolupracuje v kolektivu.

Vyjadřuje své názory.

Učí se jednat s dospělým i s vrstevníky.

Je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým.
 Učí se přijímat názory druhých, respektuje je a spolupracuje při řešení problémů.
 Upevňuje hygienické návyky.

Kompetence občanské

Respektuje druhé.
 Respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské atd.
 Dokáže v tísni pomoci - přiměřeně okolnostem.
 Dokáže odolat nátlaku druhých, i větší skupiny, v situacích se kterými nesouhlasí.
 Dokáže odolat psychickému nátlaku.
 Učí se uvědomovat si, že za své činy má odpovědnost.
 Učí se znát svá práva a povinnosti.
 Dokáže vyhodnotit situaci, dle svých možností.
 Je ohleduplný k přírodě.
 Uvědomuje si hodnotu majetku svého i jiných osob.

Kompetence pracovní

Používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení.
 Dokáže pracovat podle instrukcí a návodu.
 Váží si práce své i ostatních.
 Reaguje na potřeby a pomoc druhých.
 Svým pracovním přístupem se snaží chránit zdraví své i druhých.
 Dokáže své dovednosti a výsledky své práce nabídnout jiným.
 Je ohleduplný k přírodě a lidem kolem sebe.
 Umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě.
 Umí zhodnotit práci svou i druhých.
 Umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce.

TÉMATICKÉ OKRUHY

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Rozvíjené klíčové kompetence

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. komunikační kompetence
4. sociální a interpersonální kompetence
5. občanské kompetence
6. kompetence k trávení volného času

Téma	1. Místo, kde žijeme	Kompetence
Náš domov	Vyprávíme si o životě naší rodiny.	3,4,5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.	4,6
	Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách, kresba, malba.	3,6
Škola	Seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny a školní jídelny.	1,2,6
	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje (setkáváme se s nepedagogickými pracovníky naší školy).	1,3

	Zdobíme školní družinu. Vyrábíme dárky k různým příležitostem.	1,6 1,6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1,2,4
Naše město	Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí, dominanty). Stavíme naše město z kostek. Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny a pod. Tato místa postupně navštěvujeme.	1,2,5,6 2,4,5 1,3,5
Cestou necestou	Seznamujeme se s dopravními značkami, učíme se je poznávat.	1,2,3
Tradice našeho města	Navštěvujeme městské muzeum. Besedujeme o historii města. Na vycházce se seznamujeme s historickými památkami města (radnice, kostel, brána) a potom je malujeme. Zapojujeme se podle našich možností do místních slavností.	1,3,5,6 1,3,6 3,4,5,6

Téma	2. Lidé kolem nás	Kompetence
Rodina	Povídáme si o rodičích a sourozencích, o vztazích mezi členy rodiny. Povídáme si o naší širší rodině, rozlišujeme blízké příbuzenské vztahy.	3,4 3,4
Den matek	Vyrábíme maminkám dárek a přání pro radost.	3,4,6
Kamarádi	Hrajeme seznamovací hry. Diskutujeme o vandalismu a jeho důsledcích.	2,5,6
Nejsme všichni stejní	Uvědomujeme si v čem a jak jsou znevýhodnění někteří lidé (psychicky či tělesně). Čteme si pohádky z různých zemí světa. Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.	3,5 3,6
Svátky a oslavy Čas adventní Kouzelný čas Vánoce	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích. Vyprávíme si o vánočních zvycích. Vyrábíme vánoční ozdoby, přání, drobné dárky. Bavíme se na vánoční besídce.	1,2,3 1,3 1,2,6 6
Velikonoce	Čteme a vyprávíme si o zvycích spojených s jarem. Učíme se koledy k velikonoční pomlázce. Malujeme a zdobíme kraslice	1,3 3,6 1,6
Den dětí	Soutěžíme a závodíme.	3,4,5,6
Jak se správně chovat	Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat o něco. Učíme se společenskému chování a etiketě teoreticky i prakticky (návštěva kulturních akcí). Dodržování zásad správného stolování procvičujeme ve školní jídelně.	3,4 1,3,6 1,3

Téma	3. Lidé a čas	Kompetence
Náš denní režim	Seznamujeme se s denním rozvrhem zaměstnání ve školní družině. Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu; učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády.	1,2,3 1,2,3,6 1,2,3,4,5,6
Připravujeme se do školy	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1,3
Jak se dříve bydlelo a žilo	Povídáme si, jak se žilo na hradech a zámcích. Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky.	1,3,6

Téma	4. Rozmanitost přírody	Kompetence
Příroda okolo nás	Na vycházkách pozorujeme přírodu - rostliny a živočichy. Upevňujeme pravidla chování v přírodě. Prohlubujeme si znalosti o živé a neživé přírodě. Využíváme přírodnin k výtvarným a pracovním činnostem.	2,3,5,6 1,4,5,6 1,2,3,6
Naši kamarádi zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířatech a jak o ně pečujeme.	1,6
Roční období	Besedujeme o ročních obdobích - sledujeme změny v přírodě. Čteme pranostiky a uvažujeme o jejich smyslu. Pozorujeme změny na vodních tocích během ročních období.	1,2 1,2,3 1,3,6
Chráníme si své životní prostředí	Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí. Třídíme odpad do kontejnerů. Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě.	1,3,5 1,5,6 1,4,5,6

Téma	5. Člověk a jeho zdraví	Kompetence
Poznáváme své tělo	V encyklopediích vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích.	1,2,3
Pečujeme o své zdraví; co nám prospívá - co nám škodí	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, o správném oblékání v jednotlivých ročních obdobích. Zjišťujeme jak správně relaxovat a odpočívat. Vedeme žáky k dodržování osobní hygieny. Seznamujeme se s družinovým řádem, dodržujeme pravidla bezpečného chování.	1,6 5,6 3,5,6 1,3
První pomoc	Učíme se zásadám první pomoci, umíme ošetřit drobná poranění, přivolat pomoc.	1,2,3,5
Chodíme ven každý den	Za příznivého počasí chodíme na hřiště školy či na vycházku. Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách.	5,6 6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6

Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost si vybrat a nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho výkon.

Abychom svěřeným dětem lépe rozuměli, stačí si představit, že jsme žákem, který slyší naše slova.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi – nejen s těmi blízkými a s přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu, zájmů... a s nimi si třeba úplně „nepadneme do oka“. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

3. září 2007 v Mělníku

.....
ředitelka ZŠ

7.3 Dlouhodobé projekty

7.4 Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce

V srpnu 2009 se ŘŠ setkala u nás ve škole s paní učitelkou Mariou Lupinou z Polska. Hovořily jsme o možné spolupráci mezi školami. Paní učitelka tlumočila přání paní ředitelky se Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczy w Szklarach Górnych navázat spolupráci naší a jejich školy. Jelikož se jedná o školu podobného typu, přijala jsem tuto nabídku a spolupráce byla navázána.

S potěšením jsme přijali pozvání, zúčastnit se oslav Mezinárodního dne postižených osob, 3.12.2009 u nich ve škole. Pojedou 4 žáci s pedagogickým doprovodem. Paní učitelky připravují vystoupení našich žáků.

Věříme, že spolupráce bude přínosem pro pedagogickou činnost na obou školách. Do budoucna plánujeme vzájemné výměnné pobyty žáků i pedagogů našich škol.

..

Spolupráce mezi :

ZŠ praktická a ZŠ speciální Mělník

a

Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczy w Szklarach Górnych